

Nota van beantwoording

1^e partiële herziening

Omgevingsverordening NH2020

Inhoud

1	Algemene reactie	3
1.1	Algemeen	3
1.2	Proces	6
2	Overzicht belangrijkste wijzigingen tussen ontwerp en vaststelling.....	7
3	Lijst met zienswijzen	9
4	Beantwoording per zienswijze.....	11

1 Algemene reactie

1.1 Algemeen

Het uitstel van de invoering van de Omgevingswet – de invoering is nu voorzien op 1 juli 2022 – is aanleiding geweest voor de Provincie Noord – Holland om de 1^e partiële herziening van de Omgevingsverordening Noord – Holland 2020 (OV NH2020) door te voeren. Doel is om het uitgangspunt dat de RES'en leidend zijn voor wind op land zo snel mogelijk in de OV NH2020 te borgen.

Er zijn signalen vanuit meerdere regio's/gemeenten dat initiatiefnemers voor windparken af dreigen te haken als er nog meer/langer onduidelijkheid is over het Wind op land-beleid van de provincie. Ook zijn er meerdere concrete projecten die nu op weg zijn naar een vergunningsaanvraag die in de wachtstand komen. Het risico ontstaat dat gemeenten hun ambities niet kunnen realiseren. Daar komt bij dat het loslaten van de bovenwettelijke wind op land eisen geleid heeft tot veel bestuurlijke en maatschappelijke onrust. Het is van belang om hier nu duidelijkheid over te geven.

Wijziging OVNH 2020 voor Wind op land

De 1^e partiële herziening van de OV NH2020 maakt ruimte voor de RES'en 1.0 waar het gaat om de RES'en die leidend zijn voor wind op land. Daarmee wordt dit uitgangspunt, zoals dit in de OV NH2022 (de gelijk met de Omgevingswet in werking treedt) is opgenomen, in de nu geldende OV NH2020 opgenomen.

Dit betekent dat de nu geldende bovenwettelijke maatregelen voor wind op land komen te vervallen (waarvan de belangrijkste zijn de 600m afstandseis tot gevoelige bestemmingen, de drie op een lijn eis en de maximale ashoogte van 120 meter). Het huidige verbod op windturbines in Noord – Holland Noord en het verbod behoudens vergunning voor Noord-Holland Zuid vervalt. Daarvoor in de plaats komt een instructieregel die het gemeenten mogelijk maakt om in hun ruimtelijke plannen in de vastgestelde RES-1.0 zoekgebieden wind en wind + zon, wind energie mogelijk te maken, mits de windturbines zorgvuldig ruimtelijk worden ingepast en aan de ARO om advies wordt gevraagd.

- Om deze beleidswijzigingen transparant en navolgbaar te maken is het document Doorontwikkeling wind op land opgesteld.
- De milieugevolgen van deze wijzigingen zijn onderzocht in het Addendum op het planMER van 2014.
- Daarnaast is de Ruimtelijke handreiking wind op land gemaakt om de in de OV NH 2020 gevraagde zorgvuldige ruimtelijke inpassing van grote en kleine windturbines te duiden.

De RES zoekgebieden zijn opgenomen als werkingsgebied in de 1^e partiële herziening OV NH2020 https://geoapps.noord-holland.nl/app/pov2020_partiële_herziening

Doorontwikkeling Wind op Land

Het huidige beleid voor Wind op Land dateert uit 2014. In de periode vanaf 2014 is er in de regels zoveel aangepast dat dit beleid niet meer van toepassing is en ingetrokken wordt. Om de route van een restrictief windbeleid vanaf 2014 naar het nu gewijzigde beleid te beschrijven is de 'Doorontwikkeling Wind op Land' uitgewerkt. Belangrijk uitgangspunt hierbij is dat in het Klimaatakkoord is afgesproken dat in Nederland Regionale Energiestrategieën (RES) worden gemaakt, waarin wordt gezocht naar locaties waar duurzame energie kan worden opgewekt door

middel van zonnepanelen of windmolens. Een ander belangrijk uitgangspunt is dat in het Coalitieakkoord 2019-2023, Duurzaam Doorpakken, het volgende over windenergie is vastgelegd; *‘Om de energietransitie vorm te geven is ruimte nodig voor de plaatsing van windmolens. Het heeft onze voorkeur om zoveel mogelijk windmolens op zee te plaatsen. Echter, ook op het land zal de plaatsing van windmolens nodig zijn. Daarom wijzigen wij het beleidskader Wind op land. Wij zien veel maatschappelijke initiatieven die ruimte vragen voor windmolens en die op draagvlak kunnen rekenen. Samen met partners werken we aan Regionale Energiestrategieën. De resultaten daarvan verankeren we in ons ruimtelijk beleid’*

Dit heeft er toe geleid dat GS hebben besloten dat in de OV NH2020 de RES'en leidend moeten zijn voor wind op land.

Zo krijgen gemeenten de mogelijkheden om te bepalen waar in de gemeente ruimte is voor windenergie en hoe zij deze ruimte willen invullen/benutten. Buiten de RES zoekgebieden 1.0 wind en wind+zon zijn alleen kleine windturbines (tot 15 meter) op bouwpercelen in het landelijk gebied onder voorwaarden toegestaan en mogen bestaande windparken worden vervangen/vernieuwd. In alle gevallen geldt wel dat uiteraard moet worden voldaan aan ruimtelijke kwaliteitseisen en de eisen die gelden voor de provinciale beschermingsregimes. Voor zon blijven de huidige regels gelden. In de Doorontwikkeling wind op land zijn de belangrijkste conclusies van het Addendum op de planMER verwerkt

Addendum planMER

Om de wijzigingen van de Wind op Land regels mogelijk te maken moeten de milieugevolgen hiervan in kaart worden gebracht. De resultaten van de RES 1.0 Noord-Holland Noord en Noord-Holland Zuid worden vertaald in provinciale omgevingsrecht instrumenten. Het document Doorontwikkeling wind op land en de aanpassing van de Omgevingsverordening OVNH2020 vormen een eerste kaderstelling voor de uitvoering van de RES'en 1.0. Dat betekent dat, op grond van de m.e.r.-regelgeving, de milieugevolgen van deze beleidswijziging zijn onderzocht.

Dit addendum plan MER is te zien als een quickscan op basis van relevante milieu wet- en regelgeving maar ook de provinciale beschermingsregimes. Het geeft aan wat de aandachtspunten zijn in de zoekgebieden wind en wind+zon in de RES 1.0 NHN en NHZ. Het addendum planMER leidt (vooralnog) nergens tot dusdanige aandachtspunten dat ontwikkeling van wind in RES 1.0 zoekgebieden wind en wind + zon onmogelijk lijkt.

Een belangrijke conclusie van het Addendum is:

‘het nieuwe wind beleid (de RES 1.0 is leidend voor wind op land) en de daaruit voortvloeiende regelgeving in delen van de provincie en ook in samenhang ertoe kan leiden dat per saldo de gevolgen voor het milieu van Wind op Land toenemen in vergelijking met het vigerende beleid en ook, maar in mindere mate, met het beleid dat van kracht was tussen 2014 en 2020. ‘

Met de conclusies uit het Addendum is gezocht naar een balans tussen de nationale en provinciale belangen bij een duurzame energievoorziening en de belangen van de omgeving. Hiermee is naar ons oordeel met het nieuwe windbeleid en de instructieregel zoals opgenomen in de 1^e partiële herziening van de OVNH2020 op een passende wijze invulling aan gegeven.

Wat de daadwerkelijke (on)mogelijkheden in de betreffende zoekgebieden zijn vraagt - bij de nadere uitwerking op projectniveau- om verder (MER)onderzoek waarbij gedetailleerder wordt ingegaan op alle milieugevolgen conform de methodiek zoals omschreven in de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State inzake windpark Delfszijl Zuid d.d. 30 juni 2021.

Ruimtelijke handreiking wind op land

Om gemeenten en initiatiefnemers te helpen om in de OV NH2020 gevraagde zorgvuldige ruimtelijke inpassing van windturbines in te kleuren is door GS besloten om een “ruimtelijke handreiking wind op land’ te maken, net als er een [dergelijk document voor zonne-energie](#) is. Deze handreiking voor wind op land biedt een aantal ontwikkelprincipes voor het plaatsen van windturbines, groot en klein. Zo willen we gemeenten, initiatiefnemers en andere betrokkenen inspireren tot het ontwikkelen van windturbines en / of -parken met aandacht voor ruimtelijke kwaliteit. Daarnaast kan de handreiking de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling (ARO) helpen bij het formuleren van een advies over wind-initiatieven die aan de ARO worden voorgelegd.

De Ruimtelijke handreiking wind op land is net als de Kwaliteitsimpuls zonneparken gekoppeld aan de Leidraad Landschap en cultuurhistorie (2018). Dit betekent dat het document de juridische status van “rekening houden met” heeft en dat gemeenten en initiatiefnemers hier gemotiveerd van kunnen afwijken. Net als de Leidraad Landschap & Cultuurhistorie gaat de Ruimtelijke handreiking alleen over de manier waarop windturbines in het landschap worden geplaatst (hoe) en niet over planologische mogelijkheid/wenselijkheid daarvan (wat/waar). De handreiking komt dus pas aan bod wanneer vanuit de planologische procedure blijkt dat windturbines op de betreffende locatie mogelijk zijn.

De Ruimtelijke handreiking wind op land komt in de plaats van de beleidsregel “Wind Op Land Uitwerking van de ruimtelijke uitgangspunten voor windturbines per herstructureringsgebied” (2015). Die beleidsregel wordt ingetrokken.

Afwegingskader Energietransitie Hollandse Waterlinies

Ook het verbod op zon en wind in Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde in de OV NH 2020 komt te vervallen. In plaats daarvan is het Afwegingskader Energietransitie Hollandse Waterlinies opgenomen. Hierin is onderzocht waar/onder welke voorwaarden wind en/of zon eventueel mogelijk zijn zonder de kernkwaliteiten aan te tasten. Dit Afwegingskader bevat een nadere uitwerking van de impact die initiatieven voor wind en zon hebben op de kernkwaliteiten van de werelderfgoederen Stelling van Amsterdam en Nieuwe Hollandse Waterlinie (door Unesco inmiddels samengevoegd tot de Hollandse Waterlinie). Aan de hand van dit afwegingskader kunnen gemeenten beoordelen of nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen voor wind en zon passen binnen de kernkwaliteiten. Met de aanpassing van de OV NH 2020 op dit punt worden de mogelijkheden voor gemeenten om ruimtelijke ontwikkelingen ten behoeve van wind en zon toe te staan verruimd. Dergelijke ruimtelijke ontwikkelingen mogen echter nog steeds niet leiden tot een aantasting van de kernkwaliteiten. Het verbod op wind blijft overigens gelden voor Droogmakerij de Beemster.

Begrip groot openbaar belang BPL en NNN en meerwaardebepaling NNN

Daarnaast is ook de toelichting op de beschermingsregimes BPL (Bijzonder Provinciaal Landschap) en NNN (natuurnetwerk Nederland) aangevuld en is een meerwaardebepaling NNN in de OV NH2020 opgenomen. Beide zijn in sommige gevallen van belang bij de realisatie van windturbines in het kader van de RES'en 1.0.

In de Toelichting van de partiële herziening van de OV NH2020 wordt het groot openbaar belang bij BPL en NNN in relatie tot windturbines en zonneparken verder uitgewerkt, zodat duidelijker wordt wanneer hiervan sprake is.

De saldobenadering in NNN wordt in de partiële herziening van de OV NH2020 vervangen door de meerwaardebepaling. Hiermee wordt bereikt dat de regels duidelijker zijn omschreven en kunnen ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt in het NNN zolang er een duidelijk aantoonbare meerwaarde plaatsvindt voor het natuurnetwerk (NNN). Net zoals bij de saldobenadering mag bij de meerwaardebepaling het NNN niet kleiner worden en mag de samenhang ervan niet verminderen.

Geen andere wijzigingen en toevoeging 1^e aan titel

Voor de helderheid, deze partiële herziening kent geen wijzigingen op andere beleidsvlakken en de wijzigingen komen overeen met wat in de OV NH2022 hierover is opgenomen aangevuld met het werkingsgebied RES'en 1.0 wind op land.

Deze partiële herziening krijgt de toevoeging "1^e" mee om, mocht hier aanleiding toe zijn in de toekomst, te duiden om welke herziening van de geldende OV NH2020 het gaat. Het is op voorhand namelijk niet uitgesloten dat er een volgende partiële herziening nodig kan zijn omdat de invoering van de Omgevingswet per 1 juli 2022 niet in beton is gegoten.

1.2 Proces

Het ontwerp 1^e partiële herziening OV NH2020 is op 27 september 2021 ter inzage gelegd inclusief de viewer met werkgebied RES 1.0 zoekgebieden wind en wind + zon. Tegelijkertijd zijn de navolgende documenten ook ter inzage gelegd:

- Doorontwikkeling wind op land;
- Addendum op het planMER van 2014;
- Ruimtelijke handreiking wind op land;
- Afwegingskader Energietransitie Hollandse Waterlinies.

Er is bewust gekozen voor het tegelijkertijd ter inzage leggen van bovengenoemde stukken met het ontwerp 1^e partiële herziening OV NH2020. Er is immers een directe samenhang tussen de voorgestelde wijziging van de OV NH en de genoemde stukken.

Zienswijzen konden tot en met 8 november 2021 ingediend worden. Hiermee zijn belanghebbenden in de gelegenheid gesteld om hun mening te geven op de voorgestelde wijziging(en) voordat wij hier een definitief besluit op nemen. Dit is de eerste keer dat de provincie Noord-Holland een wijziging op de OV NH2020 doorvoert.

Er zijn 63 zienswijzen ingediend die in totaal 140 zienswijzen onderdelen bevatten. Een overzicht van de zienswijzen is opgenomen in hoofdstuk 3. In verband met privacy zijn alleen de namen van organisaties weergegeven en niet de namen van individuele indieners. Elke zienswijze is per onderdeel beantwoord in de tabel die te vinden is in hoofdstuk 4.

Alle ingediende zienswijzen zijn afkomstig uit Noord – Holland Zuid. De zienswijzen richten zich met name op de inhoud en methodiek van het Addendum planMER, en dan met name op de gezondheidsaspecten door het loslaten van de bovenwettelijke regels wind op land, het proces van de RES 1.0 en de relatie met de Omgevingsverordening Noord – Holland (OV NH). Ook het verbod op kleine windturbines in werelderfgoed de Beemster komt een aantal keer terug.

Omdat het onderwerp van de 1^e partiële herziening OV NH2020 ook in de OV NH2022 is opgenomen beschouwen wij de zienswijzen op het onderdeel wind op land, ook die in relatie tot het werelderfgoed, behorende bij de OV NH2022 tevens als zienswijze op deze 1^e partiële herziening OV

NH2020. Het antwoord op deze zienswijzen is ook opgenomen in de Nota van beantwoording behorende bij de OV NH2022.

2 Overzicht belangrijkste wijzigingen tussen ontwerp en vaststelling

Naar aanleiding van ingediende zienswijzen zijn er aanpassingen op de OV NH2020 en de onderliggende stukken. De belangrijkste wijzigingen zijn hieronder geded. In de beantwoording van de individuele zienswijzen (zie hoofdstuk 4), is het specifiek benoemd indien de zienswijze tot een wijziging leidt.

Omgevingsverordening Noord – Holland 2020

Waar nodig zijn zaken verduidelijkt, zoals het begrip agrarisch bouwperceel in het artikel over windturbines in landelijk gebied.

Addendum

In het addendum zijn de teksten op onderdelen scherper geworden, zoals de toelichting op de Delfzijluitspraak en de wijze waarop hiermee in het addendum rekening is gehouden. Ook heeft een aantal zoekgebieden in het addendum een iets andere beoordeling gekregen vanwege toekomstige woningbouw. Dit heeft echter geen consequenties voor de in deze door PS te nemen besluiten.

Ruimtelijke handreiking wind op land

Provinciale Staten hebben gevraagd te onderzoeken of het mogelijk is de aanbevelingen uit de MER addendum Wind op Land met betrekking tot het sturen op een gezamenlijk (ruimtelijk) onderzoek en uitwerking voor ontwikkelingen binnen nabij elkaar gelegen RES zoekgebieden te verwerken in de regels. Dit heeft ertoe geleid dat er twee passages zijn toegevoegd op pagina 16 en 22 van de Ruimtelijke handreiking wind op land. De ruimtelijke handreiking dient op grond van artikel 2.19 van de Omgevingsregeling NH2020 bij de ruimtelijke inpassing van windturbines door het bevoegd te worden betrokken.

Afwegingskader Energietransitie Hollandse Waterlinies

Sinds 26 juli 2021 vormen de Stelling van Amsterdam en de Nieuwe Hollandse Waterlinie één groot werelderfgoed dat bij UNESCO staat ingeschreven onder de naam Hollandse Waterlinies. Gezien de grote opgaven voor de Regionale Energie Strategieën (RES) is onderzocht waar en onder welke voorwaarden ruimte kan worden geboden aan initiatieven voor zon en wind binnen de Hollandse Waterlinies zonder dat de kernkwaliteiten worden aangetast. Hiertoe is door de provincies Gelderland, Noord-Brabant en Utrecht gezamenlijk het Afwegingskader Energietransitie Hollandse Waterlinies opgesteld. Het resultaat is een praktisch toepasbaar toetsingsinstrument waarmee gemeenten kunnen beoordelen of een ruimtelijke ontwikkeling ten behoeve van de energietransitie past binnen de kernkwaliteiten van het werelderfgoed. Ook kan de provincie aan de hand van het Afwegingskader gemeenten op eenduidige wijze adviseren over de impact van initiatieven op de Hollandse Waterlinies en daarmee op de kans rijkheid ervan. Het Afwegingskader wordt via de 1^e partiële herziening van de OV NH2020 opgenomen in de OV NH2020 (als bijlagen 7a en 7b) en de OV NH2022 (als bijlagen 8a en 8b). Daarmee komen de verbodsbepalingen, die nu gelden t.a.v. initiatieven voor zon en wind binnen de Stelling van Amsterdam en de Nieuwe Hollandse Waterlinie, te vervallen. Zon en wind zijn dan mogelijk als het past binnen de kernkwaliteiten zoals uitgewerkt in het Afwegingskader.

Het Afwegingskader heeft gelijktijdig met de 1e partiële herziening van de OV NH2020 ter inzage gelegen. Naar aanleiding van de ter inzage legging is er één wijziging en vanuit de liniecommissie komen enkele wijzigingen op dit Afwegingskader.

Wijzigingen door de liniecommissie:

Het gaat om een aantal tekstuele wijzigingen en om aanvullingen ter verduidelijking van de tekst. Er is één inhoudelijk wijziging en die houdt in dat er voor kleine zonne- en wind initiatieven die in de eigen behoefte van een fort/woning/agrarisch bedrijf voorzien maatwerk nodig is. Hiervoor dient een light versie Heritage Impact Assessment te worden uitgevoerd, waarbij specifieke deskundigheid van werelderfgoed noodzakelijk is.

Wijziging n.a.v. de zienswijzen:

Naar aanleiding van de zienswijzen is in het afwegingskader t.a.v. kleinschalige initiatieven binnen de rode zone een aanpassing doorgevoerd. Deze aanpassing staat op pagina 12, 1e kolom 3de bullet: 'voor kleine zonne- en wind initiatieven die in de eigen behoefte van een fort/woning/agrarisch bedrijf voorzien is maatwerk nodig. Hiervoor dient een lightversie Heritage Impact Assessment te worden uitgevoerd, waarbij specifieke deskundigheid van werelderfgoed noodzakelijk is'.

3 Lijst met zienswijzen

ZW	Wie
ZW-0001	***
ZW-0002	***
ZW-0003	***
ZW-0004	Stichting IJmondig
ZW-0005	***
ZW-0006	***
ZW-0007	***
ZW-0008	***
ZW-0009	***
ZW-0010	***
ZW-0011	***
ZW-0012	***
ZW-0013	Geen Windturbines in Koggenland
ZW-0014	Gemeente Velsen
ZW-0015	Gemeente Diemen
ZW-0016	Omwonenden Diemerscheg
ZW-0017	Nederlandse WindEnergie Associatie
ZW-0018	Werkgroep Volkstuinen Windturbines
ZW-0019	Bewonerscommissie huurders Eigen Haard Reigersbos
ZW-0020	***
ZW-0021	Gemeenten Westfriesland
ZW-0022	Gemeente Amsterdam
ZW-0023	Gemeente Haarlem
ZW-0024	Gemeente Uitgeest
ZW-0025	***
ZW-0026	***
ZW-0027	St. Behoud Waterland
ZW-0028	St. tot behoud groene zoom Zuiderpolder & St. wijkbelangen Parkwijk/Zuiderpolder
ZW-0029	Windalarm
ZW-0030	***
ZW-0031	***
ZW-0032	Natuurmonumenten
ZW-0033	Gemeente Haarlemmermeer
ZW-0034	LTO Noord
ZW-0035	Tennet
ZW-0036	***
ZW-0037	*** namens 139 pers BPL Waterland
ZW-0038	***
ZW-0039	Geen Windmolens in Landsmeer
ZW-0040	***
ZW-0041	***
ZW-0042	***
ZW-0043	Gemeente Alkmaar
ZW-0044	Gemeente Waterland
ZW-0045	Gemeente Amsterdam
ZW-0046	***
ZW-0047	Gemeente Landsmeer

ZW-0048	***
ZW-0049	***
ZW-0050	Winalarm
ZW-0051	Winalarm Ijburg
ZW-0052	***
ZW-0053	Tuinders Amsterdamse volkstuinten + Volkstuin Frankendael
ZW-0054	5 veiligheidsregio's NH
ZW-0055	Gemeente Beemster
ZW-0056	Vuurtoreneiland
ZW-0057	Gemeente Edam Volendam
ZW-0058	Landschap Noord-Holland
ZW-0059	Buurtcomitee Busch en Dam
ZW-0060	Natuurmonumenten
ZW-0061	MRA regio Zaanstreek-Waterland
ZW-0062	Gemeente Oostzaan
ZW-0063	Gemeente Zaanstad (informele zienswijze)

*** = Indiener als gevolg van privacy wetgeving niet weergegeven. Het gaat om persoonlijk herleidbare informatie.

4 Beantwoording per zienswijze

ZW	ZO	Zienswijze	Beantwoording zienswijze
ZW-0001	ZO-0001	<p>ik heb recentelijk een uitspraak van U gelezen dat gemeentes aan zet zijn om te bepalen waar de 200 meter hoge windturbines en de zonneparken mogen worden geplaatst. Dit zal zich dan bij ons in Oudkarspel in het z.g.n. "Buitengebied" gaan afspelen. Van wethouder Jongenelen heb ik laatst gehoord dat door de Provincie woningbouw in een buitengebied niet is toegestaan omdat dit het landschap zou ontsieren, maar naar mijn mening doen deze moderne molens dit veel meer. Ik en met mij velen, vinden dit absurd en niet te begrijpen. Waarom mag onze gemeente eigenlijk niet zelf beslissen waar gebouwd mag worden terwijl bijvoorbeeld Hollands Kroon dat kennelijk wel mocht. Volgens de wethouder zijn er in Oudkarspel tot 2030, 100-160 woningen nodig, er is daar dus nu meer behoefte aan woningen dan aan die molens en zonneparken. Ons deel van de gemeente is dus bij uw bezoek kennelijk niet aan de orde geweest, het zuidelijke deel van de gemeente is al jaren lang meer in beeld dan Oudkarspel. Echter wil ook ons dorp in de gemeente Dijk en Waard zijn leefbaarheid en ook de door u geroemde identiteit bewaren dan zal er snel iets moeten gebeuren. Omdat hier kort geleden aan de bouw van een "Knarrenhof" door de gemeente geen medewerking is verleend, moeten veel ouderen die kleiner willen gaan wonen vaak tegen hun zin verhuizen naar appartementen etc. in Noord-Scharwoude en zuidelijker. Voor een beter begrip van de situatie wil ik U vragen om mij een definitie te geven van het begrip "buitengebied".</p>	<p>In de omgevingsverordening NH2020 staat geen definitie van het begrip 'buitengebied'. Wel hanteren wij het werkingsgebied 'landelijk gebied'. Een kaart met overzicht van het werkingsgebied landelijk gebied is te vinden in de viewer van de Omgevingsverordening, te raadplegen via onze website.</p>
ZW-0002	ZO-0002	<p>1) Hierin maken wij bezwaar tegen het voornemen van de provincie om de afstand van windmolens tot bewoning te wijzigen van 600 naar 350 meter. Al vanaf 2012 voeren we in de Stad van de Zon actie tegen de 3 windmolens die hier door gemeente Heerhugowaard zijn geplaatst. Deze liggen binnen respectievelijk 400, 500 en 800 meter van ons huis, Middenweg 8 te Heerhugowaard. De windmolens kwamen er om de CO2 doelstelling van gemeente Heerhugowaard te behalen en de subsidie veilig te stellen. Hierin speelde de belangen van bewoners geen rol. Wij ondervinden sindsdien geluidsoverlast en een drukkend en zwiepende luchtdrukverplaatsing. Uit vele studies is inmiddels gebleken dat de nabijheid van windmolens op minder dan 1000-1500 meter van bewoning een negatief effect heeft op de gezondheid. Diverse studies zijn hierover verschenen en vormen een waarschuwing voor de nieuwe plannen en aanpassing van bestaande windmolen plaatsing. Uit de cijfers van 20 jaar onderzoek door universiteiten is de NVM onder ruim 20.000 woningen blijkt landelijk dat huizen die op minder dan 500 en 1000, 1500 meter van een windmolen zijn gelegen een aanzienlijke waardevermindering betekenen. Dit toont aan dat er behalve het gezondheidsaspect er ook een economisch groot nadeel is.</p>	<p>In Nederland geldt geen minimaal aan te houden afstand, omdat afstand houden geen doel op zich is. Het doel is hinder te voorkomen/ te beperken door het geluidsniveau op de gevel onder een bepaalde waarde te houden. Voor de besluitvorming geldt dat de te hanteren normen moeten worden voorzien van een actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden motivering. Bij de exploitatie en de manier waarop windmolens en zonnepanelen in het landschap worden ingepast, zijn participatie en acceptatie van groot belang. Mocht een zoekgebied tot ontwikkeling komen dan zullen wij zorgvuldig kijken naar deze punten. Het uitgangspunt is en blijft echter wel dat de verantwoordelijkheid voor communicatie en participatie bij gemeenten ligt. Wij gaan er vanuit dat gemeenten autonoom in staat zijn om te bepalen of voor een zoekgebied draagvlak is. Waar sprake is van gemeentegrens overschrijdende effecten van zoekgebieden werken gemeenten samen in deelregioverband; in dergelijke gevallen speelt ook de provincie waar nodig een rol.</p>

ZW-0002	ZO-0003	<p>2) Daarnaast vormen de windmolens dichtbij huizen een esthetische smet op het dorpsgezicht waar gemeente Heerhugowaard zo trots op is. Het visitekaartje van Heerhugowaard met zijn stolpboerderijen, landjes, boompjes en weitjes. Helaas ontsierd door 3 grote kolossen, waar niemand om had gevraagd en tijdig over had gehoord. Ze stonden er opeens en wij werden er door overvallen. Een bewonerscomité heeft met ‘medewerking’ van de energiemaatschappij alsnog een onderzoek gedaan onder bewoners in de buurt. De onderzoeksopzet van medewerkers van de energie maatschappij was echter onuitvoerbaar: Bewoners gaan niet 3 maanden lang cijfers op diverse tabbladen in een Excel document bijhouden, waarop per windmolen in een apart werkblad datum, tijdstip en mate van overlast moest worden bijgehouden. Kortom een onuitvoerbaar onderzoek. Hierna heeft het windcomité zich opgeheven. Zo kun je dus ook van je criticasters afkomen! En het geeft aan dat het tijd wordt voor een nieuwe overheidscultuur zoals verwoord door P. Omtzigt en steeds meer mensen.</p>	<p>Deze zienswijze heeft geen betrekking op de 1e partiële herziening van de OVN2020, maar gaat over een bestaande vergunde situatie. Het advies is om hier met de gemeente, die er immers over gaat, contact te zoeken.</p>
ZW-0002	ZO-0004	<p>3) Vanaf 2012 hebben wij alleen en met diverse bewoners samen diverse rechtzaken gevoerd en ook gewonnen. In 2021 staat er voor ons ook nog een rechtszaak op de rol als het in de Corona context mogelijk is. Ook andere bewoners hebben rechtzaken gewonnen. Hiermee ontstaat mijns inziens al jurisprudentie naar overheden en de energielobby. Wat niet mocht in 2013-2021 mag toch ook niet in 2021 en daarna. Er zijn met name de laatste jaren veel resultaten ter beschikking gekomen die uitwijzen dat windmolens met hun zware drukkende geluid en drukverplaatsing een groot effect hebben op de gezondheid van bewoners. Nu in Nederland in alle RES regio’s nieuwe plannen worden uitgewerkt, is het goed om de uitgangspunten te hereiken. Kortom het wordt tijd dat overheid er weer is voor het welzijn en welvaren van bewoners en niet alleen voor de groot industriële en energielobby. Overigens hebben we zelf 40 zonnecollectoren op het dak geplaatst en zijn voor de omslag naar ander energiebeleid en toepassing ervan.</p>	<p>Het opwekken van voldoende windenergie is niet alleen cruciaal om onze klimaatdoelen te halen, maar ook om gezondheidswinst te behalen. Op korte termijn zorgt windenergie, in vergelijking met fossiele brandstoffen, bijvoorbeeld voor een schonere lucht, waar iedereen – en in het bijzonder de miljoenen Nederlanders met luchtwegklachten – bij gebaat zijn. Bij het inpassen van windenergie is het voldoen aan de geluidsnorm randvoorwaardelijk.</p>
ZW-0003	ZO-0005	<p>1) Het is een actueel onderwerp waar al veel over gezegd is. Daarom willen wij op onze eigen manier reflecteren op het ondemocratisch proces van inspraak. Er is een onjuiste peiling geweest onder de bevolking over draagvlak voor plaatsing van windturbines. Tevens willen we wijzen op de gezondheidsschade waar een deel van de bevolking mee te maken zal krijgen. Pas laat in het proces van de RES is er met de bredere lagen van de bevolking gecommuniceerd over de in een ver stadium uitgewerkte plannen van de zogenaamde zoekgebieden. Dat blijkt een bewuste keuze te zijn geweest: eerst zoekgebieden, daarna weerstand afwachten en met gemanipuleerd draagvlakonderzoek bewijsvoering leveren. Meestal zijn mensen niet tegen windmolens, ook wij zijn voorstander, maar niet in grootstedelijke concentraties. Wel zijn er in Nederland nog slechts enkele mogelijkheden in zeer dunbevolkte gebieden, die geen erkende natuurgebieden zijn. Daarom vooral op zee, waar windturbines meer rendement opleveren en voor minder overlast zorgen. Allerlei organisaties zijn tegen deze RES-</p>	<p>Deze zienswijze heeft betrekking op het RES-proces en wordt daarin meegenomen. De zienswijze heeft geen betrekking op de 1e partiële herziening van de Omgevingsverordening Noord-Holland 2020 en wordt hier om die reden niet inhoudelijk beantwoord.</p>

		<p>plannen in het dichtbevolkte Nederland. Er blijft nauwelijks ruimte over om op een fatsoenlijke manier te werken aan biodiversiteit en men wil daarnaast ook een woonomgeving overhouden, waar men gezonde recreatie kan uitoefenen. Zelfs onze “Groenste politicus 2020”, Frans Timmermans geeft aan: breng de natuurlijke omgeving weer in balans. Groene steden leveren schonere lucht, verkoeling en ontspanning.</p> <p>De buurgemeenten ook elders in de Provincie kunnen niet uit de voeten met plannen, wanneer gemeentegrenzen worden opgezocht om windturbines te plaatsen. Het klimaatakkoord van 2019, zoals dat wordt uitgevoerd door te ambitieuze linkse politici, roept veel lokale weerstand op; er zijn al vele protesten geweest.</p>	
ZW-0003	ZO-0006	<p>2) Waar praten we nu over?</p> <p>Het blijkt te gaan om zware industrie: windturbines tot 200 meter hoog of hoger geeft schade aan de natuur, landschap en de gezondheid van omwonenden. Nieuwe gezondheidsinzichten laten zien, dat een veilige afstand voor woningen tot een windturbine minimaal 10 x de as-hoogte moet zijn (internationaal alom geaccepteerd). Hierbij verwijzen we ook naar het artikel in Medisch Contact van 30 maart 2020 van Sylvia van Manen, huisarts in Den Bosch en naar de site van het RIVM en de vele onzekerheden met betrekking tot de relatie windturbines, geluid en ernstige gezondheidsschade.</p> <p>Het RIVM erkent dat minstens 9% van de aanwonenden ernstige gezondheidsschade oploopt en een groot aantal mensen hinder ervaart met de huidige plannen. Dat wordt als acceptabel meegewogen. En dit in een land waarbij “iedereen meedoet” en vaccins teruggeroepen worden bij een uiterst minimaal gezondheidsrisico. Dan kan een politicus toch niet met droge ogen beweren, dat de nu al minimale 600 meter afstandsnorm van de Provincie, bijvoorbeeld in Amsterdam omlaag kan naar 350 meter? In bijvoorbeeld Amsterdam, worden de buurgemeenten opgezadeld met het zogenaamde ambitieuze beleid van de Amsterdamse coalitiepartijen. Tevens gaan op deze manier de laatste stukjes stadspark, natuurplukjes en rustzones met volkstuinhuisjes verloren.</p> <p>De WHO adviseert 45dB Lden aan de gevel als gezondheidskundige advieswaarde, in Nederland wil men 47dB Lden gaan hanteren. Vanwege ruimtegebrek op land, neemt de politiek gezondheidsschade op de koop toe. Het lijkt niet veel verschil, maar dit soort systemen werken volgens een logaritmische schaal en 2dB toename is een zeer groot verschil! Het RIVM doet zelf geen onderzoek, baseert zich op buitenlandse</p>	<p>Ieder land hanteert zijn eigen methodiek en normenstelsel. Dit maakt het lastig om de normen met elkaar te vergelijken.</p> <p>De meest voorkomende grenswaarde voor het geluidsniveau van windturbines ligt tussen de 39 en 45 dB LAeq. De Nederlandse geluidsnorm komt overeen met een LAeq van circa 43 tot 45 dB en bevindt zich in vergelijking met andere Europese landen aan de bovenkant van de bandbreedte. Hiermee heeft Nederland niet de strengste, maar ook niet de soepelste geluidsnormen.</p>
ZW-0004	ZO-0008	<p>Hierbij dienen wij een groeiplan in Nationaal Groeifonds in samenhang met de RES voor gebied NZKG. Groeiplan Duurzaam initiatief NZKG, zie bijlage. Duurzame energie, ontwikkelingsperspectief en een gezonde leefomgeving in het Noordzeekanaalgebied en de Regionale Energie Strategie (RES) is mogelijk en noodzakelijk. Gezonde leefomgeving NZKG en Natura2000-gebieden en Regionale Energie Strategie:</p> <p>1. Inzetten op een energie-eiland ver op zee (o.m. het</p>	<p>Wij danken u voor het indienen van het groeiplan, en hebben er met belangstelling kennis van genomen. Deze zienswijze heeft betrekking op het RES-proces en wordt daarin meegenomen. De zienswijze heeft geen betrekking op de 1e partiële herziening van de Omgevingsverordening Noord - Holland 2020 en wordt om die reden hier niet inhoudelijk beantwoord.</p>

		<p>Nationaal groeifonds en de RES vanuit provincie en gemeente) met daar een waterstoffabriek (en niet op Brzoterrein van Tata in combinatie met kookgassen afvangen), een transformatorstation en windmolens. 2. Afzien van windmolens aan de kust langs Brzo-terrein Tata ivm gezondheid leefomgeving inwoners, waaronder minderjarige kinderen en de Natura2000-gebieden Kennemerland in deze regio rondom Tata, 3. Sluiting Kooksfabriek 2. 4. Cybersecurityrisico in VTH Brzo-bedrijven NZKG.</p> <p>Voorbeeld van het grotere plaatje combineren wonen en verduurzamen en energietransitie: Artikel Trouw in de bijlage 'groeierende tekorten seniorenwoningen', Op terrein Tata kunnen deze bijvoorbeeld op een deel verwezenlijkt worden in ecoseniorenwoningen (green village). Duurzaam groeiplan NZKG: Omschrijving: Duurzame energie, ontwikkelingsperspectief en een gezonde leefomgeving in het Noordzeekanaalgebied.</p> <p>ZIE BIJLAGE VOOR GROEIPLAN.</p>	
ZW-0004	ZO-0009	<p>Zienswijze artikel 6.34 t/m 6.37 + Artikel 7.3 Maatwerkprocedurevoorschrift windturbines Dit dient te zijn in belang van een gezonde natuur- en leefomgeving, waaronder die van onze minderjarige kinderen.</p> <p>Met het oog op duurzame ontwikkeling, bewoonbaarheid van de provincie en het niet onterecht schaden van onze natuur- en leefmilieu en hierom uitgaande van preventie zoals preventie mbt milieuvuiling en vervuiling van de leefomgeving en Natura2000-gebieden. In een drukbevolkte en drukbezochte omgeving als de MRA: met name in de omgeving en op het Brzo-terrein van Tata Steel is windenergie op land te schadelijk en ongezond en ongewenst voor de Natura2000-gebieden, natuur- en leefomgeving en het ontwikkelingsperspectief van onze kinderen in de regio. Gezien de huidige feiten, inzichten en omstandigheden is een energie-eiland ver op zee, met daar veel duurzamere windmolens (veel meer wind), een waterstoffabriek en een transformatorstation (Tennet) wel passend en gewenst. De energiebehoefte van Brzo-bedrijf Tata Steel zal zich dienen aan te passen aan een gezonde leefomgeving en een veilige leefomgeving en het algemeen belang van echt duurzame energie. Ook mbt cybersecurityveiligheid van onze leefomgeving (hackmogelijkheden energie- en maakindustrie) is een energie-eiland passend ver op zee. Een combinatie van subsidie veiligheid (cybersecurity) en duurzaamheid is hierdoor ook mogelijk. Belang van de gezondheid en het ontwikkelingsperspectief en recht op een gezonde leefomgeving van het kind dient leidend te zijn.</p>	<p>We zijn ons bewust van de geluiden van inwoners en maatschappelijke organisaties en deze nemen we serieus. Het is wel in eerste instantie aan de gemeenten om mogelijke gezondheidseffecten mee te nemen in de keuzes en concretisering van de zoekgebieden RES 1.0. Daarnaast blijven we als provincie het belang van afstemming en participatie benadrukken en faciliteren we de gemeenten bij de (financiële) participatie.</p>
ZW-0005	ZO-0010	<p>1) Bij deze wil ik mijn grote bezorgdheid uiten ten aanzien van de voorgenomen plaatsing van megawindturbines in mijn directe stedelijke omgeving. Ik ben woonachtig in Diemen, een relatief kleine en rustige gemeente, maar wel direct grenzend aan Amsterdam, en toenemend grootstedelijk van karakter. Diemen is aan alle kanten omringd door snelwegen.</p> <p>Diemen is een aanvliegroute naar Schiphol. Afgelopen nacht</p>	<p>Wij hebben uw zorgen ten aanzien van de voorgenomen plaatsing van windturbines ontvangen. Bij het maken van deze afwegingen komen veel vragen kijken en is het belangrijk om zaken goed te onderzoeken en onderbouwen. We gaan hierbij zo goed mogelijk om met de zorgen die er leven, zoals het effect van windturbines op gezondheid en leefbaarheid,</p>

	<p>van 1e op 2e paasdag nota bene hoorde ik vliegtuigen overvliegen om 4.30!! U leest het goed, om half vijf in de nacht.</p> <p>Er is een onzalig plan om (met een forse miljoenensubsidie) de grootste biomassacentrale van Nederland op Diemens grondgebied te plaatsen.</p> <p>We hebben dus al te maken met een behoorlijke geluids- en fijnstof belasting voor het algemeen belang. Als klap op de vuurpijl is er nu het nieuwe plan van Amsterdam, Diemen en Weesp om ons hele directe leefgebied vol te zetten met megawindturbines.</p> <p>De connectie die ik voel met natuur, met wie en wat ik in wezen bent, wordt zo aangevallen, dat dit wel moet leiden tot grote ontsporingen, stress, ziekte, depressiviteit. Er is in mijn omgeving straks nergens een plek meer om tot rust te komen, te ontspannen, mens te zijn, gewoon het leven in zijn schoonheid en goedheid te ervaren. De overlast van de megaturbines reikt zo ver dat het hele groenareaal rondom en in Diemen de invloed hiervan ondergaat. Zie de toelichting hierop in de informatie van Windalarm.</p> <p>Internationale normen wat betreft de afstand van megaturbines tot bewoond/geleefd gebied worden als het zo uitkomt genegeerd. Dan zijn we toch nergens meer veilig? Ook op mijn volkstuin in Driemond zal het dan gedaan zijn met de rust. Al mijn jarenlange investeringen in natuur en omgeving zijn voor niets, de tuin moet worden opgedoekt. Door het altijd aanwezige gebrom wordt het tot een onherbergzame en onleefbare plek, niets meer waard. Wat een kapitaal- en natuurverspilling.</p>	<p>maar ook of we wel snel genoeg stappen zetten en of de plannen uitvoerbaar zijn. Hier hebben we aandacht voor en spelen we op in.</p> <p>Tegelijkertijd zien we het gebeuren dat het tempo dat nodig is om de doelen te halen, druk zet op de afstemming en participatie die nodig zijn om voldoende draagvlak te creëren. Dat maakt dat de uitdaging de komende tijd zal liggen op een zorgvuldige uitwerking van de zoekgebieden, waarin we ook als provincie participatie, afstemming, beschermingsregimes en ruimtelijke inpassing hoog op de agenda hebben staan. Uw zienswijze beschouwen wij niet als een inhoudelijke zienswijze op de 1e partiële herziening van de OVNH2020, maar betrekken wij bij het vervolg van het RES-proces.</p>
ZW-0005	ZO-0011	<p>2) Inspraak bij het proces van plaatsing is een wassen neus: De beslissing bv om datacentra toe te staan op ons grondgebied (die een groot deel van de windturbinstroom zullen gaan gebruiken) wordt over onze rug genomen. Als burgers sta je voor de voldongen feiten. Wij staan machteloos tegenover de grote belangen, maar het is óns leefgebied dat wordt geofferd. De enige keus die ik heb is of ik door de kat of door de hond gebeten word. Het hele grondgebied van de gemeente Amsterdam/Diemen is namelijk ongeschikt voor plaatsing. Langzamerhand zie ik Diemen als één grote afvalput.</p> <p>En dat met GroenLinks en PvdA in het college van Diemen, het is voor mij onbegrijpelijk. Er zijn allang betere en goedkopere alternatieven, wind op zee, kernenergie om maar iets te noemen.</p> <p>En waarom wordt er niet veel meer op energiebesparing ingezet: het adagium dat 'zomaar' alles kan moet worden losgelaten: nee, niet alles kan. Breng onder de aandacht wat de prijs is van wat we doen of laten. Het onbeperkte opslaan van alles in de cloud bv heeft een keerzijde, ik hoor de politiek daar nooit over. Kom als dat nodig is terug op eerder gemaakte afspraken, durf te kiezen voor uw burgers.</p> <p>Bij de exploitatie en de manier waarop windmolens en zonnepanelen in het landschap worden ingepast, zijn participatie en acceptatie van groot belang. Mocht een zoekgebied tot ontwikkeling komen dan zullen wij zorgvuldig kijken naar deze punten. Het uitgangspunt is en blijft echter wel dat de verantwoordelijkheid voor communicatie en participatie bij gemeenten ligt. Wij gaan er vanuit dat gemeenten autonoom in staat zijn om te bepalen of voor een zoekgebied draagvlak is. Waar sprake is van gemeentegrens overschrijdende effecten van zoekgebieden werken gemeenten samen in deelregioverband; in dergelijke gevallen speelt ook de provincie waar nodig een rol.</p>

ZW-0006	ZO-0012	<p>1) Met grote zorg volg ik de ontwikkelingen met betrekking tot het aanpassen van de afstand van Windturbines tot de bebouwde kom van 600 naar 3590 meter. Grote zorg omdat het democratisch proces geweld wordt aangedaan; nergens is dit gevolg bij de verkiezingen geëxpliciteerd en de informatievoorziening is laagbaar (als inwoner van Zeeburgereiland heb ik vier weken geleden pas de eerste brief van de wethouder over dit onderwerp mogen ontvangen). Als toekomstig bouwer op IJburg heb ik reeds forse kosten gemaakt voor het ontwerp van mijn woning om nu pas te vernemen, en dat er wellicht binnen gehoorsafstand een megawindturbine zal worden geplaatst. Wij ontwerpen conform de extra zware BENG norm, planten bomen en krijgen een zeer beperkte parkeernorm en dragen derhalve al fors bij aan de doelen die we ons nationaal gesteld hebben.</p> <p>Ik heb grote zorgen om de gevolgen voor de gezondheid van mijn kinderen en mijn naasten; het geluidsvolume van deze maat windturbine is nog niet in Nederland onderzocht terwijl ervaringen en onderzoeken uit het buitenland aantonen dat er gezondheidsrisico's aan verbonden zijn. In de drang om deze plaatsing rond te krijgen beroept men zich op het onderzoek van het RIVM. Dit onderzoek is niet gedaan; men heeft zich gebaseerd op onderzoeken uit andere landen met kleinere turbines. Meer recente studies geven een ander beeld en hebben geleid tot het vergroten van de afstand tot bebouwing naar 1500 meter.</p>	<p>Wij hebben uw zorgen ontvangen. Bij het maken van afwegingen omtrent zoekgebieden voor hernieuwbare energiebronnen komen veel vragen kijken en is het belangrijk om zaken goed te onderzoeken en te onderbouwen. We gaan hierbij zo goed mogelijk om met de zorgen die er leven, zoals het effect van windturbines op gezondheid en leefbaarheid, maar ook of we wel snel genoeg stappen in de energietransitie zetten en of de plannen uitvoerbaar zijn. Hier hebben we aandacht voor en daar spelen we op in. Tegelijkertijd zien we het gebeuren dat het tempo dat nodig is om de doelen te halen, druk zet op de afstemming en participatie die nodig zijn om voldoende draagvlak te creëren. Dat maakt dat de uitdaging de komende tijd zal liggen op een zorgvuldige uitwerking van de zoekgebieden, waarin we -net zoals de gemeente Amsterdam- ook als provincie participatie, afstemming, beschermingsregimes en ruimtelijke inpassing hoog op de agenda hebben staan. Uw zienswijze beschouwen wij echter niet als een inhoudelijke zienswijze op de OVNH2020, maar als een zienswijze op het vervolg van het RES-proces. Uw zienswijze zal om die reden daarom hier niet inhoudelijk worden behandeld, maar in het RES-proces.</p>
ZW-0006	ZO-0013	<p>2) In de United Kingdom ligt een wet voor die de afstand nog verder vergroot: If the height of the wind turbine generator is—</p> <p>(a) greater than 25m, but does not exceed 50m, the minimum distance requirement is 1000m;</p> <p>(b) greater than 50m, but does not exceed 100m, the minimum distance requirement is 1500m;</p> <p>(c) greater than 100m, but does not exceed 150m, the minimum distance requirement is 2000m;</p> <p>(d) greater than 150m, the minimum distance requirement is 3000m.</p> <p>Graag verwijs ik ook naar het recente artikel van Tichelaar waarin zowel de schade als de eventuele aansprakelijkheid voor de overheid beschreven staat.</p> <p>https://brill.com/view/journals/jeep/17/3/article-p333_333.xml?language=en Als ingezetene van Noord-Holland zou ik het een verlies van belastinggeld betreuren als we eerst vergunnen, schade lijden bij de burgers, procederen en dan of de windparken moeten compenseren dan wel de bewoners schadeloos moeten stellen. Er moet een positievere manier zijn om aan de RES te voldoen. Het zou fijn zijn als Provinciale Staten af ziet van haar plan om de afstand te verkleinen. Het simpele feit dat de landelijke norm op 350 meter ligt betekent nog niet dat Noord-Holland dit hoeft over te nemen.</p>	<p>In Nederland geldt geen minimaal aan te houden afstand, omdat afstand houden geen doel op zich is. Het doel is hinder te voorkomen/ te beperken door het geluidsniveau op de gevel onder een bepaalde waarde te houden. Voor de projectmatige besluitvorming geldt dat de te hanteren normen moeten worden voorzien van een actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden motivering. Bij de exploitatie en de manier waarop windmolens en zonnepanelen in het landschap worden ingepast, zijn participatie en acceptatie van groot belang. Mocht een zoekgebied tot ontwikkeling komen dan zullen wij zorgvuldig kijken naar deze punten. Het uitgangspunt is en blijft echter wel dat de verantwoordelijkheid voor communicatie en participatie bij gemeenten ligt. Wij gaan er vanuit dat gemeenten autonoom in staat zijn om te bepalen of voor een zoekgebied draagvlak is. Waar sprake is van gemeentegrens overschrijdende effecten van zoekgebieden werken gemeenten samen in deelregioverband; in dergelijke gevallen speelt ook de provincie waar nodig een rol.</p>
ZW-0007	ZO-0014	<p>1) Tot onze grote ontsteltenis hebben wij, bewoners van de Valentijnkade (gelegen aan de overkant van Sciencepark) begrepen dat uw bestuursorgaan voornemens is in te stemmen met de bouw van een windturbine op Science Park, op nog geen 600 meter verwijderd van de historische</p>	<p>Wij hebben uw zorgen ontvangen. Bij het maken van deze afwegingen komen veel vragen kijken en is het belangrijk om zaken goed te onderzoeken en onderbouwen. We gaan hierbij zo goed mogelijk om met de zorgen die er leven,</p>

		<p>Indische buurt. Als omwonenden van het Science Park willen wij uitdrukkelijk onze bezwaren hiertegen kenbaar maken. Aantasting van het leefklimaat voor omwonenden van Science Park De plaatsing van een windturbine op een dergelijke korte afstand van het dichtbevolkte woongebied Indische buurt levert ernstige geluidshinder op en daarmee gezondheidsschade. Voor grootstedelijke gebieden zou een veel groter afstandscriterium gehanteerd dienen te worden om omwonenden te beschermen tegen geluidsoverlast. De Valentijnkade kent al een grote mate van geluidsoverlast. VOOR VERDERE TOELICHTING ZIE ORIGINEEL DOC ONDER PUNT 1.</p> <p>Wij hopen dat uw bestuursorgaan om deze redenen de plannen annuleert voor plaatsing van een windturbine op Science Park en de algemene beginselen van bestuur zoals vermeld in afdeling 3.2 van de Algemene wet bestuursrecht toepast op uw beslissingen. Mocht u dit niet doen dan kunt u op grote schaal bezwaren tegemoetzien, waarbij alle rechtsmiddelen benut zullen worden.</p>	<p>zoals het effect van windturbines op gezondheid en leefbaarheid, maar ook of we wel snel genoeg stappen zetten en of de plannen uitvoerbaar zijn. Hier hebben we aandacht voor en spelen we op in. Tegelijkertijd zien we het gebeuren dat het tempo dat nodig is om de doelen te halen, druk zet op de afstemming en participatie die nodig zijn om voldoende draagvlak te creëren. Dat maakt dat de uitdaging de komende tijd zal liggen op een zorgvuldige uitwerking van de zoekgebieden, waarin we ook als provincie participatie, afstemming, beschermingsregimes en ruimtelijke inpassing hoog op de agenda hebben staan. Uw zienswijze beschouwen wij niet als een inhoudelijke zienswijze op de 1e partiële herziening van de OVNH2020, maar betrekken wij bij het vervolg van het RES-proces.</p>
ZW-0007	ZO-0015	<p>2) In tegenstelling tot eerdere toezeggingen, besluit uw bestuursorgaan om af te wijken van haar eigen gepubliceerde afstandscriteria voor windturbines in de stad Amsterdam. Dit is in strijd met het vertrouwensbeginsel. Als inwoners van deze provincie zouden wij op de woorden van het bestuursorgaan mogen vertrouwen. Plotseling en zonder draagkracht besluit het provinciale bestuursorgaan om de afstandsregels voor Amsterdam aan te passen vanwege klimaatdoelstellingen. Dit getuigt niet van een juiste belangenafweging, want de klimaatdoeleinden zouden met gemak met andere alternatieven gehaald kunnen worden. Een voorbeeld van een dergelijk alternatief zou zonnepanelen op de vele Amsterdamse daken kunnen zijn. Nu worden Amsterdammers fiscaal gestraft als zij deze plaatsen door een hogere WOZ aanslag omdat het de waarde van de woningen zou verhogen. In plaats van dit financieel te straffen zou nagedacht moeten worden om dit juist fiscaal te stimuleren. Kortom, de gewijzigde houding van het provinciale bestuursorgaan is onbegrijpelijk qua toepassing voor een dichtbevolkte stad. Hier zou logischerwijs vergroting van de afstandsregels aan de orde moeten zijn om de overlast (zichtcriterium, geluidscriterium, gezondheidscriterium en slagschaduwcriterium) kleiner te maken. Ten tweede zou conform het evenredigheidsbeginsel de voor belanghebbenden nadelige gevolgen van een besluit niet onevenredig mogen zijn in verhouding tot de met het besluit te dienen doelen. Het doel is hier voldoen aan klimaatdoeleinden die niet alleen met een voor de omgeving belastende windturbine gehaald kunnen worden maar veel eenvoudiger met zonnepanelen die geruisloos zijn en veel meer rendement geven. Ook hiervoor is onderzoek aanwezig, waarop wij uw bestuursorgaan graag willen wijzen. En tenslotte zou u bij klimaatbesluiten rekening moeten houden met fiscale stimuleringsmogelijkheden in plaats van het opleggen van hogere aanslagen door genomen maatregelen door burgers.</p>	<p>In Nederland geldt geen minimaal aan te houden afstand, omdat afstand houden geen doel op zich is. Het doel is hinder te voorkomen/ te beperken door het geluidsniveau op de gevel onder een bepaalde waarde te houden. Voor de projectmatige besluitvorming geldt dat de te hanteren normen moeten worden voorzien van een actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden motivering. Bij de exploitatie en de manier waarop windmolens en zonnepanelen in het landschap worden ingepast, zijn participatie en acceptatie van groot belang. Mocht een zoekgebied tot ontwikkeling komen dan zullen wij zorgvuldig kijken naar deze punten. Het uitgangspunt is en blijft echter wel dat de verantwoordelijkheid voor communicatie en participatie bij gemeenten ligt. Wij gaan er vanuit dat gemeenten autonoom in staat zijn om te bepalen of voor een zoekgebied draagvlak is. Waar sprake is van gemeentegrens overschrijdende effecten van zoekgebieden werken gemeenten samen in deelregioverband; in dergelijke gevallen speelt ook de provincie waar nodig een rol.</p>

ZW-0007	ZO-0016	<p>3) Bedreiging voor de kwetsbare natuur Flevopark en omgeving</p> <p>In dit deel van Amsterdam Oost is het Flevopark gelegen. De windturbine op Science Park zou hier direct tegenover geplaatst worden. Het is bijna overbodig te vermelden dat dit een enorme impact zou hebben op de biodiversiteit van de flora en fauna die zich in dit ruige stukje Amsterdam bevindt. De schade voor de natuur is met de komst van de windturbine niet te overzien. Eenmaal aangericht laat de natuur zich niet binnen een afzienbare tijd weer herstellen. Afbraak van de turbine heeft hetzelfde effect. Zijn de effecten hiervan in kaart gebracht door wetenschappers en heeft uw bestuursorgaan gedacht aan het maatschappelijke effect van een vertrommeld landschap? In de steeds drukker wordende stad is er al steeds minder plek om te recreëren. Juist deze open en groene plekken in de stad dienen gekoesterd en niet belast te worden met de komst van een windturbine. Volgens het college van Rijksadviseurs dienen windturbines geclusterd te worden in daarvoor geschikte gebieden zoals grootschalige rationele landschappen, industriegebieden en op zee. Zeker niet in dichtbevolkte woonwijken, het college raadt het door de gemeente Amsterdam voorgestelde 'confetti model' dan ook sterk af. Het leidt tot maximalisatie van maatschappelijke schade.</p>	<p>Deze zienswijze heeft betrekking op het RES-proces en wordt daarin meegenomen. De zienswijze heeft geen betrekking op de 1e partiële herziening van de Omgevingsverordening Noord - Holland2020 en wordt hier daarom niet inhoudelijk beantwoord.</p>
ZW-0007	ZO-0017	<p>4) Waardedaling van woningen: Uit recent wetenschappelijk onderzoek van de UvA en de VU is gebleken dat woningen binnen een straal van 2000 meter van windturbines gemiddeld 5% in waarde dalen. Voor woningen op 350 meter afstand kan dat oplopen tot meer dan 20%. Als omwonenden van de geplande windturbine op Science Park zullen wij bij de komst van de turbine planschade eisen. Tegelijkertijd zullen alle omwonenden jaarlijks bezwaren indienen tegen de WOZ aanslag, omdat deze blijkens jurisprudentie frequent te hoog wordt vastgesteld in gebieden waar een windturbine is gevestigd. Dit levert de gemeente en de rechterlijke macht een grote financiële last op ten tijde van de plaatsing van de turbine en in de toekomst door de vele bezwaarschriften waarbij alle rechtsmiddelen worden benut.</p>	<p>Deze zienswijze heeft betrekking op het RES-proces en wordt daarin meegenomen. De zienswijze heeft geen betrekking op de 1e partiële herziening van de Omgevingsverordening Noord - Holland2020 en wordt om die reden hier niet inhoudelijk beantwoord.</p>
ZW-0007	ZO-0018	<p>5) Groeiend wantrouwen en afnemend draagvlak provinciaal bestuur:</p> <p>Door de tegenstrijdigheden in het provinciaal beleid ten aanzien van wonen en leefbaarheid in zijn algemeenheid neemt het draagvlak onder de inwoners van de provincie af. Enerzijds wordt er streng toezicht gehouden op vergunningsgebied. Welstandseisen en zichtlijnen spelen een grote rol. Anderzijds staat uw bestuursorgaan zelf een enorme windturbine toe in dicht bebouwde buurten van de stad. Een mega apparaat die niet uitblinkt qua schoonheid en zeker niet door de eigen welstandseisen zou komen, wat geluidsoverlast geeft en slagschaduw. Verwoestend is voor de aanwezige natuur en negatieve effecten heeft voor de volksgezondheid. Dit zou onbegrijpelijk zijn en niet bevorderlijk voor het vertrouwen van de burgers van Amsterdam. Om te komen tot het halen van klimaatdoelstellingen zou er een degelijk rapport moeten komen waarin over alle gevolgen is nagedacht en waarbij</p>	<p>Deze zienswijze heeft betrekking op het RES-proces en wordt daarin meegenomen. De zienswijze heeft geen betrekking op de 1e partiële herziening van de Omgevingsverordening Noord - Holland2020 en wordt hier om die reden niet inhoudelijk beantwoord.</p>

		<p>alternatieven voorop gesteld worden, zoals de plaatsing van zonnepanelen, zonder dat burgers hiervoor financieel gestraft maar juist gefaciliteerd worden.</p> <p>Wij hopen dat uw bestuursorgaan de plannen voor de plaatsing van windturbines in Amsterdam wil herzien en in het bijzonder op Science Park op grond van bovenstaande argumenten en ruimte ziet om over te stappen op andere duurzame alternatieven zoals de plaatsing van zonnepanelen.</p>	
ZW-0008	ZO-0019	<p>Het heeft er alle schijn van dat de GroenLinks fractie van Amsterdam koste wat kost wil vasthouden aan het plan om megawindturbines op ruim 300 meter van huizen te gaan plaatsen terwijl daar onder de bewoners van Amsterdam geen draagvlak voor is. Terwijl er steeds meer bewijs komt dat dit schadelijk is voor de gezondheid. In Duitsland is de minimum afstand inmiddels 1000 meter geworden en in een onderzoeksrapport van TNO wordt 1500 meter geadviseerd. Zelfs de rijksoverheid wil hier verder onderzoek naar laten doen. Zie ook onderstaand link naar een artikel in de Volkskrant.</p> <p>Ik heb mijn bezwaren geuit richting het bestuur van Amsterdam maar heb alleen standaard antwoorden ontvangen met geruststellende woorden zonder verdere onderbouwing waarom er in Amsterdam geen gezondheidsschade zou ontstaan. Terwijl ik vanuit mijn professie [huisarts] van dichtbij meemaak wat voor schade er aan de gezondheid ontstaat!</p>	<p>In Nederland geldt geen minimaal aan te houden afstand, omdat afstand houden geen doel op zich is. Het doel is hinder te voorkomen/ te beperken door het geluidsniveau op de gevel onder een bepaalde waarde te houden. Voor de projectmatige besluitvorming geldt dat de te hanteren normen moeten worden voorzien van een actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden motivering. Bij de exploitatie en de manier waarop windmolens en zonnepanelen in het landschap worden ingepast, zijn participatie en acceptatie van groot belang. Mocht een zoekgebied tot ontwikkeling komen dan zullen wij zorgvuldig kijken naar deze punten. Het uitgangspunt is en blijft echter wel dat de verantwoordelijkheid voor communicatie en participatie bij gemeenten ligt. Wij gaan er vanuit dat gemeenten autonoom in staat zijn om te bepalen of voor een zoekgebied draagvlak is. Waar sprake is van gemeentegrens overschrijdende effecten van zoekgebieden werken gemeenten samen in deelregioverband; in dergelijke gevallen speelt ook de provincie waar nodig een rol.</p>
ZW-0009	ZO-0020	<p>1) Graag wil ik mijn zorgen met u delen over de nieuwe afstandsnorm voor megawindturbines in de provincie Noord Holland. Windturbines in het IJmeer, of bij woonwijken en natuurgebieden zijn wat mij betreft niet wenselijk, om de volgende redenen:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Windturbines zouden volgens wetenschappelijke inzichten op minimaal 10x de ashoogte van de dichtstbijzijnde woningen moeten staan om ernstige gezondheidsschade bij bewoners te voorkomen. De huidige regelgeving schrijft 600 meter voor. Dit is al veel te dichtbij voor de huidige generatie megawindturbines van 200 meter. De afstand nog verder verkleinen is schadelijk en onverantwoordelijk. - Megawindturbines passen ook niet in gebieden waar veel, waaronder kwetsbare, watervogels foerageren en trekken. We hebben al weinig natuur in Noord Holland. Dit dient beschermd te worden. - De gemeentes lijken de turbines allemaal op de grens van hun gemeentegrond te plaatsen, met maximale overlast voor inwoners van de buurgemeenten. Het participatieproces dat is gevolgd ten aanzien van de plaatsing is een blamage. In Amsterdam is er slechts ruimte voor de stem van inwoners die het met de gemeente plannen eens zijn (deelnemers is verzocht om de 	<p>In Nederland geldt geen minimaal aan te houden afstand, omdat afstand houden geen doel op zich is. Het doel is hinder te voorkomen/ te beperken door het geluidsniveau op de gevel onder een bepaalde waarde te houden. Voor de projectmatige besluitvorming geldt dat de te hanteren normen moeten worden voorzien van een actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden motivering. Bij de exploitatie en de manier waarop windmolens en zonnepanelen in het landschap worden ingepast, zijn participatie en acceptatie van groot belang. Mocht een zoekgebied tot ontwikkeling komen dan zullen wij zorgvuldig kijken naar deze punten. Het uitgangspunt is en blijft echter wel dat de verantwoordelijkheid voor communicatie en participatie bij gemeenten ligt. Wij gaan er vanuit dat gemeenten autonoom in staat zijn om te bepalen of voor een zoekgebied draagvlak is. Waar sprake is van gemeentegrens overschrijdende effecten van zoekgebieden werken gemeenten samen in deelregioverband;</p>

	<p>bijeenkomst te verlaten als ze niet vóór zijn), het aantal deelnemers is zeer beperkt, en de Amsterdamse wethouders van Doorninck en andere betrokkenen zenden vooral en luisteren erg weinig. Inwoners van buurgemeenten worden al helemaal niet betrokken. Het plaatsen van zware industrie moet niet aan gemeenten worden overgelaten. De provincie moet hierin haar verantwoordelijkheid nemen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - slechts enkele mensen, veelal woonachtig buiten zoekgebieden, en uit de hogere sociaal economische klasse, profiteren als investeerder mee van de opbrengsten. Het overgrote deel ervaart slechts de nadelen. 	<p>in dergelijke gevallen speelt ook de provincie waar nodig een rol.</p>
ZW-0009	ZO-0021 <p>2) - de rol van energiemaatschappijen en netwerkbeheerders in het proces is onzuiver. Zij worden als adviseur en partner van de gemeente opgevoerd, maar het enige belang van dit bedrijf zijn de winsten voor de aandeelhouders. Bovendien zijn er geluiden te horen dat de opgewekte energie zal worden aangewend voor datacentra, zoals al is gebeurd in de Wieringermeer.</p> <ul style="list-style-type: none"> - de overheid heeft een zorgplicht voor haar inwoners. Deze wordt met de RES plannen ernstig geschaad. - Megawindturbines op land leveren weinig energie op vergeleken met parken op zee, maar wel maximale overlast voor mens en natuur. <p>Een eerste stap hiertegen is het handhaven van de (al veel te krappe) afstandsnorm van 600 meter. Maar dit laatste punt leidt ook meteen naar een betere oplossing om de energietransitie te realiseren, namelijk uitbreiden van wind op zee. Hiermee worden de nieuwste technologieën vele malen efficiënter en met minder schade aan mens en natuur aan de noodzakelijke energietransitie-opgave kan worden voldaan. Er is nog voldoende capaciteit voor wind op zee, maar hiervoor is nationale regie vereist. Alleen op een mensen natuurvriendelijk manier kan de energietransitie een succes worden.</p>	<p>We leven in een tijd van grote transformaties. In het Klimaatakkoord is afgesproken dat in Nederland Regionale Energiestrategieën (RES) moeten worden gemaakt, waarin wordt gezocht naar locaties waar duurzame energie kan worden opgewekt door middel van zonnepanelen of windmolens. Dit moet er aan bijdragen dat de CO2-uitstoot in 2030 49 procent gedaald is. Dat vraagt om het maken van lastige keuzes. Bij de uiteindelijke keuze voor een bepaalde locatie wordt een afweging gemaakt waarin draagvlak, maar bijvoorbeeld ook impact op natuur en landschap, cultuurhistorie, netinfrastructuur en energieopbrengst worden meegenomen. Deze afweging is door de partners in de RES-regio's NHH en NHZ gemaakt en opgeschreven in de RES 1.0. In Nederland baseren wij de toelaatbare afstand van een windturbine tot woningen op de maximaal toelaatbare geluidsbelasting, slagschaduw en het plaatsgebonden risico bij een woning. Ook bepalen omgevings- en landschapsfactoren, bijvoorbeeld het bodemtype, in hoeverre het geluid van een windturbine hoorbaar is in de omgeving. De huidige norm, die uitgaat van geluidbelasting op omliggende gevels, geeft daarom een betrouwbaarder beeld van de effecten dan een harde minimale afstandsnorm. Het rapport van het RIVM deelt de meest recente wetenschappelijke inzichten op basis waarvan de Nederlandse norm is vastgesteld. De rol van de netbeheerders is streng gereguleerd op basis van de Elektriciteitswet 1998. De ACM bepaald de tarieven die de netbeheerders mogen berekenen aan de energieverbruikers. De ACM houdt toezicht op de netbeheerders en ziet erop toe dat de investeringen van de netbeheerders zo efficiënt mogelijk zijn.</p>

ZW-0010	ZO-0022	<p>De schade die windmolens veroorzaken bij omwonenden als ze te dicht op de bebouwing staan is gigantisch. 1. Ten eerste is er de geluidsoverlast. Er zijn vele onderzoeken en getuigen die aantonen dat dit tot zeer serieuze gezondheidsklachten leidt zoals onder andere stress en slapeloosheid. 2. Daarnaast is er het risico op slagschaduw. Ik ken iemand die op een plek gewerkt heeft met slagschaduw, hij geeft aan dat het lijkt alsof er een stroboscoop aanstaat in de kamer. 3. En als derde afgeleide punt is er de waardedaling en soms onverkoopbaarheid van huizen tot gevolg die omwonenden serieuze financiële schade berokkent zonder compensatie.</p> <p>Hierbij vraag ik u en de GroenLinks fractie om de plannen voor windmolens te heroverwegen. Zorg voor een menselijke maat en daarbij een menselijke afstand tot windmolens. Houdt de vuistregel aan van 10x de tiphoogte tot de afstand van een huis. Zoek oplossingen elders. Bijvoorbeeld in zonnepanelen of kies voor een landelijke aanpak. Denemarken is een mooi voorbeeld met een windpark op zee. Wees creatief en dupeer niet honderden omwonenden. Luister naar de protesten, die zijn er met een belangrijke reden, mensen zijn oprecht en terecht zeer bezorgd. Ze voelen zich niet gehoord.</p>	<p>We leven in een tijd van grote transformaties. In het Klimaatakkoord is afgesproken dat in Nederland Regionale Energiestrategieën (RES) moeten worden gemaakt, waarin wordt gezocht naar locaties waar duurzame energie kan worden opgewekt door middel van zonnepanelen of windmolens. Dit moet er aan bijdragen dat de CO₂-uitstoot in 2030 49 procent gedaald is. Dat vraagt om het maken van lastige keuzes. Bij de uiteindelijke keuze voor een bepaalde locatie wordt een afweging gemaakt waarin draagvlak, maar bijvoorbeeld ook impact op natuur en landschap, cultuurhistorie, netinfrastructuur en energieopbrengst worden meegenomen. Deze afweging is door de partners in de RES-regio's NHH en NHZ gemaakt en opgeschreven in de RES 1.0. In Nederland baseren wij de toelaatbare afstand van een windturbine tot woningen op de maximaal toelaatbare geluidsbelasting, de slagschaduw of het plaatsgebonden risico bij een woning. Ook bepalen omgevings- en landschapsfactoren, bijvoorbeeld het bodemtype, in hoeverre het geluid van een windturbine hoorbaar is in de omgeving. De huidige norm, die uitgaat van geluidbelasting op omliggende gevels, geeft daarom een betrouwbaarder beeld van de effecten dan een harde minimale afstandsnorm. Het rapport van het RIVM deelt de meest recente wetenschappelijke inzichten op basis waarvan de Nederlandse norm is vastgesteld.</p>
ZW-0011	ZO-0023	<p>De schade die windmolens veroorzaken bij omwonenden als ze te dicht op de bebouwing staan is gigantisch. Ten eerste is er de geluidsoverlast. Er zijn vele onderzoeken en getuigen die aantonen dat dit tot zeer serieuze gezondheidsklachten leidt zoals onder andere stress en slapeloosheid. Daarnaast is er het risico op slagschaduw. Ik heb zelf op een plek gewerkt met slagschaduw, en het is alsof er een stroboscoop aanstaat in de kamer. En als derde afgeleide punt is er de waardedaling en soms onverkoopbaarheid van huizen tot gevolg die omwonenden serieuze financiële schade berokkent zonder compensatie.</p> <p>Hierbij vraag ik u en de GroenLinks fractie om de plannen voor windmolens te heroverwegen. Zorg voor een menselijke maat en daarbij een menselijke afstand tot windmolens. Houdt de vuistregel aan van 10x de tiphoogte tot de afstand van een huis. Zoek oplossingen elders. Bijvoorbeeld in zonnepanelen of kies voor een landelijke aanpak. Denemarken is een mooi voorbeeld met een windpark op zee. Wees creatief en dupeer niet honderden omwonenden. Luister naar de protesten, die zijn er met een belangrijke reden, mensen zijn oprecht en terecht zeer bezorgd. Ze voelen zich niet gehoord.</p>	<p>We leven in een tijd van grote transformaties. In het Klimaatakkoord is afgesproken dat in Nederland Regionale Energiestrategieën (RES) moeten worden gemaakt, waarin wordt gezocht naar locaties waar duurzame energie kan worden opgewekt door middel van zonnepanelen of windmolens. Dit moet er aan bijdragen dat de CO₂-uitstoot in 2030 49 procent gedaald is. Dat vraagt om het maken van lastige keuzes. Bij de uiteindelijke keuze voor een bepaalde locatie wordt een afweging gemaakt waarin draagvlak, maar bijvoorbeeld ook impact op natuur en landschap, cultuurhistorie, netinfrastructuur en energieopbrengst worden meegenomen. Deze afweging is door de partners in de RES-regio's NHH en NHZ gemaakt en opgeschreven in de RES 1.0. In Nederland baseren wij de toelaatbare afstand van een windturbine tot woningen op de maximaal toelaatbare geluidsbelasting, de slagschaduw of het plaatsgebonden risico bij een woning. Ook bepalen omgevings- en landschapsfactoren, bijvoorbeeld het bodemtype, in hoeverre het geluid van een windturbine hoorbaar is in de omgeving. De</p>

			<p>huidige norm, die uitgaat van geluidbelasting op omliggende gevels, geeft daarom een betrouwbaarder beeld van de effecten dan een harde minimale afstandsnorm. Het rapport van het RIVM deelt de meest recente wetenschappelijke inzichten op basis waarvan de Nederlandse norm is vastgesteld.</p>
ZW-0012	ZO-0024	<p>De gemeente Amsterdam heeft Sciencepark en Diemberbos o.a tot voorkeursgebied benoemd voor plaatsing van een windmolen. Dit lijkt mij een nogal brutale actie aangezien beslist wordt over grote delen van Diemen die hier overlast van zullen ondervinden. Zelf woon ik op 600 m afstand van de locatie Sciencepark. De gemeente Amsterdam hanteert voor plaatsing een afstand van 350m tot woonhuizen, gebaseerd op de resultaten van 1 enkel (Antea) onderzoek. De provincie wil een afstand van 600m hanteren. Dit terwijl uit diverse andere publicaties de laatste tijd blijkt dat een afstand van min 1500 tot 2000 m geadviseerd wordt op basis van onderzoeken onder bewoners in de nabijheid van windmolens. Uit eigen ervaring kan ik dit onderschrijven na een kampeervakantie afgelopen zomer in Friesland waar ik op een afstand van 600m van een windmolen stond en menige nacht wakker heb gelegen, mn als de wind mijn kant op stond. Een van de vele artikelen hierover: https://www.parool.nl/amsterdam/artsen-uit-noord-en-ijburg-windmolens-dicht-bijwoongebied-wel-degelijk-riskant~b2f95b17/</p> <p>Ook de keuze voor het Diemberbos begrijp ik niet, behalve dan dat 4 op de 10 zoekgebieden een natuurgebied betreffen en wat verder weg gelegen zijn van woningen. Uit onderzoek blijkt ook hier dat m.n. vogels hier het slachtoffer zijn. Nog los van het feit dat het Diemberbos een van de weinige toevluchtsoorden is die ons resten in de versteende omgeving. Een windmolen bedreigt deze situatie in ernstige mate vanwege de geluidsoverlast en het landschapsoetsierende effect.</p> <p>Volgens de opgestelde MER zou er groot draagvlak bestaan in de gemeente Diemen, gebaseerd op inspraak in het jaar 2012(!). Op dat moment echter werd er nauwelijks aandacht besteed aan de gevolgen van wonen in de nabijheid van windturbines. Immers, de laatste jaren heeft de plaatsing van windturbines pas een hoge vlucht genomen en is ook meer bekend over de consequenties voor bewoners.</p>	<p>Deze zienswijze heeft betrekking op het RES-proces en wordt daarin meegenomen. De zienswijze heeft geen betrekking op de 1e partiële herziening van de Omgevingsverordening Noord - Holland2020 en wordt hier om die reden niet inhoudelijk beantwoord.</p>

ZW-0013	ZO-0025	<p>1)Middels deze brief willen wij onze grote zorg uiten over zeer wel mogelijke ontwikkelingen met betrekking tot de omgevingsverordening in de provincie Noord- Holland. Wij vernemen met onbegrip en afschuw, dat de huidig geldende afstand van 600 meter tussen (industriële) windturbines en bewoning uit de verordening geschrapt gaat worden. Te meer omdat gedeputeerde Stigter zo ongeveer in elke vergadering of bijeenkomst een ieder duidelijk maakt, dat de RES leidend is binnen het proces. Hoe is het in vredesnaam uit te leggen, als in die officiële RES de navolgende zaken zijn te lezen. Ik kopieer uit de RES: Onder kop 5.3: Elektriciteit en warmte/ pagina 68: "Leefbaarheid staat hoog in het vaandel van de regio. In relatie daarmee wil de regio vasthouden aan de minimale afstand van 600 meter van woningen tot windturbines". Verder op pagina 83: Naast de zoekgebieden op de kaart, heeft West-Friesland nog een aantal aanvullende kansen en uitgangspunten benoemd. "De Westfriese gemeenten willen de 600 metergrens voor windturbines als minimale afstand tot woningen behouden". Deze belangrijke informatie zal u toch niet ontgaan zijn? U hoort dit te respecteren. Ik wil u erop attenderen, dat juist onze inwoners van gemeente Koggenland actief in protest zijn geweest om plannen tot mogelijke plaatsing (eind jaar 2015) van industriële windturbines binnen onze gemeentegrenzen een halt toe te roepen. Wij hebben ons toen laten zien op verschillende manieren: inspreken en aanwezigheid bij commissievergaderingen PS, wij hebben met spandoeken duidelijk gemaakt dat voor ons de 600 meter grens, de minimale afstand moet zijn. Wij hebben ons toen en nu laten zien in de media: krant, radio en verschillende tv opnames over dit onderwerp. Zeker hebben wij toentertijd in sterke mate er toe bijgedragen, dat middels een amendement de " 600 meter afstand" opgenomen werd in de omgevingsverordening. Wij vragen u met kracht om de 600 meter afstand in de omgevingsverordening te behouden.</p>	<p>In Nederland geldt geen minimaal aan te houden afstand, omdat afstand houden geen doel op zich is. Het doel is hinder te voorkomen/ te beperken door het geluidsniveau op de gevel onder een bepaalde waarde te houden. Voor de projectmatige besluitvorming geldt dat de te hanteren normen moeten worden voorzien van een actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden motivering. Bij de exploitatie en de manier waarop windmolens en zonnepanelen in het landschap worden ingepast, zijn participatie en acceptatie van groot belang. Mocht een zoekgebied tot ontwikkeling komen dan zullen wij zorgvuldig kijken naar deze punten. Het uitgangspunt is en blijft echter wel dat de verantwoordelijkheid voor communicatie en participatie bij gemeenten ligt. Wij gaan er vanuit dat gemeenten autonoom in staat zijn om te bepalen of voor een zoekgebied draagvlak is. Waar sprake is van gemeentegrens overschrijdende effecten van zoekgebieden werken gemeenten samen in deelregioverband; in dergelijke gevallen speelt ook de provincie waar nodig een rol.</p>
ZW-0014	ZO-0027	<p>In het artikel over UNESCO in de ontwerp-OV NH2022 laat u de verbodsbepalingen ten aanzien van zon en wind vervallen. Hierbij is het uitgangspunt dat het Afsprakenkader voor zon en wind in de Stelling van Amsterdam en Nieuwe Hollandse Waterlinie, dat momenteel in ontwikkeling is, wordt opgenomen in de OV NH2022. In het memo 'Omgevingsvisie 2022 en de RES' wordt aangegeven dat "Indien het Afsprakenkader niet op tijd gereed is, wordt een verbod op zon en wind alsnog opgenomen in de uiteindelijk vast te stellen OV NH2022 in afwachting van borging van het Afsprakenkader in herziening OV." Betekent dit dat zodra het afsprakenkader gereed is de OV '22 wordt bijgesteld? Zoniet, wanneer wordt dan een bijstelling verwacht?</p>	<p>Het Ontwerp Afwegingskader Energietransitie Hollandse Waterlinies is opgenomen in het ontwerp van de partiële herziening OV NH2020 en zal na vaststelling onderdeel worden van zowel de vast te stellen partiële herziening OV NH2020, en daarmee de OV NH2020, als de OV NH2022.</p>

ZW-0015	ZO-0028	<p>Via de meerwaardebepaling zal dus bekeken moeten worden of realisatie van windmolens haalbaar is. De mogelijke plaatsingslocaties zullen vaak op de randen van de NNN gebieden liggen. Deels met (in ieder geval nu nog) lage natuurwaarden. In het door infrastructuur sterk versnipperde landschap is het creëren van verbindingen tussen natuurgebieden een belangrijk middel om natuurwaarden te versterken. Wij spreken de wens uit dat de beoordeling van de provincie zich met name zal richten op werkelijke natuurwaarden en verbetering van deze situatie, en niet op de theoretische natuurwaarden.</p> <p>Groot openbaar belang: Wij zijn zelf overtuigd van het groot openbaar belang van het opwekken van duurzame energie, dit is ook in overeenstemming met het nationaal klimaatakkoord. Jammer vinden wij het dat dit niet in de ontwerp Omgevingsverordening NH2022 algemeen gesteld wordt. Wij concluderen dat dit daardoor voor elk individueel project opnieuw moet worden onderbouwd. Uiteraard dienen de belangen hiervan en de belangen van de NNN-gebieden tegen elkaar afgewogen te worden. Maar door nu niet duidelijk te stellen dat het opwekken van duurzame energie een groot openbaar belang is, wordt er een extra onzekerheid op het opwekken van duurzame energie gelegd.</p> <p>Verzoek 1: In artikel 6.53 toevoegen dat het opwekken van windmolens en zonne-energie toegestaan is binnen NNN mits de huidige wezenlijke kenmerken en waarden niet aangetast worden, dan wel volledig gecompenseerd worden en de ecologische verbinding in stand blijft.</p> <p>Verzoek 2: Het opwekken van duurzame energie in de toelichting op de Omgevingsverordening wel altijd als groot openbaar belang benoemen.</p>	<p>In zowel de 1e partiële herziening op de OVN2020 als in de OVN2022 is in de toelichting bij artikel 6.53 respectievelijk 6.43 nader toegelicht wat moet worden verstaan onder groot openbaar belang voor wat betreft windturbines en zonneparken. De vraag of een ontwikkeling van windturbines of zonnepark in NNN van groot openbaar belang is en er geen reële alternatieven zijn, moet worden bezien vanuit de bovenregionale opgave en mogelijkheden voor duurzame energieopwekking. Indien er in de provincie geen reële andere mogelijkheden voor duurzame energieopwekking zijn (die niet leiden tot een aantasting van het NNN) en de bovenregionale opgave niet haalbaar is zonder de betreffende ontwikkeling, zou deze van groot openbaar belang kunnen zijn. Onder meer de Regionale Energiestrategieën (RES'en) kunnen duidelijkheid bieden voor de vraag of een dergelijke ontwikkeling van groot openbaar belang is en of er ergens anders geen reële andere mogelijkheden zijn voor de ruimtelijke ontwikkeling. Opname van een locatie in een RES betekent echter niet per definitie dat de ontwikkeling van windturbines of een zonnepark op deze locatie van groot openbaar belang is en dat daarvoor geen reële alternatieven bestaan.</p>
ZW-0016	ZO-0030	<p>2) Wij menen dat de provincie door het toestaan van windenergie in dichtbevolkte gebieden het woongenot van de omwonenden, en het recht op een veilige en gezonde leefomgeving, op onacceptabele manier schaadt. In de afgelopen periode zijn er veel zorgen gerezen over de effecten van windturbines op de gezondheid. Hierbij verwijzen wij onder andere naar het raadsadres 29 maart 2021 van een groep bezorgde artsen in Amsterdam, maar ook naar de uitspraak van het RIVM van 28 mei 2021 dat er nader onderzoek nodig is. Dat windturbines geluidsoverlast veroorzaken, staat vast. Dat chronische geluidsoverlast in het algemeen de gezondheid schaadt, staat ook vast. En dat het specifieke laagfrequente geluid van windturbines zorgt voor extra gezondheidsschade, is op basis van huidig wetenschappelijk onderzoek aannemelijk. Dit moet nader onderzocht worden, voordat men verder gaat met de planning van windturbines bij bebouwing. Wij roepen we u op om op basis van het voorzorgsprincipe de afstandsnorm van windturbines tot bebouwing van 600 meter niet te verlagen naar 350 meter, maar tot nader onderzoek te vergroten naar 1500 meter.</p> <p>Volgens artikel 21 van de Grondwet, heeft de overheid de plicht om te zorgen voor bescherming van het leefmilieu. Naar onze mening mogen de bijdragen van de overheid om het leefmilieu te verbeteren door klimaatverandering te</p>	<p>U roept ons op om op basis van het voorzorgsprincipe de afstandsnorm van windturbines tot bebouwing van 600 meter niet te verlagen naar 350 meter, maar tot nader onderzoek te vergroten naar 1500 meter. Ons antwoord hierop luidt als volgt. De provincie Noord-Holland volgt de ontwikkelingen bij het RIVM en de Rijksoverheid met betrekking tot de geluidsnormen en windmolens in relatie tot de volksgezondheid. Het is aan de gemeenten om waar nodig nader onderzoek voor te schrijven naar de mogelijke gezondheidseffecten bij specifieke locaties. Op het moment dat er dergelijk onderzoek wordt gedaan zullen we goed inhoudelijk betrokken zijn / blijven en naar bevinden handelen. Zo heeft bijvoorbeeld Amsterdam aan haar inwoners toegezegd nader onderzoek te (laten) doen naar gezondheidsrisico's en ook geluidsimulaties te gaan doen zodat omwonenden ook kunnen ervaren wat het geluid van eventuele windturbines is. Recentelijk is bekend geworden dat het RIVM met de GGD hun samenwerking en kennisuitwisseling op dit thema versterken in een 'Expertisepunt windenergie en gezondheid'.</p>

		<p>bestrijden, niet ten koste gaan van andere aspecten van het leefmilieu, tenzij dit onvermijdelijk is. Dit is echter niet het geval, zeker niet aangezien in de omgevingsverordening een zo beperkt pakket aan maatregelen tot CO₂-uitstoot wordt voorgesteld. Zo wordt er niet gesproken over vermindering van CO₂-uitstoot door alle takken van industrie, over vermindering van de energieconsumptie, over verplichting van het benutten van daken en parkeerplaatsen voor zonne-energie, en over isolatie van woningen.</p>	<p>Met dit Expertisepunt verhoogt het RIVM de reeds doorlopende inzet op het verzamelen, duiden en verspreiden van kennis over windenergie en gezondheid. Het Expertisepunt vervangt hiermee het eerdere Expertisecentrum Windenergie.</p>
ZW-0016	ZO-0031	<p>3) De provincie stelt in de omgevingsverordening dat gemeentes windturbines kunnen plaatsen op basis van lokaal draagvlak (bijlagen, p. 117). We kunnen moeilijk bepalen hoeveel draagvlak er precies is in de gemeente Amsterdam, omdat bewoners niet tijdig, niet volledig, of helemaal niet geïnformeerd zijn door de gemeente over de plannen, en zich daarom ook niet konden uitspreken, en omdat de cijfers van de steekproeven die de gemeente Amsterdam het afgelopen jaar heeft gehouden, en waarvan de vragen al misleidend waren, zijn omgebogen in het voordeel van de gemeente. Maar te oordelen naar de 20.000 ondertekenaars van petitie van Windalarm, de enorme hoeveelheid insprekers bij raadsvergaderingen, de demonstraties van afgelopen voorjaar, en de vloed aan protestmails die onze volksvertegenwoordigers hebben ontvangen, zijn twijfels over het draagvlak gerechtvaardigd. Wij menen dat de gemeente Amsterdam tot nu toe niet heeft aangetoond dat er een democratische basis is voor deze plannen. En wij menen dat de provincie alleen vergunningen voor windenergie zal moeten goedkeuren indien de betreffende gemeente aannemelijk heeft gemaakt dat er voldoende lokaal draagvlak is voor deze plannen, zowel op gemeentelijk niveau, als binnen de zoekgebieden. Wij constateren tot slot dat de gemeente Amsterdam de afspraken van het Klimaatakkoord naar believen gebruikt voor haar eigen beleidsdoelen: zij wijst naar het Klimaatakkoord om windenergieopwek binnen haar gemeentegrenzen te rechtvaardigen, maar zij voelt zich tegelijkertijd niet gebonden aan de participatie-eisen uit het Klimaatakkoord. Wij verwachten dat de provincie er bij het toekennen van vergunningen bij de gemeente op zal aandringen om zorgvuldig te definiëren wat voor haar de status van het Klimaatakkoord is: is het geldig, of is het niet geldig?</p>	<p>We zijn ons bewust van de geluiden van inwoners en maatschappelijke organisaties en deze nemen we serieus. Het is wel in eerste instantie aan gemeenten om mogelijke gezondheidseffecten mee te nemen in de keuzes en concretisering van de RES zoekgebieden. We zien ook dat dat gebeurt, onder meer in Amsterdam, waar zoekgebieden zijn gewijzigd naar aanleiding van deze zorgen maar ook waar een zogenoemde Health impact assesment wordt gedaan, alsook geluidsimulaties. Daarnaast blijven we als provincie het belang van afstemming en participatie benadrukken en faciliteren we de gemeenten bij de (financiële) participatie. De provincie Noord-Holland volgt de ontwikkelingen bij het RIVM en de Rijksoverheid met betrekking tot de geluidsnormen en windmolens in relatie tot de volksgezondheid. De provincie vindt het belangrijk om de zorgen van haar inwoners serieus te nemen. In samenwerking met andere provincies – via het IPO – inventariseren we waar behoefte aan is m.b.t. aanvullend onderzoek naar de gezondheidseffecten van windmolens. Aanvullend onderzoek afgestemd op de Nederlandse setting kan inwoners meer vertrouwen geven in de uitkomsten. Wij kunnen echter geen gehoor geven aan uw verzoek.</p>

ZW-0016	ZO-0071	<p>1) Wij steunen de ambitie van de gemeente en de provincie om onze maatschappij en onze leefomgeving in snel tempo te verduurzamen, alsmede het overgrote deel van de maatregelen die hiertoe getroffen worden, maar we zijn verontrust over enkele specifieke bepalingen op dit terrein zoals die zijn vastgelegd in de Omgevingsverordening. Als bewoners van de Diemerscheg is ons huis of onze recreatiewoning gelegen in een zoekgebied voor het opwekken van windenergie, een zoekgebied dat de sterke voorkeur geniet van zowel de gemeente Amsterdam als Diemen. Wij menen dat er aan deze plannen enorme nadelen verbonden zijn en dat de provincie ons tegen dit soort plannen zou moeten beschermen, in plaats van deze te faciliteren.</p> <p>Wij menen dat windturbines niet passen binnen de gemeente Amsterdam, omdat het op elke plek te dichtbevolkt is, en de windturbines daardoor te dicht bij woonwijken, buurgemeentes, volkstuinparken en in onze schaarse natuur zullen komen, die intensief gebruikt wordt voor recreatie door de overige stedelingen, waarvan een aanzienlijk deel door sociaal-economische omstandigheden voor vakantie en onspanning is aangewezen op de directe omgeving van Amsterdam. Deze groene plekken in de stad zijn voorts nodig voor instandhouding van de natuur en biodiversiteit in de gemeente Amsterdam, die ernstige schade op zal lopen door het plaatsen van windturbines. Wij lezen in het ontwerp dat 'niet overal op het vaste land dezelfde omstandigheden zijn voor duurzame-energievormen' (bijlagen, p. 116). Wij menen dat deze omstandigheden wel het allerongunstigst zijn voor windenergie in de gemeente Amsterdam, die al zo dichtbevolkt is, en nog steeds groeit, en waar van alle gebieden in de provincie de allergrootste druk is op de beschikbare ruimte om te wonen, om te ontpannen en om te recreëren.</p>	<p>Deze zienswijze heeft betrekking op het RES-proces en het proces wat in Amsterdam gelopen is en wordt daarin meegenomen. De zienswijze heeft geen betrekking op de 1e partiële herziening van de Omgevingsverordening Noord - Holland2020 en wordt om die reden hier niet inhoudelijk beantwoord.</p>
ZW-0017	ZO-0032	<p>Wij lezen met genoegen dat u zowel wind op land als wind op zee nodig acht om de energietransitie vorm te geven. Tevens hebben wij kennis genomen van het schrappen van de verplichting tot minimaal 3 windturbines in lijnopstelling; maximale ashoogte van 120 meter; de verhoudingseis ashoogte-rotordiameter en de minimale afstand van 600 meter tot gevoelige bestemmingen (6.27 lid 2 2020). Wij zijn groot voorstander van het schrappen van deze regels omdat het de mogelijkheden voor windprojecten vergroot en de tegelijkertijd meer ruimte biedt om maatwerk toe te passen. Wij hebben nog enkele specifieke opmerkingen over een aantal artikelen.</p> <p>In artikel 6.36 wordt beschreven onder welke voorwaarden kleine windmolens zijn toegestaan. NWEA is tevreden dat aan deze activiteit ruimte wordt gegeven. Verzoek om de randvoorwaarden iets te verruimen door ook percelen direct aangrenzend aan agrarisch bouwperceel toe te staan. En daarnaast het verzoek om de maximale ashoogte iets te verruimen tot maximaal 20 meter, dit ook conform de LTO-visie erf van de toekomst.</p> <p>Tot slot staat in artikel 6.61 lid 4 staat opgenomen dat 'ter plaatse van het werelderfgoed Midden-Beemster voorziet</p>	<p>Wij danken u voor uw zienswijze. De ontwikkeling van kleine windturbines kan bijdragen aan de beoogde energietransitie en aan de verduurzaming van de bedrijfsvoering en komt tegemoet aan de wens (NoVi / de provinciale Omgevingsvisie) waar mogelijk opwek en afname van energie zo dicht mogelijk bij elkaar te situeren. De ruimtelijke impact van de microturbine is -op individueel niveau- relatief beperkt.</p> <p>Echter, ook van een relatief kleine ingreep die vaak wordt herhaald kan een grote ruimtelijke werking uitgaan. Met ruim 6000 agrarische bouwpercelen en een onbekend aantal percelen met een stedelijke functie in het buitengebied is de kans groot dat die ogenschijnlijk kleine ingreep toch een groot effect heeft op de ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied van Noord-Holland. Vandaar dat direct aangrenzende percelen zijn uitgesloten en de ashoogte is beperkt tot 15 meter. De gevraagde wijziging wordt derhalve niet gehonoreerd. In</p>

		het ruimtelijk plan niet in een windturbine'. Verzoek om een uitzondering te maken voor kleine windmolens.	het kader van UNESCO moeten de mogelijkheden worden onderzocht om een uitzondering te maken voor kleine windturbines in de Beemster.
ZW-0017	ZO-0033	In artikel 6.37 van de OVNH2022 zijn een aantal beperkingen opgenomen ten aanzien van de vervanging van windturbines, zoals vergelijkbare of geringere ashoogte, rotordiameter en verschijningsvorm. Dit zal leiden tot de keuze voor minder efficiënte windturbines die minder elektriciteit produceren. Gedurende de periode van ca. 20 jaar dat de huidige windmolen in bedrijf is geweest hebben veel innovaties plaatsgevonden op het gebied van energieproductie en vermindering van geluid. Daarnaast is in het klimaatakkoord een kostenreductiepad afgesproken. Kleinere turbines zijn minder kosteneffectief waardoor de kans toeneemt dat er geen windmolens beschikbaar zijn die zowel aan deze specifieke eisen kunnen voldoen als in aanmerking komen voor de SDE++. Dit risico wordt nog vergroot door de opgenomen eisen die de keuze tussen verschillende turbines aanzienlijk beperkt. Risico is dat dergelijke turbines over enkele jaren zelfs niet meer leverbaar zijn. Bovendien betekent het dat er in de praktijk op specifieke locaties en/ of in totaal meer windmolens nodig zijn voor de bijdrage aan de 35 TWh hernieuwbaar op land. Wij verzoeken u dan ook om deze beperkingen nogmaals te overwegen.	In de RES-NHN en NHZ is het re-poweren van bestaande windturbines niet meegerekend in het totale bod. Vervangen door vergroten van windturbines is alleen toegestaan binnen de RES-zoekgebieden. In het traject naar de RES 2.0 zal worden onderzocht hoeveel bestaande parken buiten de zoekgebieden in aanmerking komen voor re-poweren. Als de omvang daarvan bekend is zal worden gekeken of en hoe de Omgevingsverordening Noord - Holland zal worden aangepast.
ZW-0017	ZO-0034	In artikel 7.3 staat een maatwerkprocedurevoorschrift voor windturbines opgenomen. Deze voorschriften sluiten ons inziens niet aan bij de gestelde eisen in het Activiteitenbesluit en straks bij de Omgevingswet. Hierin is namelijk geen sprake van een koppeling aan het L95 achtergrondgeluidniveau. Bovendien biedt een dergelijke norm in onze ogen geen meerwaarde omdat dit ook niet is bedoeld voor een jaargemiddelde Lden-benadering van geluid(normen). Deze is bedoeld om, in de oude systematiek van normstelling voor geluid, uit te gaan van de etmaalwaarden (dag, avond en nacht). Vandaar ook de waarde uitgedrukt in dB(A) en niet, zoals de huidige normstelling zegt in dB (jaargemiddelde benadering). Uit de huidige jurisprudentie rond windturbinegeluid van de Raad van State volgt dat er met maatwerk alleen maar kan worden uitgegaan van jaargemiddelde normstelling en dus alleen van Lden. Ons advies is om dit artikel te heroverwegen. Daarnaast vragen wij u om toe te lichten in	Gezien de uitspraak van de RvS ECLI:NL:RVS:2021:1395 hebben we dit artikel opnieuw beschouwd. Dit artikel komt te vervallen bij de inwerkingtreding van de OVNH2022.

		<p>welke situaties dit maatwerkvoorschrift in de praktijk toegepast dient te worden?</p> <p>Tot slot geven we u graag in overweging mee om bevoegdheid om de procedure omtrent een windproject aan de gemeente te laten indien de betreffende gemeente dat wenst. Kunt u aangeven of dit wordt overwogen?</p>	
ZW-0018	ZO-0035	<p>1. Gemeente Amsterdam heeft in de huidige vaststelling van de zoekgebieden geen rekening gehouden met de volkstuinten. Deze vallen deels binnen de zoekgebieden en voorkeursgebieden. Wij verzoeken de provincie deze aan te passen in de huidige ontwerp omgevingsverordening NH 2022.</p> <p>De volkstuinten zijn in gebruik als recreatiegebied, er mag het hele jaar worden gerecreëerd en bij de meeste volkstuinten mag meer dan 6 maanden aaneengesloten worden overnacht. Het is derhalve niet kloppend dat de gemeente deze gebieden heeft meegenomen in de vaststelling van de zoekgebieden. Wij verzoeken u en de provincie Noord Holland dan ook de zoekgebieden aan te passen.</p> <p>2. In de huidige vaststelling van de zoekgebieden is geen rekening gehouden met de risicozonering om de volkstuinten heen. Wij verzoeken u en de provincie Noord Holland dit aan te passen in het vaststellen van het ontwerp omgevingsverordening NH 2022.</p> <p>Tuinparken waar verbleven wordt vallen onder de definitie van 'kwetsbare objecten'. Dit is terug te vinden in het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (Handreiking Risicozonering Windturbines, p. 26- 27), waarbij volkstuintuinen geschaard kunnen worden onder recreatieterreinen met verblijf (kwetsbaar object, punt d). Op het merendeel van de tuinparks in Amsterdam is het toegestaan om vanaf 1 april tot en met 30 september aaneengesloten te verblijven, ook 's nachts. Een aanzienlijk deel van de tuinders maakt hiervan gebruik.</p> <p>De conclusie kan niet anders zijn dan dat voor het Plaatsgebonden Risico van tuinparks een grenswaarde van 10-6 /jr toegepast dient te worden. Het Handboek Risicozonering Windturbines geeft een aantal voorbeelden van vereiste afstanden. Dit hanterend betekent dit dat de zoekgebieden om de volkstuinten heen aangepast dienen te worden met minimaal 198 meter om de volkstuinten heen.</p>	<p>Deze zienswijze heeft betrekking op het RES-proces en het proces wat in Amsterdam gelopen is en wordt daarin meegenomen. De zienswijze heeft geen betrekking op de 1e partiële herziening van de Omgevingsverordening Noord - Holland2020 en wordt hier om die reden niet beantwoord.</p>
ZW-0019	ZO-0036	<p>1) In Zuidoost is het zoekgebied Bedrijventerrein Amstel III onlangs vervangen door Knooppunt Holendrecht in het hart van NNN-gebied De Hoge Dijk. Dit gebied is onderdeel van de EHS, Natuurnetwerk Nederland, de hoofdgroenstructuur en de Natuurboog. Een windproject op deze plek zal de kenmerkende en wezenlijke natuur- en landschappelijke waarden van dit gebied ernstig aantasten. Naast Amsterdam hebben direct aangrenzende provincies en gemeentes plannen voor meer turbines, zodat mens en natuur met een klein beetje pech straks vanuit 5 zoekgebieden worden</p>	<p>Deze zienswijze heeft betrekking op het RES-proces en het proces wat in Amsterdam gelopen is en wordt daarin meegenomen. De zienswijze heeft geen betrekking op de 1e partiële herziening van de Omgevingsverordening Noord - Holland2020 en wordt om die reden hier niet inhoudelijk beantwoord.</p>

		<p>bedreigd. Het gebied staat nu al onder behoorlijke druk door de uitbreiding van de snelwegen, de verbreding van de A9 en van de Schipholroutes. Zowel snelwegen, dubbele wegenknooppunt én het vliegverkeer stoten veel fijnstof uit. Dit gebied kent zowel landelijk als voor de regio Amsterdam bijzondere en unieke natuurwaarden en een windproject op deze plek zal de kenmerkende en wezenlijke waarden van dit gebied ernstig aantasten. De cultuurhistorische waarden in dit oude veenweidegebied rond en tussen de oude waterlopen van het Amstelland als Gein, Gaasp, Angstel, de Holendrecht zijn onschatbaar en onvervangbaar. Deze visie wordt onderschreven door de bevindingen van organisaties als SOVON, Ministerie van Landbouw en Visserij, Vogelwerkgroep Amsterdam, het IVN en Natuurbeleven B.V in opdracht van de Provincie Noord-Holland.</p> <p>ZIE ORIGINEEL VOOR ARGUMENTATIE WAAROM INDIENER ZOEKGEBIED ONJUISTE KEUZE VINDT.</p>	
ZW-0019	ZO-0037	<p>2) Afsluitend</p> <p>Er kan een verband worden aangetoond tussen windturbinegeluid en gezondheid – zoals aangegeven in de rapportage uit januari 2021 over ‘voorkom het windturbinesyndroom’ Nu mede uit de Strategische Milieu Beoordelingsrichtlijn (2001/42/EG) volgt dat het juridisch voorzorgsbeginsel dient te worden gehanteerd, kan op goede grond worden betoogd en volgehouden dat er geen vergunningen voor windturbines mogen worden afgegeven voordat vooraf en met wetenschappelijke zekerheid is vastgesteld dat de gezondheid en de leefomgeving van de mens wordt beschermd of verbeterd. Verslechteren mag dus niet. De overheid en rechter dienen de burger daartegen effectief te beschermen. Het nalaten daarvan is niet alleen niet duurzaam maar vormt een ontoelaatbare inbreuk op grondrechten en het recht op bescherming van een ongestoord gezinsleven. Eén en ander klemt te meer nu de turbines steeds hoger en groter in aantal worden en steeds dichter in de buurt van onze bebouwing, natuur en gevoelige objecten worden gerealiseerd. Het vraagstuk is urgent. Het gaat om onderzoek waarin met wetenschappelijke zekerheid kan worden vastgesteld dat 100% wordt uitgesloten dat er voor onze buurt, in ons type woonhuizen, bij ons type bewonerspopulaties - kinderen daarbij inbegrepen-, met onze gezondheid, onze al bestaande aandoeningen en risicoprofielen, met onze recreatiebehoefte, onze sociaal economische status en onze beperkte ontsnappingsmogelijkheden en mobiliteit, ook maar iets aan de bestaande situatie verslechterd. Hetzelfde geldt uiteraard voor alle delen van de unieke en beschermde natuur, waaronder bomen, dieren-, planten-, vogel-, insecten, vleermuispopulatie, ringslangen en de gehele biodiversiteit en natuurverbinding op land, in de lucht of in het water ook maar iets verslechterd.</p>	<p>We zijn ons bewust van de geluiden van inwoners en maatschappelijke organisaties en deze nemen we serieus. Het is wel in eerste instantie aan de gemeenten om mogelijke gezondheidseffecten mee te nemen in de keuzes en concretisering van de zoekgebieden. We zien ook dat dat gebeurt, onder meer in Amsterdam die zoekgebieden heeft gewijzigd naar aanleiding van deze zorgen maar ook een zgn. Health impact assesment gaan doen en geluidsimulaties. Daarnaast blijven we als provincie het belang van afstemming en participatie benadrukken en faciliteren we de gemeenten bij de (financiële) participatie. Deze zienswijze heeft betrekking op het RES-proces en het proces wat in Amsterdam gelopen is en wordt daarin meegenomen. De zienswijze heeft geen betrekking op de 1e partiële herziening van de Omgevingsverordening Noord - Holland2020 en wordt om die reden hier niet inhoudelijk beantwoord.</p>

ZW-0020	ZO-0038	<p>Met betrekking tot de genoemde maatregelen/normen in deze paragraaf ben ik er niet gerust op dat deze voldoende bescherming bieden tegen (laag)frequente geluidshinder van windturbines, zeker wanneer de afstandsnorm van 600m niet meer wordt gehandhaafd. Als de gemeente Amsterdam windturbines plaatst in de zoekgebieden 5b/c dus op ongeveer 350m (!) van onze woonwijk, zijn onze woningen m.i. onvoldoende verzekerd van goede bescherming tegen geluidshinder. Dit geldt naar mijn mening eveneens voor de overige zoekgebieden rond Amsterdam Zuidoost: Diemerscheg (5a) (nabij woonwijken: Driemond en Kantershof), (Knooppunt) Holendrecht (6a) (woonwijk Holendrecht), Amstel III (6b) (nabij Reigersbos) en kop Amstelscheg (nabij woonwijken Bullewijk). De turbines rond deze wijken komen binnen een straal van 1500m of zelfs binnen een straal van 600m van woningen te staan.</p> <p>Ik ben voorstander van windenergie, maar niet wanneer turbines zó dicht op woonwijken worden gebouwd. Het gaat hier bovendien niet om 'mijn achtertuin', maar om de groene gebieden van de gehele wijk Zuidoost, waar vele mensen wonen en recreëren. Het criterium uit de Omgevingsverordening 2020 (6.27h) dat turbines 'ruimtelijk zorgvuldig moeten worden ingepast' laat m.i. de bouw van dergelijke hoge turbines nabij woonwijken en in groene, kwetsbare gebieden bovendien niet toe.</p> <p>Ik roep de provincie op om de uitkomsten van het onderzoek van het landelijk expertisenetwerk Windenergie (RIVM) af te wachten alvorens over te gaan tot vergunningverlening voor de bouw van windturbines in groene gebieden en nabij woonwijken.</p>	<p>Wij hebben de oproep gehoord en wij volgen de ontwikkelingen op de voet. De zienswijze heeft geen betrekking op de 1e partiële herziening van de Omgevingsverordening Noord - Holland2020 en wordt om die reden hier niet inhoudelijk beantwoord.</p>
ZW-0021	ZO-0039	<p>Wij willen graag duidelijkheid wie bij grotere windprojecten het bevoegd gezag is. In de Omgevingsverordening 2022 staat artikel 6.35 Windturbines in RES zoekgebieden. Daarmee wordt ruimte geboden aan gemeenten om in omgevingsplannen windturbines mogelijk te maken. In principe is de provincie dus bevoegd gezag als het gaat om wind op land, in ieder geval vanaf 5 Mw. Dat is voor de grotere parken dus vooral van belang. De provincie zal hiervoor een projectbesluit moeten nemen, maar daar kan van afgeweken worden. In de oplegger staat: "Hiervoor in de plaats komt een instructieregel voor de gehele provincie die inhoudt dat gemeenten in hun omgevingsplannen windturbines mogelijk kunnen maken uitsluitend voor zoekgebieden die in de RES'en zijn vastgelegd. Zo krijgen gemeenten de mogelijkheden om te bepalen waar in de gemeente ruimte is voor windenergie." Legt de provincie in de Omgevingsverordening 2022 het bevoegd gezag voor de realisatie van windturbines volledig bij de gemeente?</p>	<p>Via de instructieregel zoals opgenomen in artikel 6.27a van de 1e partiële herziening OVN2020 worden gemeenten in staat gesteld om via ruimtelijke plannen windenergie in de RES zoekgebieden wind en wind + zon mogelijk te maken. Wie bevoegd gezag is voor de vergunningverlening van de windparken is geregeld in de Elektriciteitswet 1998. Wij zijn niet voornemens daarvan af te wijken.</p>
ZW-0021	ZO-0040	<p>Duurzame energie</p> <p>Met betrekking tot het plaatsen van windturbines op locaties die gelegen zijn binnen de begrenzing van het Bijzonder Provinciaal Landschap, wordt gesteld dat dit mogelijk is, indien sprake is van een groot openbaar belang in relatie tot zon en wind. Echter, niet duidelijk is wat onder een groot openbaar belang moet worden verstaan. Uit de toelichting volgt dat dit afhankelijk is van de RES.</p>	<p>De toelichting op groot openbaar belang in het geval van wind en zon binnen BPL is uitgebreid om meer duidelijkheid op dit onderwerp te bieden.</p>

		Naar onze mening is sprake van een vaag omschreven begrip, welke in de praktijk tot veel discussie en mogelijk juridische procedures zal leiden. Wij verzoeken u om met betrekking tot het onderwerp zon in wind in relatie tot het Bijzonder Provinciaal Landschap een duidelijk standpunt in te nemen. Een optie is dat u stelt dat windturbines, gelet op de klimaatopgave, van groot openbaar belang zijn om vervolgens te kijken of er geen reële alternatieven zijn voor plaatsing van windturbines buiten het Bijzonder Provinciaal Landschap.	
ZW-0022	ZO-0041	Zoals aangegeven verwachten we met deze provinciale verordening uitvoering te kunnen geven aan de opgave ten aanzien van het opwekken van duurzame energie. De inwerkingtreding van de Omgevingsverordening NH2022 is afhankelijk gemaakt van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt verwacht op 1 juli2022. Het zal voor de verdere uitvoering van de RES nodig zijn om te kunnen anticiperen op voorliggende Omgevingsverordening NH2022 en we vragen daarbij in voorkomende gevallen om uw medewerking.	Aan uw verzoek wordt voldaan door de 1e partiële herziening OV NH2020, omdat daarmee de wijziging t.a.v. Wind op Land uit de OV NH2022 worden opgenomen in de vigerende OV NH2020.
ZW-0022	ZO-0042	<p>Artikel 6.34-6.39 Windenergie</p> <p>De gemeente Amsterdam is verheugd dat de bovenwettelijke provinciale regels ten aanzien van de realisatie van windparken zijn vervallen. Met deze provinciale verordening verwacht de gemeente uitvoering te kunnen geven aan de opgave ten aanzien van het opwekken van duurzame energie volgens het programma van de RES. De inwerkingtreding van de Omgevingsverordening NH2022 is afhankelijk gemaakt van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet is nog onzeker en wordt in de loop van 2022 verwacht. Het zou voor de verdere uitvoering van de RES nodig zijn om te kunnen anticiperen op voorliggende Omgevingsverordening NH2022 en vragen daarbij in voorkomende gevallen om de medewerking.</p> <p>Volgens de toelichting op de Omgevingsverordening NH2020 vormen de RES' en 1.0 uitgangspunt voor wind op land en de opwekking van zonne-energie. De RES is echter een continue cyclus dat samengaat met het omgevingsbeleid. Om te komen tot een goed ruimtelijke afgewogen bod is in eerste instantie gekozen voor een verkennend onderzoek. Dit heeft geresulteerd in de RES 1.0. In een volgende fase worden de zoekgebieden verder onderzocht en concreter gemaakt. Indien blijkt dat de opgave voor energie niet geheel kan worden gerealiseerd onder het omgevingsbeleid dan zal daar waar mogelijk het omgevingsbeleid moeten worden aangepast en volgt een RES 2.0. De gemeente geeft de provincie in overweging naar dit cyclische proces te verwijzen in de toelichting van de Omgevingsverordening zodat bij vaststelling van de RES 2.0 deze en daarna een volgende RES het uitgangspunt zal vormen.</p> <p>De gemeente Amsterdam vertrouwt hierbij op de samenwerking tussen provincie en gemeente bij de verdere uitwerking en uitvoering van de RES 1.0 (en volgende) zodat wij onze doelstellingen kunnen realiseren.</p>	Om de voortgang van de RES' en 1.0 te waarborgen, en duidelijkheid te scheppen voor gemeenten, initiatiefnemers en bewoners over mogelijkheden voor wind op land, wordt de Omgevingsverordening Noord-Holland 2020 (OVNH 2020) aangepast op het onderwerp Wind op Land. Nieuwe zoninitiatieven kunnen (los van de besluitvorming over de RES) worden voorgelegd aan de gemeenteraad of het college van B&W mits ze voldoen aan de vereisten zoals opgenomen in de dan geldende Omgevingsverordening (NH2020 of NH2022). Na vergunningverlening worden ze meegeteld in de RES 2.0. Nieuwe windinitiatieven moeten eerst een plek krijgen in de RES 2.0 en vervolgens in de provinciale Omgevingsverordening alvorens hiervoor vergunningen kunnen worden afgegeven.

ZW-0023	ZO-0043	<p>Naar verwachting wordt de RES 1.0 in de zomer 2021 vastgesteld. Na de zomer wordt de omgevingsverordening vastgesteld. Uitgangspunt is dat de RES 1.0 overgenomen wordt in de omgevingsverordening. Kunt u toelichten wat dat precies betekent? Worden er uitzonderingen binnen de regimes mogelijk gemaakt? ZIE VOOR TOELICHTING ORIGINEEL DOCUMENT</p>	<p>Om de voortgang van de RES'en 1.0 te waarborgen, en duidelijkheid te scheppen voor gemeenten, initiatiefnemers en bewoners over mogelijkheden voor wind op land, wordt de Omgevingsverordening Noord-Holland 2020 (OVNH 2020) aangepast op het onderwerp Wind op Land. Tegelijkertijd worden ook de daarbij behorende documenten ter inzage gelegd waaronder het Afwegingskader Hollandse Waterlinies. Deze laatste geeft de regels en mogelijkheden aan voor wind en zon bij de Werelderfgoederen in Noord-Holland.</p>
ZW-0023	ZO-0044	<p>3.4 Realisatie van windturbines 5. De beoogde vervanging van de windturbines vindt plaats binnen het Werelderfgoed De Stelling van Amsterdam. In de huidige Omgevingsverordening NH2020 is een verbod opgenomen tot het plaatsen van windturbines binnen het werkingsgebied Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde (art. 6.58, lid 4). Door het vervallen van dit verbod in de nieuwe Omgevingsverordening NH2022 wordt de benodigde ruimte gecreëerd voor de vervanging van de windturbines. De gemeente Haarlem vindt dit een positieve en broodnodige aanpassing voor de realisatie van het energielandschap. Het huidige verbod is ook niet nodig op basis van de Rijksregels in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening of de nieuwe Rijksregels in het Besluit kwaliteit leefomgeving. Aangezien met het vervallen van het verbod alsnog moet worden vastgesteld dat de windturbine de kernkwaliteiten niet aantast, blijft afdoende bescherming geborgd. ZIE VOOR TOELICHTING ORIGINEEL DOCUMENT</p>	<p>Het Afwegingskader Energietransitie Hollandse Waterlinies wordt opgenomen als bijlage bij de omgevingsverordening. Dit gebeurt in zowel de partiële herziening OV NH2020, en daarmee de OV NH2020, als de OV NH2022. Daarmee wordt tegemoet gekomen aan deze zienswijze.</p>
ZW-0023	ZO-0045	<p>18. De Omgevingsverordening NH2022 kent ook de mogelijkheid om bij bestaande activiteiten een beperkte toevoeging van nieuwe activiteiten of een beperkte wijziging door te voeren, mits (i) deze noodzakelijk is voor de instandhouding van de bestaande activiteit, (ii) deze ondergeschikt is aan de bestaande activiteit en (iii) eventuele negatieve effecten worden gecompenseerd. Er zijn thans vier windturbines geplaatst op Schoterog, die worden vervangen door één windturbine. Dit betreft dus een bestaande activiteit waarin een wijziging wordt doorgevoerd. Acht uw provincie deze wijziging realiseerbaar met voornoemde bepaling uit de Omgevingsverordening NH2022?</p> <p>19. Wij verzoeken de provincie in reactie op onze bijdrage expliciet een toelichting te geven hoe de Omgevingsverordening 2022 het energielandschap Schoterog kan faciliteren. ZIE VOOR TOELICHTING ORIGINEEL DOCUMENT</p>	<p>Wij zijn reeds met u in gesprek over deze casus en zullen in vervolgesprekken deze vraag meenemen. De herbegrenzing van werelderfgoed Stelling van Amsterdam nabij Schoterog is opgenomen in de wijziging werkingsgebieden Omgevingsverordening NH 2020 ronde 2021. In de 1e partiële herziening van de Omgevingsverordening NH 2020 zijn de verbodsbepalingen ten aanzien van zon en wind in de Stelling van Amsterdam geschrapt. In plaats hiervan is een Afwegingskader Energietransitie Hollandse Waterlinies opgenomen. Dit wordt eveneens verwerkt in de OV NH 2022.</p>

		<p>Advies aan Provinciale Staten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gebruik de bevoegdheid om bij de aanwijzing van een zoekgebied rekening te houden met integrale afweging inzake het Bijzonder Provinciaal Landschap, Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde en het Natuurnetwerk Nederland of natuurverbinding. Doe dit niet om uitzonderingen toe te staan maar om leefbaarheid en natuur extra gewicht te geven. 2. Sta niet toe dat windturbines her en der worden geplaatst omdat daar in de kleine zoekgebieden nog net ruimte voor is. Dit met het oog op het behoud van leefbaarheid, beperken van overlast en omdat die turbines toch niet rendabel zijn. 3. Zet in op windenergie op zee, want dat heeft de voorkeur van de provincie Noord- Holland en de landelijke politieke partijen. Maak een afspraak hierover met het Rijk en verminder hierdoor de huidige druk op de leefbaarheid en gezondheidsrisico's in Amsterdam en buurgemeenten. <p>Mijn persoonlijke conclusies zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het coalitiebestuur van de gemeente Amsterdam en in mindere mate het provinciebestuur, kenmerkt zich door vasthouden aan de macht, maar getuigt hierdoor van ideologische en procedurele leegte. Hoe is het mogelijk dat een progressief bestuur in Amsterdam zich zo afwendt van de eigen oorspronkelijke idealen? Daarbij etaleert het vasthouden aan procedures een dogmatische instelling ("we willen 17 windturbines binnen de stad plaatsen") waarbij het doel uit het oog is verloren. 2. Bij draagvlak gaat het primair om initiatiefnemers, energiemaatschappijen, investeerders en grote elektriciteitsafnemers. Bewoners, in de betekenis van omwonenden die ernstige overlast gaan ondervinden, spelen voor gemeente en provincie kennelijk geen rol van betekenis. Dit blijkt uit het verkleinen van de afstand tot 350 meter en uit de afstemming met buurgemeenten om zoekgebieden onderling te laten aansluiten, waardoor de overlast voor omwonenden extra groot wordt. 	<p>Deze zienswijze heeft betrekking op het RES-proces en het proces wat in Amsterdam gelopen is en wordt daarin meegenomen. De zienswijze heeft geen betrekking op de 1e partiële herziening van de Omgevingsverordening Noord - Holland2020 en wordt om die reden hier niet inhoudelijk beantwoord.</p>
ZW-0025	ZO-0047	<p>De Nederlandse geluidsnormen zijn de minst beschermende in Europa, hoe vaak bestuurders dit ook ontkennen. 9 % van de omwonenden krijgt bij zulke normen gezondheidsklachten (RIVM, de Laat). Terecht geeft RIVM toe dat nader onderzoek nodig is, dat er nog geen onderzoek gedaan is in de Nederlandse situaties waar tientallen mensen verhuisden, en dat er nog geen onderzoek is gedaan bij kinderen. Het voorzorgsbeginsel moet hier worden toegepast. Experimenteren met volksgezondheid is hier aan de orde. Het risico dat er voortijdig moet worden afgebroken vanwege Europese normen is aanwezig. Het gaat om beslissingen met een grote nationale impact en met een grote impact op de energietransitie. Het voorzorgsbeginsel moet worden toegepast en daarop moet vanuit landelijke regie worden toegezien. Wij denken dat een pas op de plaats nodig is om een vliegende vervolgstap te maken vanuit de visies die door alle partijen in de landelijke verkiezingsprogramma's zijn gepresenteerd. Meerderheden van de raad in Amsterdam, Ronde Venen en</p>	<p>In Nederland geldt geen minimaal aan te houden afstand, omdat afstand houden geen doel op zich is. Het doel is hinder te voorkomen/ te beperken door het geluidsniveau op de gevel onder een bepaalde waarde te houden. Voor de projectmatige besluitvorming geldt dat de te hanteren normen moeten worden voorzien van een actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden motivering. Bij de exploitatie en de manier waarop windmolens en zonnepanelen in het landschap worden ingepast, zijn participatie en acceptatie van groot belang. Mocht een zoekgebied tot ontwikkeling komen dan zullen wij zorgvuldig kijken naar deze punten. Het uitgangspunt is en blijft echter wel dat de verantwoordelijkheid voor communicatie en participatie bij gemeenten ligt. Wij gaan er vanuit dat gemeenten autonoom in staat zijn om</p>
ZW-0026	ZO-0048		

		<p>andere gemeenten erkennen dat het draagvlakonderzoek zeer veel te wensen overliet en ronduit onvoldoende was. Gemeenten beloven verbetering, maar dan wel nadat de zoekgebieden zijn goedgekeurd.</p> <p>Wij denken dat in ruimtelijke ordeningsvraagstukken centrale sturing noodzakelijk is en dat de omgevingsverordening zoals nu geformuleerd in ieder geval op genoemde punten verslechtingen inhouden ten opzichte van de huidige situatie, omdat ze de door RES ingezette decentralisatie zouden consolideren. Wij denken dat de omgevingsverordening heroverweging behoeft. Denken vanuit landelijke kaders en vanuit landelijke verkiezingsprogramma's lijkt ons een goed uitgangspunt. De verkiezingsprogramma's van 17 maart 2017 bieden een kans voor een nieuwe ambitieuze energietransitie vanuit landelijke kaders.</p>	<p>te bepalen of voor een zoekgebied draagvlak is. Waar sprake is van gemeentegrens overschrijdende effecten van zoekgebieden werken gemeenten samen in deelregioverband; in dergelijke gevallen speelt ook de provincie waar nodig een rol.</p>
ZW-0027	ZO-0049	<p>Sluit reservezoekgebieden uit als zoekgebied waar met een omgevingsplan de plaatsing van windmolens mogelijk kan worden gemaakt</p> <p>Toelichting: n RES NHZ is een reservezoekgebied aangewezen in landelijk Noord van de gemeente Amsterdam, dat deel uitmaakt van het Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland. De SBW vindt dat ongewenst. Ten eerste omdat het een weidevogelgebied betreft, ten tweede vanwege de kernkwaliteit openheid en vergezichten en ten derde omdat dit reservezoekgebied niet met de noodzakelijke zorgvuldigheid is aangewezen. In de Spoedvoordracht voor de vergadering van het college van burgemeester en wethouders van 9 maart jl. (nummer VN2021-004768) staat ten aanzien van het extra zoekgebied in RES 1.0 voor NHZ, p. 10: 'De status is niet veranderd ten opzichte van de concept RES. Dit gebied is niet specifiek onderzocht.' 1 Het staat niet voor niets op de reservelijst. De dreiging van plaatsing in het reservezoekgebied is echter groot gelet op protesten tegen windmolens in de andere zoekgebieden bij Amsterdam. Vanwege deze redenen stellen wij voor uitdrukkelijk in artikel 6.35 van het Ontwerp op te nemen dat een reserve- of extra zoekgebied niet als zoekgebied wordt aangemerkt als bedoeld in dit artikel.</p> <p>Neem als voorwaarde op herstel in de oude toestand indien de windmolens uit bedrijf zijn genomen</p> <p>Toelichting: Wij vragen ons af waarom geen voorwaarde in artikel 6.35 van het Ontwerp is opgenomen over herstel in de oude toestand, nadat de windmolens uit bedrijf zijn genomen indien er geen goedgekeurd plan ligt voor vervanging. Daarvoor dient financiële zekerheid te worden geregeld. Een zodanige voorwaarde is wel opgenomen voor opstellingen voor zonne-energie in artikel 6.39 van het Ontwerp. Het is kennelijk nodig want bij Durgerdam en bij Het Schouw staan nog steeds onderstellen van windmolens, nadat deze jaren geleden zijn onttakeld.</p>	<p>De reserve zoekgebieden wind in Amsterdam blijven op de kaart staan, omdat Amsterdam hier pas mee aan de slag gaat op het moment dat alle voorkeursgebieden zijn uitgewerkt en/of niet genoeg mogelijkheden bieden. Bij de uitwerking van deze gebieden komen veel vragen kijken en is het belangrijk om zaken goed te onderzoeken en onderbouwen. We gaan hierbij zo goed mogelijk om met de zorgen die er leven, zoals het effect van windturbines op gezondheid en leefbaarheid, maar ook of we wel snel genoeg stappen zetten en of de plannen uitvoerbaar zijn.</p> <p>Reserve zoekgebieden kunnen hierna alsnog afvallen.</p> <p>Het is aan de gemeente om in het ruimtelijk proces voorwaarden op te nemen voor het herstel in de oude toestand.</p>
ZW-0029	ZO-0051	<p>Zij willen geen industriële windturbines dichtbij bebouwing en in unieke natuur. Volgens de ondertekenaars is er in en rond Amsterdam (buiten de haven) geen ruimte voor industriële windturbines. Windalarm bepleit versnelde</p>	<p>We zijn ons bewust van de geluiden van inwoners en maatschappelijke organisaties en deze nemen we serieus. Het is wel in eerste instantie aan gemeenten om mogelijke</p>

		<p>uitbreiding van windturbines op zee en het stoppen met windmolens op land. Dit beleid is gezien de schaalvergroting van turbines en potentie van wind op zee achterhaald, duur en nadelig voor mens en natuur. Het rijksbeleid om turbines met subsidie als confetti over het land te verspreiden leidt tot weerstand onder de bevolking en wordt door de rijksadviseurs afgewezen.</p> <p>ZIE VOOR TOELICHTING ORIGINEEL BESTAND</p>	<p>gezondheidseffecten mee te nemen in de keuzes en concretisering van de RES zoekgebieden. We zien ook dat dat gebeurt, onder meer in Amsterdam, waar zoekgebieden zijn gewijzigd naar aanleiding van deze zorgen maar ook waar een zogenoemde Health impact assesment wordt gedaan, alsook geluidsimulaties. Daarnaast blijven we als provincie het belang van afstemming en participatie benadrukken en faciliteren we de gemeenten bij de (financiële) participatie.</p>
ZW-0030	ZO-0052	<p>Artikel 1.3 oogmerk</p> <p>Doelen die ik van harte ondersteun, alleen ben ik bang dat de plannen met de RES, en de plaatsing van windturbines hiermee strijdig zijn. Het gaat mij om de gevolgen voor de natuur, voor de omwonenden en hun gezondheid, en de verslechtering van de Ruimtelijke Ordening en de negatieve bijeffecten daarvan. En tenslotte zeg ik nog iets over het recente draagvlakonderzoek.</p> <p>Bij zoveel zoekgebieden in de provincie gaat het om veengebieden, die dus juist beschermd en hersteld zouden moeten worden, bijvoorbeeld de zoekgebieden rondom Amsterdam. Wat mij betreft moeten ze beide tegelijk worden aangepakt, waarbij de maatregelen ten behoeve van het klimaat de biodiversiteitscrisis niet moeten versterken. En juist dit is wat er met de huidige RES-plannen dreigt te gebeuren.</p> <p>De plaatsing van windturbines in de natuur (in de NNN-gebieden, in volkstuinten, in Natura2000, maar ook in BPL-gebieden) en dichtbij bewoning heeft allerlei mogelijke negatieve gevolgen.</p> <ul style="list-style-type: none"> · De vogelstand loopt gevaar, zowel trekvogels, als standvogels, roofvogels, lepelaars, allerlei vogels lopen gevaar in de wieken terecht te komen · Vleermuizen, · maar ook insecten worden in veel grotere getalen door de bladen vermorzeld dan oorspronkelijk gedacht. En het gaat al niet goed met insecten. · Maar ook voor de bodem zijn er negatieve gevolgen: trillingen bedreigen de regenwormenpopulatie (teruggang van 40% geconstateerd in de omgeving van windturbines). · Trillingen, zoals opgewekt door grote turbines, kunnen ook invloed hebben op andere daarvoor gevoelige dieren, zoals bepaalde vissen (modderkruiper), maar ook op ringslangen. Voor deze dieren zijn trillingen ook een signaal voor naderend gevaar. · Megaturbines hebben een grote betonnen voet nodig, een naastgelegen hijsplatform, een weg ernaartoe. In de toch al krappe ruimte die onze natuur is toebedeeld een belangrijk verlies. <p>ZIE VOOR VERDERE ARGUMENTEN ORIGINELE ZIENSWIJZE</p>	<p>Deze zienswijze heeft betrekking op het RES-proces en het proces wat in Amsterdam gelopen is en wordt daarin meegenomen. De zienswijze heeft geen betrekking op de 1e partiële herziening van de Omgevingsverordening Noord - Holland2020 en wordt hier om die reden niet inhoudelijk beantwoord.</p>

ZW-0031	ZO-0053	<p>Middels deze zienswijze willen we uw aandacht vragen voor een landelijk probleem: de gezondheidsrisico's van windturbines die te dicht bij woningen worden geplaatst. Dit probleem speelt ook in Noord Holland en heeft ook betrekking op de Ontwerp Omgevingsverordening NH2022. ZIE VOOR TOELICHTING ORIGINEEL DOCUMENT</p> <p>Deze bijdrage bestaat onder andere uit windturbines die op korte afstand van woningen kunnen worden geplaatst, in zogenaamde zoekgebieden. Deze instemming met de zoekgebieden is ons inziens een zorgelijk vanwege de risico's voor de gezondheid.</p>	<p>De provincie Noord-Holland volgt de ontwikkelingen bij het RIVM en de Rijksoverheid met betrekking tot de geluidsnormen en windmolens in relatie tot de volksgezondheid. De provincie vindt het belangrijk om de zorgen van haar inwoners serieus te nemen. In samenwerking met andere provincies – via het IPO – inventariseren we waar behoefte aan is m.b.t. aanvullend onderzoek naar de gezondheidseffecten van windmolens. Aanvullend onderzoek afgestemd op de Nederlandse setting kan inwoners meer vertrouwen geven in de uitkomsten.</p>
ZW-0032	ZO-0054	<p>WIND LANDELIJK GEBIED: Aanpassen van bepalingen over kleine windturbines, en zonnevelden Wel zijn wij van mening dat grootschalige zonneparken, en windturbines, niet thuishoren in kwetsbare landschappen. Hier is de afgelopen maanden al voldoende over gezegd tijdens de discussie over de Regionale Energiestrategie. Toch willen wij graag de volgende opmerkingen maken: Artikel 6.36 Windturbines in landelijk gebied. Naar onze opvattingen horen ook "kleine" windturbines niet thuis in waardevolle landschappen, zoals de binnenduinrand. ZIE VOOR TOELICHTING ORIGINEEL DOCUMENT</p>	<p>In tegenstelling tot de grote windturbines kunnen de kleine windturbines ook buiten de RES-zoekgebieden ruimtelijk mogelijk gemaakt worden als:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de windturbine wordt gebouwd op een agrarisch bouwperceel of op een bouwperceel van ten minste 1 hectare waar een stedelijke activiteit is toegestaan; • de ashoogte niet meer bedraagt dan 15 meter vanaf het maaiveld; • de windturbine in landschappelijk opzicht aansluit op de bijbehorende bebouwing; en • de windturbine zorgvuldig ruimtelijk wordt ingepast <p>Gezien deze randvoorwaarden dient het bevoegd gezag steeds een zorgvuldige afweging te maken waar deze turbines inpasbaar zijn. Ook gelden de provinciale beschermingsregimes (voor BPL,NNN, Unesco werelderfgoed etc) onverkort.</p>
ZW-0033	ZO-0055	<p>Met de artikelen 6.34 tot en met 6.37 van de ontwerp Omgevingsverordening Noord-Holland 2022 wordt de geldende regeling voor windturbines ingrijpend aangepast en in overeenstemming gebracht met de afspraken die in de Regionale Energiestrategieën (RES'en) zijn opgenomen. In principe kunnen wij ons vinden in deze aanpassing en de voorgestelde regeling, alleen hebben wij hierover een vraag. In de toelichting op de ontwerp Omgevingsverordening NH 2022 staat het volgende: "Verder geldt dat paragraaf 6.2.6 altijd van toepassing is op nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in het landelijk gebied, dus ook op windturbines. Gedeputeerde Staten zullen naar verwachting nog een kader gaan vaststellen als aanvulling op de leidraad welke gaat gelden voor het hele provinciale grondgebied". De vraag is of hiermee wordt bedoeld op de Leidraad Landschap en cultuurhistorie? En zo ja, kunnen wij dan aannemen dat het kader in lijn zal zijn met het Noord-Hollands Perspectief op de Regionale Energiestrategieën?</p>	<p>Bij de vormgeving en plaatsing duurzame opwek van energie, waaronder windturbines, grotere windparken en zonneparken, streeft de provincie naar een zo hoog mogelijke bijdrage aan de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Een belangrijk onderdeel daarvan is de manier waarop deze zich in het landschap manifesteren. Om hier invulling aan te geven is de Ruimtelijke handreiking wind op land door GS vastgesteld.</p>

ZW-0033	ZO-0055	<p>Met de artikelen 6.34 tot en met 6.37 van de ontwerp Omgevingsverordening Noord-Holland 2022 wordt de geldende regeling voor windturbines ingrijpend aangepast en in overeenstemming gebracht met de afspraken die in de Regionale Energiestrategieën (RES'en) zijn opgenomen. In principe kunnen wij ons vinden in deze aanpassing en de voorgestelde regeling, alleen hebben wij hierover een vraag. In de toelichting op de ontwerp Omgevingsverordening NH 2022 staat het volgende: "Verder geldt dat paragraaf 6.2.6 altijd van toepassing is op nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in het landelijk gebied, dus ook op windturbines. Gedeputeerde Staten zullen naar verwachting nog een kader gaan vaststellen als aanvulling op de leidraad welke gaat gelden voor het hele provinciale grondgebied". De vraag is of hiermee wordt bedoeld op de Leidraad Landschap en cultuurhistorie? En zo ja, kunnen wij dan aannemen dat het kader in lijn zal zijn met het Noord-Hollands Perspectief op de Regionale Energiestrategieën?</p>	<p>Bij de vormgeving en plaatsing duurzame opwek van energie, waaronder windturbines, grotere windparken en zonneparken, streeft de provincie naar een zo hoog mogelijke bijdrage aan de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Een belangrijk onderdeel daarvan is de manier waarop deze zich in het landschap manifesteren. Om hier invulling aan te geven is de Ruimtelijke handreiking wind op land door GS vastgesteld.</p>
ZW-0034	ZO-0056	<p>Artikel 6.36 Windturbine bij bouwperceel in landelijk gebied De agrarische sector streeft naar het realiseren van minimaal energie-neutrale bedrijven. Het plaatsen van een kleine windmolen, in combinatie met het toepassen van zonne-energie op het dak, is daarvoor in veel situaties een adequate oplossing. Wij zijn daarom bijzonder content met het opnemen van de in Artikel 6.36 geboden optie voor het plaatsen van een kleine windmolen. In aanvulling daarop pleiten wij ervoor om in Artikel 6.36 een ontheffing voor het plaatsen van een kleine windmolen met een ashoogte van 25-35 meter mogelijk te maken. Deze optie is vooral van belang voor grotere agrarische bedrijven om energieneutraliteit te bereiken. Vanzelfsprekend blijft lid c van toepassing. Aangezien grotere agrarische bedrijven ook veelal beschikken over meer en grotere/hogere gebouwen kan een windmolen met een ashoogte van 25-35 ook bij die bedrijven goed (landschappelijk) ingepast worden. Om te borgen dat de ontheffing ook daadwerkelijk wordt afgegeven aan de grotere agrarische bedrijven is een koppeling met lid a een optie. Dat betekent dat agrarische ondernemers een ontheffing voor een grotere ashoogte kunnen aanvragen op het moment dat het bouwperceel een omvang heeft van meer dan 1 hectare.</p>	<p>Dit artikel is relatief nieuw waardoor wij niet nu al over verruimingen nadenken. Daarnaast wordt de werking van dit artikel twee jaar na inwerkingtreding van de OVN2020 verordening geëvalueerd.</p>
ZW-0035	ZO-0057	<p>In de ontwerp Omgevingsverordening wordt op twee manieren het realiseren van windturbines (rechtstreeks) mogelijk gemaakt. Enerzijds wordt er ingezet op het realiseren van windturbines binnen bepaalde MRA gebieden (nabij de bovengrondse-hoogspanningsverbindingen: Beverwijk-Oostzaan 380 kV, Beverwijk- Vijfhuizen 380 kV, Diemen-Lelystad 380 kV, Diemen-'s-Graveland 150 kV en Blijswijk-Vijfhuizen 380 kV) en anderzijds op het realiseren van kleinschalige windturbines op het erf. Windturbines kunnen de leveringszekerheid in gevaar brengen doordat er een kans bestaat dat een falende windturbine (of onderdelen daarvan) de hoogspanningsinfrastructuur van TenneT (deels) beschadigt. Een onderbreking van de leveringszekerheid doordat een falende windturbine of onderdeel hiervan onze hoogspanningsverbinding of -station zou treffen is niet</p>	<p>Wij hebben kennis genomen van uw zorgen. Gelet op de uitspraak ECLI:NL:RVS:2021:1395 dient ook in geval van externe veiligheid het bevoegd gezag de beoordeling en het daarop gebaseerde projectmatige besluit te voorzien van een actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden motivering. Daarbij zal ook de door u geschetste situatie in ogenschouw dienen te worden genomen.</p>

		<p>wenselijk en zou inhouden dat een groot gedeelte van de maatschappij in haar dagelijks functioneren wordt belemmerd. Grote maatschappelijke ontwrichting kan daarvan een gevolg zijn.</p> <p>Daarom streven wij er naar windturbines (zijnde een externe invloed) op gepaste afstand te houden. Daartoe geldt dat TenneT het risico van windturbines op de infrastructuur aanvaardbaar acht wanneer wordt voldaan aan de afstanden zoals die vermeld staan in het handboek Risicozonering Windturbines (opgesteld in opdracht van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, versie mei 2020). Wij adviseren daarom om minimaal deze afstanden aan te houden.</p> <p>Omdat er binnen bepaalde zones invloed kan zijn maar geen standaard faalfrequentie van een hoogspanningsverbinding- of station bestaat, dient binnen de zones zoals genoemd in het Handboek in alle gevallen overleg plaats te vinden met TenneT. Wij willen u dan ook verzoeken om, indien de ontwikkeling nabij een hoogspanningsverbinding plaatsvindt, een zekere adviesplicht in te stellen en/of te verwijzen naar het eerder genoemde handboek (en daarbij de vindplaats ervan te vermelden).</p>	
ZW-0036	ZO-0058	<p>Risico's van windturbines voor natuur</p> <p>De biodiversiteit staat in Europa al jaren onder druk. Het zoekgebied van de gemeente Amsterdam staat óp de grens van het Natura 2000 gebied 'IJmeer'. Op grond van de Europese Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn geldt er een beoordelingsplicht voor alle plannen, projecten en andere handelingen die mogelijk significante negatieve effecten kunnen hebben op de natuurwaarden waarvoor het gebied is aangewezen. Een bestuursorgaan mag uitsluitend het plan vaststellen als de zekerheid is verkregen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zullen worden aangetast. Het versoepelen van de eisen voor plaatsing van windturbines in het IJmeer is hiermee in strijd. ZIE VOOR TOELICHTING ORIGINEEL DOCUMENT</p>	<p>De landelijke natuurbeschermingsregimes blijven onverkort gelden. Dit geldt ook voor de provinciale beschermingsregimes voor onder meer NNN en BPL in de OV NH2020. Het uitgangspunt voor NNN blijft dat activiteiten in het ruimtelijk besluit niet zijn toegestaan, indien deze leiden tot een aantasting van het NNN, tenzij er sprake is van een activiteit die past binnen een afwijkingmogelijkheid.</p>
ZW-0037	ZO-0059	<p>Deze zienswijze wordt ingediend namens 139 personen. De indieners zijn allen woonachtig (of hebben een volkstuin waar geslapen mag worden) in en rondom BPL Waterland: namelijk in Schellingwoude, Durgerdam, Zeeburgereiland en Zunderdorp. Deze zienswijze wordt ingediend namens 139 personen. De indieners zijn allen woonachtig (of hebben een volkstuin waar geslapen mag worden) in en rondom BPL Waterland: namelijk in Schellingwoude, Durgerdam, Zeeburgereiland en Zunderdorp. ondanks aanwijzing als zoekgebied in de RES 1.0 NHZ is BPL Waterland geen geschikte locatie voor windturbines Al met al zijn wij met betrekking tot het oostelijk deel van de ring A10 Noord / BPL Waterland tot de volgende conclusie(s) gekomen. Dit gebied:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. grenst aan Natura 2000-gebied dat een beschermingsregime met externe werking kent; 2. betreft Hoofdgroenstructuur-gebied; 3. is door de Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (TAC) afgewezen als geschikte locatie voor windturbines; 	<p>Deze zienswijze heeft betrekking op het RES-proces en het proces wat in Amsterdam gelopen is en wordt daarin meegenomen. De zienswijze heeft geen betrekking op de 1e partiële herziening van de Omgevingsverordening Noord - Holland2020 en wordt hier om die reden niet inhoudelijk beantwoord.</p>

		<p>4. betreft een cruciaal ecologisch verbinding gebied dat niet verder verzwakt zou moeten worden.</p> <p>5. is deels NNN-gebied;</p> <p>6. kent een beduidend hogere 'natuurwaardenscore' dan thans op basis van de Natuurwaardenkaart 2016 wordt aangenomen;</p> <p>7. is weidevogelgebied en fungeert als de toegangspoort tot de rest van het Waterlandse weidevogelgebied en het IJmeer. Om die reden zouden windturbines (met bijkomende toegangsweg en kraanplaat) leiden tot een overduidelijke aantasting van de kernkwaliteit 'openheid en ruimtebeleving' van dit BPL gebied;</p> <p>8. is door Vogelbescherming Nederland, mede omdat het weidevogelgebied betreft, aangewezen als locatie waar beslist géén windturbines zouden moeten worden geplaatst (aangeduid als 'paars gebied' op hun risicokaart); ZIE VOOR TOELICHTING ORIGINEEL DOCUMENT</p>	
ZW-0038	ZO-0060	<p>Wij roepen de gedeputeerden op om als provincie (weer) de regionale beschermer te worden voor inwoners, natuur en landschap van Noord-Holland en dus regels stellen bovenop de landelijke norm van 350 m grens voor windmolens bij woningen en in het plaatsen van megaturbines in en vlakbij waardevolle natuurgebieden. Dus het omgekeerde van wat er nu dreigt te gebeuren namelijk regels loslaten i.p.v. regels versterken ter bescherming. We verzoeken u met klem om de regeling van artikel 6.35 in de nieuwe omgevingsverordening te laten vervallen en te vervangen door regels waarin de provincie uitdrukkelijk en onherroepelijk burgers en kwetsbare (stad)natuur en landschap beschermt. Wij roepen de gedeputeerden ook op om uw collega's in andere provincies tot het zelfde te inspireren en gezamenlijk tot een evenwichtige aanpak te komen. ZIE VOOR TOELICHTING ORIGINEEL DOCUMENT</p>	<p>In Nederland geldt geen minimaal aan te houden afstand, omdat afstand houden geen doel op zich is. Het doel is hinder te voorkomen/ te beperken door het geluidsniveau op de gevel onder een bepaalde waarde te houden. Voor de projectmatige besluitvorming geldt dat de te hanteren normen moeten worden voorzien van een actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden motivering. Bij de exploitatie en de manier waarop windmolens en zonnepanelen in het landschap worden ingepast, zijn participatie en acceptatie van groot belang. Mocht een zoekgebied tot ontwikkeling komen dan zullen wij zorgvuldig kijken naar deze punten. Het uitgangspunt is en blijft echter wel dat de verantwoordelijkheid voor communicatie en participatie bij gemeenten ligt. Wij gaan er vanuit dat gemeenten autonoom in staat zijn om te bepalen of voor een zoekgebied draagvlak is. Waar sprake is van gemeentegrens overschrijdende effecten van zoekgebieden werken gemeenten samen in deelregioverband; in dergelijke gevallen speelt ook de provincie waar nodig een rol. De beschermingsregimes voor NNN en BPL blijven in de OV NH2022 van kracht.</p> <p>Het uitgangspunt voor NNN blijft dat activiteiten in het omgevingsplan niet zijn toegestaan, indien deze leiden tot een aantasting van het NNN, tenzij er sprake is van een activiteit die past binnen een afwijkingsmogelijkheid.</p>
ZW-0039	ZO-0061	<p>Gelieve een regel toe te voegen die stelt dat buurgemeenten vetorecht hebben op plaatsing van windturbines als die in een straal van 1500 meter van de gemeentegrens liggen. Als alternatief voor de omgevingsverordening zou deze regel ook opgenomen kunnen worden in het kader als aanvulling op de leidraad voor zorgvuldige ruimtelijke inpassing. ZIE VOOR</p>	<p>Het is primair een taak van de gemeente om af te stemmen met haar buurgemeenten. We zien dit ook steeds meer gebeuren nu zoekgebieden concreter worden. Er vindt momenteel veel afstemming plaats tussen de gemeenten. Wij zien geen aanleiding dit in de omgevingsverordening te regelen.</p>

		<p>TOELICHTING ORIGINEEL DOCUMENT</p> <p>Wat nu in elk geval ontbreekt is een kaderstelling die rekening houdt met het feit dat de geluidswet de burger NIET absoluut beschermt. Gelieve in de kaderstelling op te nemen dat het absolute aantal personen in een ruime straal (1500 meter) moet worden meegenomen bij afweging van lokaties. ZIE VOOR TOELICHTING ORIGINEEL DOCUMENT</p>	
ZW-0040	ZO-0062	<p>Er is geen blauwdruk welke rol de RES-regio moet oppakken en welke rol de gemeente of provincie moet nemen. De RES-regio's zijn daarvoor te verschillend. M.n. de gemeentes mogen kiezen. Amsterdam koos een "eigen" RES traject waarbij van meet af aan vast stond dat er een eigen extra ambitie lag en dat er wat windenergie betreft 17 windturbines 3MW moesten komen in zoekgebieden binnen de stad. Het regionale perspectief, een gebiedsspecifieke aanpak en alternatieve bronnen (als warmte opwek) ontbraken geheel. Vanwege het bovenstaand en het ontbreken van een regionaal samenhangend perspectief en uw verantwoordelijkheid voor landschap en natuur richt ik deze zienswijze tot de Provincie.</p> <p>VERZOEK : Op zijn minst zouden ook geothermie/aquathermie etc moeten worden meegenomen in de RES 1.0 ambities en berekeningen. Tenslotte is het een levend document en past dit in een adaptieve energiemix.</p> <p>VERZOEK : Geen industriële windturbines in de Scheggen van Amsterdam. De Scheggen moeten het uitgangspunt zijn voor duurzaamheidsdoelstellingen voor de metropool. Het resultaat moet natuurvriendelijk zijn en geworteld in het onderliggende landschap en een samenhangende scheggenstructuur opleveren. Zie ook plaatje landschapsarchitecten hieronder.</p> <p>VERZOEK: Beperk windturbines in amsterdam tot de haven plus 2 of 3 turbines op zee en maak de scheggen drager van de duurzame regio met innovatieve methoden en respect voor natuur en mens !</p> <p>VERZOEK: om in het kader van de RES NHZ als alternatief voor windturbines bovengenoemde variant in Waterland / Amsterdam Noord de komende maanden samen met stakeholders en overheden d.m.v. ontwerpend onderzoek nader verkennen van mogelijkheden voor energieopwekking door aquathermie en van ecologische, praktische en economische haalbaarheid.</p> <p>VERZOEK: pas de wettelijke normen voor veiligheid toe op volkstuinparken als kwetsbaar object. Pas daarnaast ook de normen voor geluidshinder toe op de volkstuinparken.</p>	<p>Voor wat betreft het zienswijze onderdeel dat ziet op geluidshinder en externe veiligheid geldt dat in projectmatige besluitvorming over windturbines de te hanteren normen moeten worden voorzien van een actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden motivering.</p> <p>Voor het overige beschouwen wij deze zienswijze als een zienswijze tegen de RES en niet tegen de 1e partiële herziening van de Omgevingsverordening NH2020.</p>

ZW-0041	ZO-0063	<p>Naast een aantal punten, die ik hier wil uitlichten, wil ik aangeven dat mijn visie ook meer dan uitstekend verwoord is in de visie, zoals die is ingediend door de heer*** namens Windalarm, ik verzoek u daarvan nota te nemen. De punten in de visie van Windalarm zal ik daarom niet herhalen, maar door deze mededeling wil ik duidelijk gesteld hebben, dat de visie van Windalarm kan worden opgeteld bij mijn persoonlijke visie.</p> <p>Mijn bezwaren hebben onder meer te maken met het gegeven dat de risico's voor de gezondheid niet duidelijk zijn onderzocht zijn. Nu er steeds meer geluiden te horen zijn, dat in andere windgebieden waar windturbines op korte afstand van bebouwing is gerealiseerd, ernstige klachten worden geregistreerd, is nader onderzoek echt wenselijk. Dit nadere onderzoek zou uitgevoerd moeten worden vóórdat de bovenwettelijke afstandsnorm van 600 meter in de omgevingsverordening wordt losgelaten.</p> <p>Voor zoekgebieden rond Amsterdam zou een 350 meter afstand desastreus zijn. Rond de ring A10 (Noord) staan woningen pal tegen de A10 (Noord) aan. Door het verkleinen van de afstandsnorm worden 1000-en mensen en kinderen, die toch al gebukt gaan onder veel overlast door de A10, heel zwaar gestraft; zij kunnen het zich niet kunnen permitteren om in een rustigere omgeving te gaan wonen. Er is immers geen keuzevrijheid van wonen binnen de MRA, of - naar ik heb gehoord - heel Noord-Holland, er zijn gewoonweg te weinig woningen of de woningen zijn veel te duur.</p> <p>ZIE ORIGINEEL DOC ZW VOOR ARGUMENTATIE</p>	<p>We zijn ons bewust van de geluiden van inwoners en maatschappelijke organisaties en deze nemen we serieus. Het is wel in eerste instantie aan de gemeenten om mogelijke gezondheidseffecten mee te nemen in de keuzes en concretisering van de zoekgebieden. We zien ook dat dat gebeurt, onder meer in Amsterdam die zoekgebieden heeft gewijzigd naar aanleiding van deze zorgen maar ook een Health impact assesment gaan doen alsmede geluidsimulaties. Daarnaast blijven we als provincie het belang van afstemming en participatie benadrukken en faciliteren we de gemeenten bij de (financiële) participatie. De provincie Noord-Holland volgt de ontwikkelingen bij het RIVM en de Rijksoverheid met betrekking tot de geluidsnormen en windmolens in relatie tot de volksgezondheid. De provincie vindt het belangrijk om de zorgen van haar inwoners serieus te nemen. In samenwerking met andere provincies – via het IPO – inventariseren we waar behoefte aan is m.b.t. aanvullend onderzoek naar de gezondheidseffecten van windmolens. Aanvullend onderzoek afgestemd op de Nederlandse setting kan inwoners meer vertrouwen geven in de uitkomsten. Bij de vormgeving en plaatsing duurzame opwek van energie, waaronder windturbines, grotere windparken en zonneparken, streeft de provincie naar een zo hoog mogelijke bijdrage aan de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Een belangrijk onderdeel daarvan is de manier waarop deze zich in het landschap manifesteren. Om hier invulling aan te geven is de Ruimtelijke handreiking wind op land door GS vastgesteld.</p>
ZW-0042	ZO-0064	<p>Afd. 7.2, art. 7.3</p> <p>- Mijn bezwaar richt zich op het tijdslot van 23:00 - 7:00, 7 dagen/weeken. Dit is een onmenselijke belasting. Houdt rekening met gangbare rustmomenten voor o.a. kleine kinderen er zorg dat de mens zich kan ontspannen in het weekend zonder een geluidsbelasting van een windturbines. Eerst gedegen wetenschappelijk onderzoek met de consequenties voor mens en de natuur. Vergelijk de uitkomsten met normen van de WHO. En accepteer de traditionele rustmomenten voor de mens.</p> <p>- relatie met art. 5.74 Besluit Kwaliteit Leefomgeving.</p> <p>Ik mis de cumulatie met andere geluidbronnen dan windturbines. O.a geluid van vliegtuigen, treinen, verkeer van omliggende wegen, industrielawaai, van het landelijk gebied, etc. ZIE VOOR TOELICHTING ORIGINEEL DOCUMENT</p>	<p>De provincie Noord-Holland volgt de ontwikkelingen bij het RIVM en de Rijksoverheid met betrekking tot de geluidsnormen en windmolens in relatie tot de volksgezondheid. De provincie vindt het belangrijk om de zorgen van haar inwoners serieus te nemen. In samenwerking met andere provincies – via het IPO – inventariseren we waar behoefte aan is m.b.t. aanvullend onderzoek naar de gezondheidseffecten van windmolens. Aanvullend onderzoek afgestemd op de Nederlandse setting kan inwoners meer vertrouwen geven in de uitkomsten.</p>

ZW-0042	ZO-0065	<p>Uit bijlage voorbereidingsbesluit: Subparagraaf 6.2.3.1 windenergie Zie onderstaande passage uit bovengenoemd artikel. Kunt u aannemelijk maken waarom er al zoekgebieden zijn vastgesteld wetende dat er nog zoveel uitgezocht moet worden en er ook zoveel beperkingen zijn? Is hier sprake van zorgvuldig en transparant bestuur en kunnen bestuurlijke besluiten nog worden teruggedraaid? ZIE VOOR TOELICHTING ORIGINEEL DOCUMENT</p> <p>Passage: Er worden aanvullende beperkingen en eisen gesteld aan het plaatsen van windturbines in NNN en werelderfgoed. Voor het Unesco werelderfgoed is een interprovinciaal afsprakenkader in de maak waarin gekeken wordt welke ruimte de Stelling van Amsterdam en nieuwe Hollands Waterlinie (NHW) kunnen bieden aan windenergie. Dit kader wordt onderdeel van deze verordening. Voor NNN geldt de meerwaardebepaling die inhoudt dat een ontwikkeling (zoals een windturbine) duidelijk aantoonbare meerwaarde voor NNN moet hebben voor wat betreft kwaliteit en samenhang. De meerwaardebepaling vervangt de saldobenadering. Daarnaast geldt ook nog steeds dat een ontwikkeling in NNN alleen mogelijk is als deze de wezenlijke kenmerken en waarden niet aantast of van groot openbaar belang is en er geen reële alternatieven zijn. Met deze nieuwe regeling wordt zorgvuldig uitvoering gegeven aan het coalitieakkoord en worden de provinciale belangen, maar ook de processen voor en de partners in de Regionale Energiestrategie gerespecteerd. ZIE VOOR TOELICHTING ORIGINEEL DOCUMENT</p>	<p>De RES is een strategische verkenning. De opgaven en ambities in de RES krijgen juridische status in de verankering in het instrumentarium van de Wet ruimtelijke ordening of Omgevingswet, zoals structuur- of omgevingsvisies, omgevings- of bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. Bij de verdere uitwerking van de zoekgebieden zal er nog veel onderzocht moeten worden. Zoekgebieden kunnen kleiner worden of zelfs nog geheel afvallen.</p>
ZW-0043	ZO-0066	<p>Artikel 6.35 Windturbines in RES zoekgebieden Wij zijn blij te zien dat in de omgevingsverordening voor de mogelijkheid om windturbines te plaatsen een koppeling is gemaakt met de RES, zoals in de ambtelijke consultatie is verzocht. Wij vragen ons wel af hoe het gezamenlijk regionaal uitvoeringsprogramma vervolgens in de omgevingsverordening wordt verwerkt en wat hierbij de rol van de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling is, met name ten aanzien van de locatieafweging. Immers de locatie wordt in de RES bepaald. Ook vragen wij ons af hoe onder de nu voorgestelde regeling rekening wordt gehouden met de tweejaarlijkse actualisatie van de RES. Het is wellicht verstandig een dynamische verwijzing op te nemen. VOORSTEL: Regeling met dynamische verwijzing</p>	<p>Om de RES 1.0 te borgen in de 1e partiële herziening van de Omgevingsverordening OVN2020 is in artikel 6.27a een werkingsgebied toegevoegd met daarin de in de RES'en 1.0 vastgestelde zoekgebieden wind en wind + zon, inclusief de daarop aangenomen moties en amendementen. De omgevingsverordening zal indien nodig worden aangepast op het vervolgtraject van de RES. Voor de verdere uitwerking van de zoekgebieden hebben GS de Ruimtelijke handreiking wind op land vastgesteld die bij de besluitvorming over windparken dient te worden betrokken.</p>

ZW-0043	ZO-0067	<p>Artikel 6.36 Windturbines in landelijk gebied</p> <p>Dit artikel regelt dat voor omgevingsplannen in het landelijk gebied mogelijk is te voorzien in de bouw van één windturbine. Wij gaan er van uit dat hiermee niet wordt bedoeld dat binnen het volledige werkingsgebied Landelijk Gebied slechts één windturbine mag worden gerealiseerd, maar dat het gaat om één windturbine per perceel. De regeling en de toelichting is op dit punt niet duidelijk. Daarnaast kan dat alleen als de windturbine wordt gebouwd op een agrarisch bouwperceel of op een bouwperceel van ten minste 1 hectare waar een stedelijke activiteit is toegestaan. De term bouwperceel wekt de indruk dat er sprake moet zijn van een bouwvlak van 1 hectare, terwijl bedoeld wordt een bestemmingsvlak met een stedelijke functie waarbij de omvang van het bouwvlak niet relevant is. Wij verzoeken u dit in de regeling te verduidelijken.</p> <p>Daarnaast geldt dat de ashoogte niet meer mag bedragen dan 15 meter vanaf het maaiveld, terwijl dit niet in verhouding staat tot wat in de praktijk moet worden gezien als een 'kleine windturbine'. Wij verzoeken u nog eens kritisch te kijken of de toegestane hoogte van de windturbines op agrarische percelen in de praktijk toereikend is, rekening houdend met de recente en verwachte ontwikkelingen op dit punt.</p> <p>VOORSTEL: Regeling verduidelijken dat per perceel van de genoemde afmetingen een windturbine kan worden toegestaan.</p>	<p>Het is juist dat met artikel 6.27b van de 1e partiële herziening van de OVN2020 niet is bedoeld om maar één windturbine in het volledige werkingsgebied Landelijk Gebied mogelijk te maken, maar één windturbine per bouwperceel. Dit is in artikel 6.36 en de toelichting op dit artikel aangepast. Wat met agrarisch bouwperceel wordt bedoeld blijkt uit de begripsbepalingen zoals opgenomen in artikel 1.1 van deze verordening. Hier zal in de toelichting op artikel 6.36 naar worden verwezen. Verder is in de toelichting opgenomen dat de 1 hectare eis ziet op het bestemmingsvlak voor een stedelijke activiteit en niet op het bouwvlak. Windturbines met een ashoogte van 15 meter passen ruimtelijk gezien binnen de schaal van een modern agrarisch bedrijf, dat veelal wordt gekenmerkt door kloeke bedrijfsgebouwen, voedersilo's en een volwassen erfbeplanting. De regeling is nieuw en wordt naar verwachting binnen twee jaar geëvalueerd. Dan kan blijken of aanscherping wenselijk dan wel verruiming van de regelgeving mogelijk is.</p>
ZW-0044	ZO-0068	<p>Als eerste zijn wij positief over uw voornemen om met de partiële herziening van uw huidige provinciale Omgevingsverordening planologisch invulling te geven aan de uitkomsten van het gezamenlijk doorlopen "RES-proces". Om aan de voorgenomen ambities uit de Regionale Energie Strategie 1.0 (hierna RES 1.0) handen en voeten te geven, heeft u voor windenergie nieuw beleid opgesteld. In het ontwerp lezen wij onder meer dat de afstandseis van 600 meter tot gevoelige bestemmingen komt te vervallen en dat het huidige verbod op windturbines behoudens vergunning voor Noord-Holland Zuid vervalt. Daarvoor in de plaats komt een zogeheten 'instructieregel' die het gemeenten mogelijk maakt om in hun omgevingsplannen in de RES-zoekgebieden wind en wind+ zon, windenergie mogelijk te maken, mits de windturbines zorgvuldig ruimtelijk worden ingepast en de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling (ARO) om advies wordt gevraagd.</p> <p>In de RES 1.0 en in uw ontwerp-herziening is op het grondgebied van de gemeente Amsterdam een zoekgebied opgenomen. Dit zoekgebied omvat grote delen van het gebied Landelijk Noord en het IJmeer. De grens van dit zoekgebied voor 'wind' sluit op enkele stukken (waaronder in de Volgermeerpolder) vrijwel direct aan op de gemeentegrens van Waterland.</p> <p>De gemeente Waterland verzoekt, met verwijzing naar bijgevoegde motie van onze gemeenteraad (345-195), de ontwerp-herziening op een zodanige manier aan te passen dat windturbines in het grensgebied op voorhand zijn uitgesloten.</p> <p>Tot slot</p>	<p>De RES is een strategische verkenning. De opgaven en ambities in de RES krijgen juridische status in de verankering in het instrumentarium van de Wet ruimtelijke ordening of Omgevingswet, zoals structuur- of omgevingsvisies, omgevings- of bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. Bij de verdere uitwerking van de zoekgebieden zal er nog veel onderzocht moeten worden. Zoekgebieden kunnen kleiner worden of zelfs nog geheel afvallen. Het is primair een taak van de gemeente om af te stemmen met haar buurgemeenten. We zien dit ook steeds meer gebeuren nu zoekgebieden concreter worden. Er vindt momenteel veel afstemming plaats tussen de gemeenten.</p>

		<p>Wij complimenteren u met de urgentie waarmee u deze opgave oppakt en met de kwaliteit van de stukken. Wij wensen u veel succes met de verdere procedure bij de realisatie van uw le partiële herziening van de Omgevingsverordening 2020.</p>	
ZW-0045	ZO-0069	<p>1/2</p> <p>1. In zijn algemeenheid vragen wij ons af hoe de omgevingsverordening zich verhoudt tot de hoogtebeperkingen voor windturbines zoals opgenomen in het in 2020 gewijzigde Besluit algemene regels ruimtelijke ordening en Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (voor Amsterdam lijkt ingevolge de artt. 2.6.2 en 2.6.9 van het Barro jo. art. 2.1, negende lid, en Bijlage 8.4 en 9 van de Barro een hoogtebeperking van 90 m. vanwege Herwijnen te gelden).</p> <p>2. De artikelen 6.27a en 6.27b van de partiële herziening voorzien erin dat een ruimtelijk plan vastgesteld kan worden dat -kort gezegd- de realisatie van windturbines binnen de RES1.0-zoekgebieden mogelijk maakt. Wij verzoeken u een definitie van 'ruimtelijk plan' op te nemen. Blijkens de toelichting gaat het om een bestemmingsplan. Graag zouden wij zien wij dat deze artikelen tevens betrekking hebben op een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 2° of 3° of tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van een bestemmingsplan of een beheersverordening wordt afgeweken het bouwen of opschalen van een of meer windturbines mogelijk worden gemaakt. In de praktijk worden aanvragen voor een omgevingsvergunning voor windturbines ingediend. Daarnaast biedt deze afwijkprocedure de mogelijkheid om middels een project-MER een op de situatie toegespitste onderbouwing van de toe te passen normen voor windturbines te geven (zie in dit verband de recente uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State over windturbines).</p> <p>3. In artikel 6.43, achtste lid, van de partiële herziening wordt de term 'omgevingsplan' gehanteerd. Wij merken op dat de partiële herziening bedoeld is om de situatie tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet te regelen en tot dat moment een omgevingsplan niet tot de mogelijkheden behoort. Wij verzoeken u daarom de term 'ruimtelijk plan' consequent te hanteren.</p>	<p>1. Genoemde hoogtebeperkingen, voortvloeiend uit het Barro en Rarro, zijn meegenomen in het addendum op het plan MER. Of aan deze hoogtebeperkingen bij de ruimtelijke inpassing van een concreet park wordt voldaan is ter afweging aan gemeenten. 2. Wat onder ruimtelijk plan wordt verstaan is terug te vinden in bijlage 1 bij de OVNH2020 (begrippen) onder nr. 83. De genoemde omgevingsvergunning staat onder sub d en e. Zie hieronder. Dit zal in de toelichting op artikel 6.27a en b worden verduidelijkt. 83. ruimtelijk plan:</p> <p>a. bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening;</p> <p>b. wijzigings- of uitwerkingsplan als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onder a of b, van de Wet ruimtelijke ordening;</p> <p>c. beheersverordening als bedoeld in artikel 3.38 van de Wet ruimtelijke ordening;</p> <p>d. omgevingsvergunning, waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, van het bestemmingsplan of van de beheersverordening wordt afgeweken, voor zover het betreft de planologische gebruiksactiviteiten als genoemd in artikel 4, onderdelen 9 en 11, van bijlage II bij het Besluit ruimtelijke ordening;</p> <p>e. omgevingsvergunning, waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, van het bestemmingsplan of van de beheersverordening wordt afgeweken; of</p> <p>f. projectuitvoeringsbesluit als bedoeld in artikel 2.10 van de Crisis- en herstelwet.</p> <p>3. Het is juist dat in artikel 6.43, achtste lid, van de 1e partiële herziening OVNH2020 de term 'omgevingsplan' onterecht is gehanteerd. Wij zullen hier 'ruimtelijk plan' van maken.</p>

ZW-0045	ZO-0070	<p>2/2</p> <p>6. De zinsnede in Artikel 6.43, vijfde lid, onder a, iii 'de negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlakte en samenhang worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig en worden gecompenseerd.' loopt niet goed. Wij geven u ook in overweging om deze te verduidelijken door middel van de volgende tekstsuggestie: 'de negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlakte en samenhang zoveel mogelijk te voorkomen en voorzover deze niet voorkomen kunnen worden, gelijkwaardig te compenseren'.</p> <p>7. Ook is niet duidelijk hoe artikel 6.43, vijfde lid, onder a zich verhoudt tot artikel 6.43, onder b. Deze lijken deels hetzelfde te willen regelen; met name geldt dat voor artikel 6.43, onder a, iii en artikel 6.43, onder b, i. Het vereiste van 'aantoonbare meerwaarde' in artikel 6.43, vijfde lid, onder b ii, achten wij niet een reële eis; daarbij lijkt de omgevingsregeling uit te gaan van het in stand houden van natuurwaarden, en niet van aantoonbare meerwaarde. In zijn algemeenheid is de wijze van compensatie in zijn totaliteit moeilijk te doorgronden. Wij stellen daarom voor de regels in de omgevingsverordening te beperken en de wijze van compensatie in zijn geheel in de omgevingsregeling uit te werken.</p>	<p>Dank voor uw opmerkzaamheid. Wij passen deze zin aan. Uw tekstsuggestie nemen we niet over. De huidige tekst achten wij voldoende duidelijk. De onderdelen a en b van artikel 6.43, vijfde lid, regelen verschillende uitzonderingen op het verbod op aantasting van het NNN. Onderdeel a kan worden toegepast als er sprake is van een groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. Omdat voor toepassing van onderdeel b geen groot openbaar belang is vereist, moet voor de toepassing daarvan een meerwaarde voor het NNN worden aangetoond. Het vereiste van die meerwaarde hebben wij daarom in de Omgevingsverordening opgenomen.</p>
ZW-0046	ZO-0072	<p>Deze zienswijze heeft betrekking op wind energie, artikel 4.100 en 6.2.1</p> <p>Graag zouden we zien dat de kleine windmolens tot 15 meter toegestaan worden op agrarische erven in werelderfgoed De Beemster. We vragen ons af waarom het wel toegestaan zou zijn in het gebied van de Stelling van Amsterdam waarvan er 5 forten in De Beemster liggen en waarom De Beemster zelf niet meteen meegenomen wordt als gebied waar deze kleine windmolen ook toegestaan is op de agrarische erven. In de bijlage een foto van deze kleine windmolen, een prachtige molen die prima past in wereld erfgoed De Beemster.</p>	<p>De ruimtelijke kwaliteit van de Beemster wordt op diverse schaalniveaus bewaakt. Het Rijk heeft in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) de kernkwaliteiten van het werelderfgoed De Beemster vastgesteld als uitwerking van de uitzonderlijke universele waarden van UNESCO. Provincie Noord-Holland heeft de kernkwaliteiten van de werelderfgoederen Droogmakerij de Beemster en De Stelling van Amsterdam uitgewerkt en geobjectiveerd in de Omgevingsverordening. Op lokaal niveau heeft de gemeente Beemster de ruimtelijke kwaliteit geborgd in de structuurvisie, het bestemmingsplan en de omgevingsnota. Onderzocht moet worden hoe de energietransitie kan worden ingepast in het cultuurhistorische landschap van Beemster. Samen met de gemeente pakken wij dit op.</p>

	<p>Wijzigingen Omgevingsverordening NH2020</p> <p>In uw toelichting geeft u aan dat de OV NH2020 ruimte gaat maken voor de RES' en 1.0 die leidend worden voor wind op land. Zo vervallen de 600 meter afstandseis tot gevoelige bestemmingen en het huidige verbod op windturbines behoudens vergunning voor Noord-Holland Zuid. Daarvoor in de plaats komt een instructieregel die het gemeenten mogelijk maakt om in hun ruimtelijke plannen in de zoekgebieden wind en wind + zon in de RES 1.0 windenergie mogelijk te maken, mits de windturbines zorgvuldig ruimtelijk worden ingepast en aan de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling om advies wordt gevraagd.</p> <p>Negatieve gevolgen windturbines nabij Landsmeerderveld</p> <p>In de RES 1.0 en in uw ontwerp-herziening is op het grondgebied van de gemeente Amsterdam een zoekgebied opgenomen. Dit zoekgebied ligt ten noorden van de A10 en in de directe nabijheid van het Landsmeerderveld. Dit open en waterrijke veenpolderlandschap is onderdeel van het Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL). De grote openheid van het natuurgebied is zeer kwetsbaar omdat in en rond het vlakke land bijna elke ruimtelijke ingreep zichtbaar is. Onzes inziens dient deze bijzondere waarde voor zowel bewoners en recreanten, als voor weidevogels niet verstoord te worden door de realisatie van windturbines. Daarbij zouden inwoners en dieren geen overlast mogen ervaren van windturbines in de vorm van geluidsoverlast of door (bewegende) slagschaduw. De gemeenteraad van Landsmeer heeft dan ook middels verschillende moties uitgesproken tegen dit zoekgebied aan gemeentegrens. De gemeente Landsmeer verzoekt daarom de ontwerp-herziening op een zodanige manier aan te passen dat windturbines in het bovengenoemde zoekgebied op voorhand zijn uitgesloten.</p>		<p>Bij de verdere concretisering van windzoekgebieden langs de A10 zal door de gemeente Amsterdam/initiatiefnemer onderzocht worden wat de mogelijkheden zijn in relatie tot BPL. In uw zienswijze spreekt u over "directe nabijheid" van het BPL in Landsmeerderveld. Het Landsmeerderveld is wel BPL maar de zoeklocatie is er niet in gelegen. BPL kent geen externe werking. Dit neemt niet weg dat er altijd rekenschap van een goede ruimtelijke ordening moet worden gegeven. In de 1e partiële herziening van Omgevingsverordening NH 2020 hebben wij er bewust voor gekozen om onze bovenwettelijke regels waaronder de 600 m tot gevoelige bestemmingen los te laten. Dit is daarmee ook opgenomen in de OV NH2022. En daarvoor in de plaats een instructieregel voor gemeenten op te nemen. In het Uitvoeringsprogramma RES is mede op ons verzoek nadrukkelijk opgenomen dat in Q1/Q2 2022 gemeenten afspraken maken bij grensoverschrijdende en grens nabije zoekgebieden; het betreft daarbij ook afspraken over burgerparticipatie van buurgemeenten, lokaal eigendom etc.</p>
ZW-0047	ZO-0139	<p>A) Op 18 juni 2021 hebben wij al een zienswijze ingediend op de Ontwerp-omgevingsverordening NH2022. Deze blijft van kracht.</p> <p>Middels deze zienswijze willen we nogmaals uw aandacht vragen voor een landelijk probleem: de gezondheidsrisico's van windturbines die te dicht bij woningen worden geplaatst. Dit probleem speelt ook in Noord Holland en heeft ook betrekking op de Ontwerp Omgevingsverordening NH2022 en deze 1e partiële herziening Omgevingsverordening NH2020.</p> <p>Middels een raadsadres d.d. 29 maart 2021, ondertekend door meer dan 100 (para)medici, en een addendum d.d. 18 mei 20212, en een reactie aan de gemeente d.d. 24 mei 20213 hebben wij voldoende aangetoond dat er gezondheidsrisico's zijn en er meer onderzoek nodig is. Het antwoord van het RIVM aan de gemeente d.d. 12 april 2021 ondersteunt deze oproep tot meer onderzoek. Daarnaast blijkt dit ook uit de bekendmaking op 3 juni dat het RIVM een landelijk Expertisecentrum Windenergie en Gezondheid opricht.</p> <p>Bij deze dienen we zienswijze in op de "1e partiële herziening Omgevingsverordening NH2020".</p> <p>We gaan eerst in op 2 van de documenten die ter inzage</p>	<p>1. In het Addendum is de gebruikte methodiek beschreven. De suggestie 'dat het wel meevalt' wordt in het Addendum niet gedaan. Door juist ook de hinder bij lage geluidsniveaus te laten zien wordt een beeld gegeven van de mogelijk op te treden hinder bij de zoekgebieden.</p> <p>2. Zoals ook in het Addendum aangegeven pretendeert het Addendum niet een exacte, gedetailleerde effectbeschrijving te zijn. Dat is immers, gezien de stand van de planvorming (alleen zoekgebieden, geen concrete windturbineopstellingen) ook niet mogelijk. Dat laat onverlet dat de kansen en risico's van de zoekgebieden kunnen worden beschreven en dat een beeld kan worden gegeven van de overall milieugevolgen van het voorgenomen beleid van de provincie.</p>
ZW-0048	ZO-0073		

		<p>liggen, de MER Addendum Wind op Land en het Ontwerpbesluit. Daarna wijzen wij u nog op wat actuele ontwikkelingen die relevant zijn voor uw besluitvorming.</p> <p>MER Addendum Wind op Land Sectie 3.2.1 Geluid. Effecten op geluid – geluidhinder Zienswijze 1: In deze sectie worden aan zoekgebieden ‘tinten’ toegekend (uit de beoordelingsschaal van pagina 20) op basis van berekeningen die volgens ons volledig arbitrair zijn. Daarmee zet deze sectie de lezers op het verkeerde been door te suggereren in tabel 3.2 dat de hinder en ernstige hinder wel mee valt en dat het aantal gehinderden of ernstig gehinderden ook wel mee valt.</p>	
ZW-0048	ZO-0074	<p>B) Zienswijze 3 De tekst op pagina 25 gaat verder als volgt: “Om toch een beeld te kunnen geven van de mate waarin windturbines in de zoekgebieden kunnen leiden tot geluidhinder in de woonomgeving is met behulp van GIS het aantal woningen en woonboten rond de zoekgebieden geteld. Vervolgens zijn deze aantallen gecombineerd met een uit de literatuur en praktijkgegevens afgeleide relatie tussen afstand en het aandeel van de bewoners dat hinder of ernstige hinder ervaart. Dit leidt per zoekgebied tot een inschatting van het aantal gehinderden. Deze aanpak heeft het karakter van een worst-casebenadering, omdat het uitgangspunt is dat op de grenzen van het gehele zoekgebied geluid wordt geproduceerd door windturbines. In de praktijk zal dat, zeker bij de grotere zoekgebieden en zoekgebieden waarin het mogelijk is turbines niet op of dichtbij de grens van het zoekgebied te plaatsen, niet het geval zijn. Daarnaast is geen rekening gehouden met afscherming die vooral in woonkernen van belang kan zijn. Een tweede kanttekening is dat de gehanteerde relatie tussen afstand en hinderpercentages indicatief is. Dat komt doordat relatie tussen afstand en hinderpercentage is afgeleid van literatuurgegevens over de afstand van geluidcontouren tot de bron (de windturbines). Zoals hiervoor aangegeven is de afstand van de geluidcontouren geen vast gegeven, maar afhankelijk van een groot aantal factoren. Een derde kanttekening is dat de hinderpercentages zijn gebaseerd op onderzoeken van meer dan tien jaar oud. Recentere informatie is in deze vorm niet beschikbaar. Ondanks deze onzekerheden geeft de gehanteerde methodiek wel een beeld van de gevoeligheid van de zoekgebieden voor het optreden van geluidhinder.” Zienswijze: Ondanks de kanttekeningen die hier worden gemaakt, wordt toch niet geconcludeerd dat je door deze vele onbekende factoren geen verdere conclusies kan trekken en zoekgebieden niet kan beoordelen. Dit zou ons insziens wel de conclusie moeten zijn.</p>	<p>3. Zie onze reactie op uw tweede zienswijzeonderdeel 4. De in het Addendum gebruikte literatuur (de rapportage van TNO) is de meest recente met een relatie tussen geluidniveau en hinderpercentages (zie ook WHO, 2018). In het bedoelde rapport gaat het over de relatie tussen geluidniveaus en hinderpercentages. Het gaat daarbij om de geluidimmissieniveaus, dus daar waar de personen zich bevinden die hinder zouden kunnen ondervinden. De ashoogte is daarvoor in beginsel niet van belang. Wel is het zo dat de afstand vanaf de geluidcontouren tot de locatie van de windturbine kan zijn gerelateerd aan de ashoogte. Bij het bepalen van de afstanden in het Addendum is uitgegaan van de informatie over moderne turbines.</p>

ZW-0048	ZO-0075	<p>C)</p> <p>Zienswijze 5</p> <p>Op pagina 26 wordt eerst een figuur uit het rapport van Janssen et al getoond, figuur 3.1a. Daar onder wordt een figuur 3.1b geplaatst. We hebben beide figuren bijgevoegd: ZIE ORIGINEEL DOCUMENT ZW.</p> <p>Zienswijze: Door figuur 3.1b zo direct onder 3.1a te plaatsen en 'b' te noemen wordt de indruk gewekt dat deze ook uit Janssen et al komt, maar dat is niet zo. Er wordt geen enkele uitleg, referentie of verantwoording afgelegd over de relatie tussen afstand en percentage (ernstig) gehinderden. Sterker nog, de relatie wordt indicatief genoemd – hier zou dus absoluut niet verder mee gerekend mogen worden. Dit gebeurt vervolgens wel en is buitengewoon kwalijk. Alle resultaten die op pagina 26-28 staan zijn dus volkomen uit de lucht gegrepen en arbitrair. Ze zouden moeten worden verwijderd en niet verder gebruikt.</p>	<p>5. De gehanteerde methodiek is passend bij het abstractieniveau van het Addendum. Het bijschrift van figuur 3.1b in het Addendum wordt aangepast in die zin dat expliciet wordt aangegeven dat deze figuur niet is ontleend aan de bedoelde publicatie. 6. In een MER is het gebruikelijk om voor de toekomstige situatie uit te gaan van vastgesteld beleid, waaronder vastgestelde ruimtelijke plannen. Volgens vaste rechtspraak worden tot de autonome ontwikkelingen in een MER gerekend die ontwikkelingen die in voldoende concrete mate planologisch zijn voorzien dan wel over de uitvoering waarvan voldoende zekerheid bestaat. In veel gevallen is voor toekomstige plannen wel een indicatie van de locatie beschikbaar, maar nog geen stedenbouwkundig plan en ook niet de aantallen en locaties van woningen. Er is voor de berekeningen gebruik gemaakt van actuele digitale informatie over de woningen (BAG). Gezien het abstractieniveau van het onderzoek en voor de onderlinge vergelijkbaarheid leidt een aanpassing van het gemiddeld aantal personen per woning niet tot een andere beoordeling van de risico's op het optreden van hinder. Voor toekomstige woonwijken (zoals uitbreiding van IJburg) is niet bekend hoeveel woningen er komen en waar. Naar aanleiding van de zienswijzen is aanvullend op basis van een kaart met toekomstige woningbouwlocaties nagegaan of dergelijke toekomstige woningen tot meer gehinderden zouden kunnen leiden. Aan de hand van deze kwalitatieve analyse is nagegaan of de beoordeling van de zoekgebieden zou moeten worden aangepast. Voor zoekgebied 23 geldt dat een aantal subgebieden deels overlappen deels met potentiële woningbouwlocaties (HavenStad). Ook delen van zoekgebied 22 (Waterland/IJmeer), zoekgebied 21 (IJburg baai) en zoekgebied 26 (Ring A10 noord) liggen dicht bij woningbouwlocaties die deels al onherroepelijk zijn en deels nog in voorbereiding. Hiermee is rekening gehouden bij de beoordeling.</p>
ZW-0048	ZO-0076	<p>D)</p> <p>Zienswijze 7</p> <p>Op pagina 27 en 28 worden de zoekgebieden "beoordeeld". Zienswijze: Ondanks alle kanttekeningen die de Antea Groep zelf gemaakt heeft, worden de zoekgebieden toch beoordeeld met de 'tinten'. Ons inziens moeten deze beoordelingen worden geschrapt en niet verder worden gebruikt.</p> <p>Daarnaast vinden wij het volkomen onlogisch om alleen gekeken naar de schil van woningen tot 600m rondom een zoekgebied, alsof het verder dan 600m niet meer relevant is of geluid ineens op houdt.</p>	<p>7. Het abstractieniveau van de beoordeling past bij het karakter van het Addendum en van het provinciale beleid (instructieregel). De cijfers in de figuren 3.2 en 3.3 laten de aantallen gehinderden tot en met 1200 m zien. In de tabel 3.2 zijn alleen de cijfers tot 600 m opgenomen. Bij de beoordeling is rekening gehouden met de totale aantallen, maar ook met het areaal van het zoekgebied. Deze aanpak is beschreven en toegelicht in het Addendum. De keuze om in de tabel alleen de aantallen tot 600 m op te nemen is in het Addendum</p>

		<p>Sectie 3.2.2 Slagschaduw – geluidhinder Zienswijze 8 Op pagina 29 staat “De effecten door slagschaduw zijn op het provinciale schaalniveau niet goed in beeld te brengen. Dit komt doordat - in sterkere mate dan bij geluid - het optreden van slagschaduw op een woon-bestemming afhangt van de positie van die woning ten opzichte van een windturbine.” Zienswijze: als de effecten door slagschaduw niet goed in beeld te brengen zijn, dan moet de conclusie volgens ons zijn dat de zoekgebieden ook niet beoordeeld kunnen worden op slagschaduw.</p>	<p>toegelicht in de passage die voorafgaat aan tabel 3.2. 8. Ook hiervoor geldt dat geen beoordeling heeft plaatsgevonden aan de hand van een norm, maar op basis van de kans op het optreden van hinder door slagschaduw. Dit is gedaan aan de hand van het bepalen van de aantallen woningen rond de zoekgebieden. 9. Zie hiervoor ons antwoord op uw zienswijze 7 en 8.</p>
ZW-0048	ZO-0077	<p>E) Zienswijze 10 Op pagina 29 en 30 staat: “De beoordeling van de gebieden heeft plaatsgevonden op basis van de aantallen woningen rond de zoekgebieden, vooral in de zone (van zuidwest via noord tot zuidoost) rond de gebieden waar als gevolg van windturbines slagschaduw kan optreden. Als in deze zone veel woningen aanwezig zijn moet bij de inpassing van windturbines rekening worden gehouden met beperkingen. De kaartjes van de zoekgebieden in bijlage 1 geven een beeld van de zoekgebieden en de woningen in en rond deze gebieden.” Zienswijze: Bovenop het feit dat de effecten van slagschaduw niet in beeld te brengen zijn (zienswijze 9) en er geen geldige norm meer is (zienswijze 10) is volgens ons ook het totale aantal woningen dat gebruikt wordt in de “beoordeling” onbekend. Er wordt, als ook gemeld onder zienswijze 6: 1) niet aangegeven op welk moment in de tijd het aantal woningen is bepaald. Rondom vele zoekgebieden vindt nieuwbouw plaats dus dit moment is relevant. 2) geen rekening gehouden met nieuwbouwprojecten die al gaande zijn of in de planning staan voor de komende paar jaar. Dat zou wel moeten, want je zou moeten rekenen met het aantal mensen dat in de buurt woont van een zoekgebied rond het moment van de plaatsing van windturbines. Als dit bijvoorbeeld rond 2025 is voorzien voor een bepaald gebied, dan zouden de nieuwbouwplannen tot en met 2025 moeten worden meegenomen. Kortom, er kan geen beoordeling plaatsvinden.</p> <p>Sectie 3.2.4 Conclusie woon- en leefomgeving Zienswijze 11 Zienswijze: Op basis van wat we hebben aangedragen onder onze zienswijzes 1-10 hierboven, concluderen wij dat secties 3.2.1 en 3.2.2 onduidelijk zijn en alle resultaten, conclusies en beoordelingen moeten worden verworpen en dus niet kunnen worden gebruikt.</p>	<p>10. zie hiervoor ons antwoord op uw zienswijze 6. 11. De methodiek die in het Addendum is toegepast voor het in beeld brengen van de kans op het optreden van hinder in de leefomgeving en de beoordeling van de zoekgebieden in het Addendum past bij het abstractieniveau van het voorgenomen besluit. Naar aanleiding van de zienswijze is de beoordeling van enkele zoekgebieden aangepast. De reden daarvan is dat kwalitatief is gekeken naar toekomstige woningbouwplannen. Voor zoekgebied 23, dat bestaat uit een aantal subgebieden, geldt dat deze deels overlappen met potentiële woningbouwlocaties (HavenStad). Ook delen van zoekgebied 22 (Waterland/IJmeer), zoekgebied 21 (IJburg baai) en zoekgebied 26 (Ring A10 noord) liggen dicht bij woningbouwlocaties die deels al onherroepelijk zijn en deels nog in voorbereiding. Hiermee is bij de beoordeling rekening gehouden.</p>

ZW-0048	ZO-0078	<p>F) ONTWERPBESLUIT tot wijziging van de Omgevingsverordening NH2020 Algemene toelichting Zienswijze 12</p> <p>In de toelichting staat “De milieugevolgen van deze wijzigingen zijn onderzocht in het Addendum op het planMER van 2014.”</p> <p>Zienswijze: Middels zienswijzes 1-11 hierboven hebben wij aangetoond dat het Addendum MER niet te gebruiken is als onderbouwing voor of toelichting op uw ONTWERPBESLUIT tot wijziging van de Omgevingsverordening NH2020”. Veel zaken zijn onduidelijk, niet onderbouwd en/of arbitrair bepaald. U kunt dus niet stellen dat de milieugevolgen zijn onderzocht, in ieder geval niet voor geluid en slagschaduw. Volgens ons kunt u dus niet besluiten om de Omgevingsverordening NH2020 te wijzigen op basis van de Addendum MER.</p>	<p>De gehanteerde methodiek in het addendum is passend bij het abstractieniveau van het Addendum. Zoals ook in het Addendum aangegeven, pretendeert het Addendum niet een exacte, gedetailleerde effectbeschrijving te zijn. Dat is immers, gezien de stand van de planvorming (alleen zoekgebieden, geen concrete windturbineopstellingen) ook niet mogelijk. Dat laat onverlet dat de kansen en risico's van de zoekgebieden kunnen worden beschreven en dat een beeld kan worden gegeven van de overall milieugevolgen van het voorgenomen windbeleid van de provincie.</p>
ZW-0048	ZO-0080	<p>H) Zienswijze 15</p> <p>In Australië is al een aantal jaar de Wind Farm Noise Study gaande, een onderzoek naar geluid van windturbine parken onder leiding van Flinders University¹⁰. Dit wordt gefinancierd door de Australische overheid. Eerder dit jaar is er onderzoek gerapporteerd over amplitude modulatie (AM), het bekende swoesj-swoesj geluid dat windturbines maken.</p> <p>Het blijkt dat deze AM nogal verschilt tussen dag en nacht. Het AM geluid komt 's nachts 2 tot 5 keer zoveel voor als overdag. Dit wordt op afstanden tot 1 km van een windturbinepark voor 60% van de nacht gemeten. Op afstanden tot 3 km is dat nog steeds 30% van de nacht. Waar dit te horen is hangt volgens de onderzoekers dan af waar iemand woont ten opzichte van de windrichting. De onderzoekers hebben ook een model ontwikkeld om dit swoesj-swoesj AM geluid te kunnen detecteren en karakteriseren en beschrijven een geavanceerde manier om het AM geluid te kunnen voorspellen.</p> <p>Zienswijze: Er wordt steeds meer bekend over hoe de verschillende vormen van geluid van windturbines zich gedragen, waar het te horen is en op welke afstand. Volgens ons is dit Australische onderzoek nog een aanwijzing voor u om te wachten op resultaten van nieuw onderzoek en op de nieuwe normering. U kunt volgens ons dus in ieder geval niet de totaal arbitraire berekeningen en beoordelingen (zie zienswijze 1-11) van de Addendum MER gebruiken. Daarvoor is de materie te complex en is meer en beter onderzoek nodig.</p>	<p>Het RIVM heeft in oktober 2020 een rapport gepubliceerd over de gezondheidseffecten van windturbines (Health effects related to wind turbine sound: an update RIVM). In april 2021 is de Nederlandse vertaling van dit rapport verschenen (Gezondheidseffecten van windturbinegeluid RIVM).</p> <p>Uit deze literatuurstudie blijkt dat hinder optreedt als gevolg van geluid: hoe sterker het geluid (in dB) van windturbines, hoe groter de ervaren hinder. Het RIVM heeft geen aanwijzingen gevonden dat het laagfrequente deel van het geluid van windturbines voor extra hinder zorgt. Voor andere gezondheidseffecten zijn de resultaten niet eenduidig: deze effecten hangen niet duidelijk samen met het geluidniveau, maar soms wel met de persoonlijke beleving.</p> <p>Het RIVM voert momenteel een vragenlijstonderzoek uit naar de manier waarop risico's waarnemen van hun leefomgeving, hun leefstijl en infectieziekten. Hierbij is een extra steekproef van 3500 adressen rond windturbines meegenomen.</p>

ZW-0048	ZO-0081	<p>I) Zienswijze 16</p> <p>Lange tijd is een rapport van het RIVM “Health effects related to windturbine sound: an update”¹⁵ door verschillende overheden in Nederland (ook in Noord Holland) gebruikt om burgers gerust te stellen en aan te tonen dat er geen bewijs is voor gezondheidsrisico’s door windturbine geluid. Dit hadden wij al aan de kaak gesteld middels onze raadsadressen aan de gemeente Amsterdam^{1,2,3,4} Onlangs is daar door Dr Van Hoof nog aan toegevoegd dat verschillende onderzoeken waar het RIVM naar verwijst gefinancierd waren door de windmolenindustrie¹⁴. Het RIVM heeft daarop geantwoord dat dit niet betekent dat deze onderzoeken per definitie niet betrouwbaar zijn - daar zijn wij het in principe mee eens, maar maar het was beter geweest als dit ook in het rapport vermeld was. Belangrijker echter vinden wij dat het RIVM ook in dit antwoord aangeeft dat meer onderzoek nodig is. “Op grond van alle geselecteerde artikelen concludeert het RIVM in beide rapporten dat er een significant verband is tussen windturbinegeluid en hinder. In lijn met de WHO-definitie van gezondheid beschouwen we hinder en slaapverstoring zelf ook als schadelijke gezondheidseffecten. Verder is er geen eenduidig bewijs voor slaapverstoring, met andere woorden: de ene studie vindt wel een effect en de andere niet.</p>	<p>Het is inmiddels duidelijk dat hinder die individuele mensen ervaren niet uitsluitend kan worden vastgesteld op basis van decibellen. Dat komt omdat de wijze waarop geluid beleefd wordt niet alleen door het geluid, maar ook door andere (niet-akoestische) factoren wordt beïnvloed. Overigens blijkt het geluidsniveau wel steeds de belangrijkste voorspeller van hinder te zijn. Omdat de ondervonden geluidhinder van persoon tot persoon kan verschillen, is het lastig om iets te zeggen over de geluidhinder van een individu. U geeft aan dat het RIVM daarom eerder dit jaar heeft aangegeven dat het wenselijk is om hier nader onderzoek naar te verrichten. De provincie Noord-Holland volgt de ontwikkelingen bij het RIVM met belangstelling maar kiest er op dit moment voor niet op uw verzoek in te gaan.</p>
ZW-0048	ZO-0082	<p>J)</p> <p>Zienswijze 17</p> <p>Op 3 november 2021 kwam er een rapport uit van epidemioloog Dick Bijl. Dit rapport, gemaakt in opdracht van artsencollectief WindWiki, nam het eerder genoemde RIVM rapport “Health effects related to windturbine sound: an update” nader onder de loep¹⁶. Dit rapport is in verschillende media opgepikt^{17,18}. Inmiddels zijn er ook vragen over gesteld in de Tweede Kamer¹⁹.</p> <p>In het bijbehorende persbericht staat onder andere: “De epidemioloog Dick Bijl komt tot de conclusie dat op grond van de RIVM-rapporten niet gesteld kan worden dat plaatsing van windturbines op korte afstand van bewoners verantwoord is. De bewuste onderzoeken zijn namelijk voornamelijk gebaseerd op kwalitatief laag onderzoek. Uit de analyse van deze onderzoeken blijkt dat het gaat om zeer beperkte steekproeven, waarbij de onderzochte groepen en de omstandigheden – zoals afstand tot omwonenden en hoogte van de turbines – niet representatief zijn. Ook blijken de beweringen van het RIVM dat omwonenden minder hinder ervaren wanneer ze betrokken worden bij de plaatsing van windturbines of financieel gecompenseerd worden, niet op deugdelijk wetenschappelijk onderzoek gebaseerd te zijn. Deze argumenten zijn het afgelopen jaar echter wel vaak gehoord in de politieke discussie.”</p> <p>Zienswijze: We hebben al op verschillende plekken eerder in deze brief aangegeven waarom het Addendum MER niet gebruikt kan worden voor de Omgevingsverordening, dit rapport van dhr Bijl onderbouwd onze stelling dat ook het RIVM rapport niet door de PS en de gemeenten gebruikt kan worden als basis voor de RES’en, Omgevingsverordeningen of ander beleid.</p>	<p>17. De beoordeling van Bijl richt zich in de eerste plaats op de (lage) kwaliteit van de onderliggende studies die zijn beoordeeld in het RIVM onderzoek. Hierbij worden de onderliggende studies door Bijl getoetst aan criteria die men zou stellen aan klinisch onderzoek. Deze criteria zijn echter niet toepasbaar op onderzoek op het gebied van milieu en gezondheid, waaronder het effect van windturbinegeluid op de gezondheid van omwonenden. Bijl geeft zelf hiervoor de argumentatie daar waar hij stelt dat zijn ‘gouden standaard’, een randomised clinical trial, hier niet bruikbaar is. Wij zien geen reden om de informatie en conclusies van het RIVM in twijfel te trekken.</p> <p>18. De provincie Noord-Holland volgt de ontwikkelingen bij het RIVM en de Rijksoverheid met betrekking tot de geluidsnormen en windmolens in relatie tot de volksgezondheid. De provincie vindt het belangrijk om de zorgen van haar inwoners serieus te nemen. Wij zullen de publicatie van dr De Laat met belangstelling lezen.</p>

ZW-0049	ZO-0083	<p>De beperking tot bouwpercelen groter dan 1 hectare is onterecht en moet geschrapt worden. De gestelde grens is willekeurig. De criteria onder b en verder borgen de ruimtelijke kwaliteit en inpassing op voldoende en terechte wijze. Een windmolen in de plaats van een oude silo zetten op een bouwperceel van 0,5 hectare draagt bij aan verbetering van de ruimtelijke kwaliteit en aan de energie transitie. Dit maakt u nu onmogelijk. Het zou wel mogelijk moeten zijn.</p>	<p>De ontwikkeling van kleine windturbines kan bijdragen aan de beoogde energietransitie en aan de verduurzaming van de bedrijfsvoering en komt tegemoet aan de wens (NoVi / de provinciale Omgevingsvisie) om waar mogelijk opwek en afname van energie zo dicht mogelijk bij elkaar te situeren. De ruimtelijke impact van de kleine turbine is -op individueel niveau- relatief beperkt. Een belangrijk uitgangspunt bij kleine windturbines is dat de windturbine geen los element in het landschap wordt. Om dat te bereiken moet een windturbines altijd gekoppeld zijn aan een bestaand (agrarisch) bouwperceel.</p> <p>Echter, om deze koppeling goed te ervaren moet het bouwperceel een zekere omvang hebben die in schaal past bij de dimensies van de windturbine. De maat en schaal en bouwvolumes van een (groot) agrarisch erf past hier goed bij. Daarvoor wordt een oppervlak van minimaal 1 hectare aangehouden. De gevraagde wijziging wordt derhalve niet gehonoreerd.</p>
ZW-0050	ZO-0084	<p>De herziening kent o.a. ruimtelijke kaarten en vergunningsregels. Daarmee is de herziening een Plan in de zin van de wetgeving en van de EU-regels voor Strategische MilieuBeslissingen. U hebt dit willen inkleden met een AddendumMER, waarin echter milieu-effecten zoals op gezondheid van inwoners niet zijn onderzocht. Het is dan ook geen wonder dat daarin geen enkele vergelijkende beoordeling resulteert in "Zwart". U kunt zich ten aanzien van afstanden in geen enkele zin beroepen op het Activiteitenbesluit, nu de artikelen daarin over het drijven van een windturbine buiten werking zijn gekomen. In plaats daarvan redeneert het AddendumMER in termen van "aantallen (ernstig) gehinderden", waarbij de locatie met het kleinste aantal daarvan wint. Zo kan het zijn dat een bepaald zoekgebied met 1197 ernstig gehinderde woningen toch de beoordeling "wit" verkreeg. De rechten van die 1197 gehinderden worden daarmee verwaarloosd.</p> <p>Het geeft geen pas later nadere Project-m.e.r.'ren uit te voeren om wel achter de geschiktheid van een zoekgebied te kunnen komen. Daarvoor dient uw provinciale Plan te zeer de opening tot realisatie van wat in RES'sen naar voren is gebracht. U had de zoekgebieden zoals geformuleerd in die RES'sen daar kunnen laten zonder deze nu te willen legaliseren met uw herzienings-Plan.</p> <p>Daarmee is niet alleen de kwaliteit van effectbeoordeling onder de maat, maar treedt u ook op in strijd met</p> <ul style="list-style-type: none"> - de eisen, die volgen uit het Verdrag van Aarhus / Richtlijn 2011/92 E – geschreven om bij te dragen aan de bescherming van het recht in een milieu te leven dat passend is voor persoonlijke gezondheid en welzijn - de uitspraak van de Raad van State van 30 juni 2021 ECLI:NL:RVS:2021:1395 dat een voorafgaande milieubeoordeling volgens Unierecht niet mag ontbreken aan een Plan, op basis van Europese Hof ECLI:EU:2020:503 	<p>Of een decentrale regeling, zoals de instructieregel voor windturbines die wij in de 1e partiële herziening van de OVNH2020 hebben opgenomen, kan worden aangemerkt als een plan of programma als bedoeld in de SMB richtlijn, moet nog in rechte worden vastgesteld. Zoals ook blijkt uit het Addendum is wel op deze wijze naar deze instructieregel gekeken. Gelet op de uitspraak ECLI:NL:RVS:2021:1395 (Windpark Delfzijl Zuid) hebben de windturbinebepalingen bij het tot stand komen van de beoordeling in het Addendum geen rol gespeeld. Er is (zoals ook bij het planMER uit 2014) voor de beoordeling van het aspect geluid gekeken naar het aantal gehinderden per zoekgebied. Voor het aspect slagschaduw is gekeken naar de hoeveelheid gevoelige objecten in of nabij een zoekgebied. Voor externe veiligheid is beoordeeld of er (beperkt) kwetsbare objecten in of nabij de zoekgebieden liggen. Bovendien zijn andere risicobronnen in beeld gebracht, zoals risicovolle inrichtingen, buisleidingen en hoogspanningslijnen. De in het Addendum gehanteerde aanpak ter beoordeling van de zoekgebieden is passend bij het niveau van het provinciale besluit, te weten een instructieregel waarin wordt aangegeven in welke gebieden het bevoegd gezag windturbines ruimtelijk mogelijk kan maken. De aanpak maakt geen gebruik van de windturbinebepalingen uit het Activiteitenbesluit. Het in artikel 4, derde lid, Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde beginsel van loyale samenwerking verplicht in dit geval dus niet om "onwettige gevolgen van de schending van het Unierecht</p>

		<p>- onder meer overweging 75 van de uitspraak in een zaak tussen de Europese Commissie en Ierland uit 2019 (Europese Hof ECLI:EU:C:2019:955).</p>	<p>ongedaan te maken". Van een onwettig gevolg van de schending van het Unierecht is immers geen sprake.</p> <p>De methodiek voor het beoordelen van de gebieden is beschreven in paragraaf 3.2.1. van het Addendum. Hierbij is gekeken naar het berekende aantal gehinderden en de grootte van het zoekgebied. Naar aanleiding van uw zienswijze is de beoordeling van zoekgebied 29 (Havengebied Zuid) aangepast.</p>
ZW-0050	ZO-0085	<p>Artikel 6.27a Windturbines in RES zoekgebieden</p> <p>Zienswijze A: de zoekgebieden wind en wind+zon zijn tot stand gekomen in een proces buiten de Wro en/of Omgevingswet om. Dat betekent dat ondanks voorlichting en bijeenkomsten een burger daarbij geen bescherming heeft gehad van de bestuursrechter. Een selectie en voorkeursvolgorde van zoekgebieden is gemaakt in het AddendumMER dat pas nu ter visie ligt (zie zienswijzen aldaar). Deze zienswijze steunt op het Verdrag van Aarhus dat de bescherming regelt van het recht van personen op toegang tot informatie, inspraak in de besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden.</p> <p>Zienswijze B: In dit artikel wordt wederom een "zorgvuldige inpassing" vereist na advies van een commissie. De criteria bij beide zijn niet vastgelegd, zodat wie wind op land wil doorduwen daarvoor zijn eigen termen mag verzinnen. Dit is eens te meer niet doeltreffend en niet handhaafbaar, omdat windturbines een nieuwe laag bovenop het 2D-landschap vormen en dus nooit zijn in te passen. Windturbines torenen uit boven elk ander element van landschap en trekken door industriële beweging, geluid, en verlichting bovendien de aandacht in het landschap. Dit blijft reden om alternatieven in plaats en wijze openbaar te moeten kunnen afwegen.</p> <p>Zienswijze C: in dit artikel passen dezelfde voorwaarden zoals ook t.a.v. natuur is gesteld in par 6.43 vijfde lid. Met name de eis van "groot openbaar belang" en de eis dat er "geen reële alternatieven" zijn, maakt dat burgers de achtergrond van RES dat wind op land binnen 1 gemeente zo nodig zou zijn in een openbare afwegen mogen meemaken. Ook de voorwaarden in par 6.43 vijfde lid onder c zou eenzelfde bescherming kunnen geven aan woningen, landschap en leefbaarheid voor nietnatuurgebieden, inclusief de plicht tot compensatie. Zonder dit wordt een woninghabitat minder beschermd dan andere.</p>	<p>A. De RES is een strategische verkenning in welk proces veel participatiemomenten hebben plaatsgevonden. De opgaven en ambities uit de RES krijgen juridische status in de verankering in het instrumentarium van de Wet ruimtelijke ordening of Omgevingswet, zoals structuur- of omgevingsvisies, omgevings- of bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. Bij de verdere uitwerking van de zoekgebieden zal er nog veel onderzocht moeten worden en zal er nog de nodige participatie plaatsvinden. Het verdrag van Aarhus is hier derhalve niet in het gedrang.</p> <p>B. Bij de vormgeving en plaatsing van duurzame opwek van energie, waaronder windturbines, grotere windparken en zonneparken, streeft de provincie naar een zo hoog mogelijke bijdrage aan de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Een belangrijk onderdeel daarvan is de manier waarop deze hernieuwbare energiebronnen zich in het landschap manifesteren. Om hier invulling aan te geven is voor windturbines de Ruimtelijke handreiking wind op land door GS vastgesteld.</p> <p>C. We zijn ons bewust van de geluiden van inwoners en maatschappelijke organisaties en deze nemen we serieus. Het is wel in eerste instantie aan gemeenten om mogelijke gezondheidseffecten mee te nemen in de keuzes en concretisering van de RES zoekgebieden.</p>

ZW-0050	ZO-0086	<p>Omgevingsregeling NH2020 Artikel 1 deel A Pas dezelfde voorwaarden zoals hier t.a.v. natuur is gesteld toe voor eenzelfde bescherming te geven aan woningen, landschap en leefbaarheid voor niet-natuurgebieden, inclusief de plicht tot compensatie. Zonder dit wordt een woninghabitat minder beschermd dan andere. De eventuele tegemoetkoming in planschade aan woningen voldoet door de wijze van aanpak al jaren geen recht aan getroffen, en met de Omgevingswet zal het daarmee verhoogde eigen risico leiden tot zelfs nihil, bij die wijze van aanpak. Wie landschapsvreemde hinder nabij woningen plaatst, zou eerlijkheidshalve bij voorbaat die woningen moeten compenseren, ten laste van hen die er baat bij hebben.</p> <p>Artikel 2.18 windenergiegebieden binnen de MRA (vervallen) Zienswijze: Veel van de werkwijze van Gedeputeerde Staten zou vervallen, waarschijnlijk omdat afwegingen binnen het RES-proces zouden zijn gemaakt. Dat RES-proces heeft geen enkele wettelijke status en burgers hebben niet met bezwaar of beroep de mogelijkheid vooronderstellingen en informatie te bevragen (Aarhus). Neem daarom ondanks voorverkenning in de RES alle tekst van artikel 2.17 en 2.18 opnieuw op in de Omgevingsregeling NH2020. Dan zijn ook voorwaarden gesteld aan participatieregelingen. Neem bij dit laatste op dat financiële compensatie mag indien daarmee voor de betrokken woningen een "gratis" deelname in de exploitatie van een windpark tot stand komt, anders blijft financiële deelname een kwestie van alleen de vermogende woningen.</p>	<p>A. We zijn ons bewust van de geluiden van inwoners en maatschappelijke organisaties en deze nemen we serieus. Het is wel in eerste instantie aan gemeenten om mogelijke gezondheidseffecten mee te nemen in de keuzes en concretisering van de RES zoekgebieden. Er is voldoende wettelijk instrumentarium beschikbaar om inwoners te beschermen. B. Bij de exploitatie en de manier waarop windmolens en zonnepanelen in het landschap worden ingepast, zijn participatie en acceptatie van groot belang. Mocht een zoekgebied tot ontwikkeling komen dan zullen wij zorgvuldig kijken naar deze punten. Het uitgangspunt is en blijft echter wel dat de verantwoordelijkheid voor communicatie en participatie bij gemeenten ligt. Wij gaan er vanuit dat gemeenten autonoom in staat zijn om te bepalen of voor een zoekgebied draagvlak is. Waar sprake is van gemeentegrens overschrijdende effecten van zoekgebieden werken gemeenten samen in deelregioverband; in dergelijke gevallen speelt ook de provincie waar nodig een rol.</p>
ZW-0050	ZO-0087	<p>Doorontwikkeling Wind op Land Inleiding Zienswijze A: Het is niet eerlijk te stellen dat "onze huizen (of lokale energie-initiatieven) energieleveranciers zullen worden door windturbines". Nergens wordt dit als voorwaarde gesteld: dat lokale energie-initiatieven in windenergie voor 100% moeten zijn geïnitieerd en geëxploiteerd door alleen de direct nabij staande huizen.</p> <p>Zienswijze B: Het document maakt geen gewag van het feit dat heden al de doelstelling is bereikt dat de hernieuwbare energie op land moet optellen tot 35 TWh gerealiseerd vermogen in 2030. De onderbouwing daarvoor komt breed op internet voor, o.a. via https://www.nlvow.nl/actueel/moratorium-voor-wind-op-land</p> <p>Huidige bestuurlijke provinciale visie Wind op land Zienswijze C: U onderbouwt niet de stelling dat ook op het land de plaatsing van windmolens nodig zou zijn. Veelgehoorde argumenten dat decentraliteit en uitvlakking van belasting van het middenspanningsnet nodig zouden zijn, berusten niet op de goedkope aansluiting vanaf zee naar hoogspanningspunten aan de kust met al bestaande transportleidingen naar lege landelijke gebieden en stadsranden. Omgekeerd lopen windparken vanaf daar wel</p>	<p>A. Deze zinsnede zal worden aangepast. B. Wij zijn het niet eens met uw stelling dat het doel van 2030 voor het opwekken van extra duurzame energie van 35TWh al is gerealiseerd. C. Om klimaatverandering tegen te gaan, moeten we steeds meer energie halen uit hernieuwbare bronnen. In het Klimaatakkoord is daarom afgesproken dat er in 2030 84 TWh aan elektriciteit uit wind en zon moet zijn, want dat zijn in NL de goedkoopste en bewezen energiebronnen. Het merendeel van de opgave kan met wind op zee worden gerealiseerd: 49 TWh oftewel 60% van het doel 84 TWh. Maar niet alles kan op zee: ook daar is de ruimte beperkt en levert het aanwijzen van nieuwe gebieden (wat nodig is om extra wind mogelijk te maken) beperkingen op voor andere functies, zoals visserij. En ook op zee zijn er effecten op natuur en blijkt het zeer uitdagend om kabels naar de kust te trekken om de op zee geproduceerde stroom aan land te brengen. Dit betekent dat de resterende 35 TWh opgewekt moet worden met wind en zon op land. D. Wij lezen hier geen zienswijze in. E. Een beschermingsregime voor inwoners</p>

	<p>aan tegen netcongestie met hogere aansluitkosten.</p> <p>Zienschijze D: U ziet "veel maatschappelijke initiatieven (voor windenergie) die op draagvlak kunnen rekenen". Veel zou betekenen meer dan de helft van de zoekgebieden, en zonder uw bewijsvoering daarvan lijkt dit zo niet te geloven.</p> <p>Provinciale beschermingsregimes Zienschijze E: Graag neemt u een beschermingsregime op voor elke woning die valt binnen ook maar denkbare hinder en negatieve leefervaring.</p>	<p>bestaat al. Er is voldoende wettelijk instrumentarium beschikbaar om inwoners te beschermen. F.De RES is een strategische verkenning. De opgaven en ambities in de RES krijgen juridische status in de verankering in het instrumentarium van de Wet ruimtelijke ordening of Omgevingswet, zoals structuur- of omgevingsvisies, omgevings- en bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. Bij de verdere uitwerking van de zoekgebieden zal er nog veel onderzocht moeten worden, het addendum PlanMer is daar een eerste aanzet toe. Zoekgebieden kunnen kleiner worden of zelfs nog geheel afvallen.</p>	
ZW-0050	ZO-0088	<p>A) MER Addendum Wind op Land Par 1.2.5 Het milieubelang in de RES'en Zienschijze A: Dat voor de beide RES'sen geen MER is uitgevoerd is van geen belang, het zijn toch geen wettelijke procedures. Nu echter een Provinciaal Plan zoekgebieden aanwijst waarvoor verordeningen geldig worden gemaakt, is sprake van een samenhangend plan in de ruimtelijke ordening en het vergunningstelsel. Ook al dat er een ruimtelijke kaart van zoekgebieden bij hoort bestaat daarbij de noodzaak van een PlanMER. Waarom het voorliggende AddendumMER niet voldoet is al aangeven bij voorgaande zienschijze over "Milieugevolgen doorontwikkeling".</p> <p>Par. 1.3. Provinciaal beleid Wind op Land in Noord-Holland 2013-2021 Zienschijze B: Er is in tabel 1.2 AddendumMER sprake van "Bovenwettelijke afstandseis vervalt - enkel nog nieuwe turbines mogelijk binnen zoekgebieden waarbij wordt voldaan aan wet- en regelgeving (bijv. geluid, slagschaduw, Natura 2000, etc.)". Het punt is dat er nu geen wettelijke regelgeving is t.a.v. hinder door o.a. geluid. Elke afstand die het AddendumMER en het provinciale Plan ook maar kiest ontbeert elk inzicht in de mate van hinder en gezondheidseffecten. Over deze omissie heeft het Europese Hof al uitspraken gedaan. Er kan dus geen vigerend beleid aanwezig zijn momenteel, laat staan voorgenomen beleid.</p>	<p>A. Door het Addendum worden de milieuaspecten van de voorgenomen besluitvorming op juiste wijze in beeld gebracht zodat deze zorgvuldig kunnen worden meegewogen in de besluitvorming. Zie ook ons antwoord op uw eerste zienschijze. B. Zie hiervoor ons antwoord op uw eerste zienschijze. C. In het planMER uit 2014 is beschreven op welke manier de in dat MER onderzochte zoekgebieden en alternatieven tot stand zijn gekomen. Daarbij zijn verschillende afstanden gehanteerd, zonder een relatie met geluidniveaus. Er is destijds gekozen voor een afstand van 600 m. Deze afstandsnorm heeft in de analyses voor de RES-gebieden geen rol gespeeld. In het Addendum zijn de afstanden alleen gebruikt om een beeld te geven van de kans op hinder voor de leefomgeving. Er is daarbij gebruik gemaakt van literatuurgegevens. Zoals ook vermeld in het Addendum zal op projectniveau nader onderzoek moeten plaatsvinden. Het Addendum noch het provinciale beleid doen uitspraken over te hanteren afstands- of geluidnormen, maar geven aan dat op projectniveau informatie moet worden verzameld om een gedegen afweging in het kader van een goede ruimtelijke ordening mogelijk te maken conform de methodiek zoals omschreven in de Delfszijluitspraak (zie r.o. 65). D. Voor solitaire turbines of een opstelling van twee turbines is inderdaad geen verplichting voor een m.e.r of een m.e.r.-beoordeling. Dat laat onverlet dat in dergelijke gevallen de milieugevolgen nauwkeurig in beeld moeten worden gebracht in het kader van de te volgen ruimtelijke- en vergunningsprocedures.</p>

ZW-0050	ZO-0089	<p>B) 1.4.2 Activiteitenbesluit en milieunormen voor windparken Zienswijze: Het is een duidelijke fout dat het AddendumMER stelt dat "Voor dit Addendum heeft de uitspraak van de ABRvS geen direct effect. Het Addendum gaat niet over concrete projecten en bevat geen toetsing aan de normstelling - dit gebeurt pas op project-niveau. Het Addendum laat wel (per locatie) de kans op hinder door geluid en slagschaduw zien, waarbij ook wordt gekeken naar geluidbelastingen onder de normen van het Activiteitenbesluit en de kans op hinder ook bij lagere immissieniveaus." Het is ongeldig om te stellen dat het Activiteitenbesluit richting geeft "omdat ze wel richting geven aan de beoordeling van de kans op het optreden van hinder" (Addendum blz 14). Er wordt wel degelijk ruimte toegewezen aan latere concrete projecten en daarmee betreft het hier een PlanMER, vallend onder "ABRvS". Een m.e.r. gaat geen "kansen" "na", maar beschrijft welke hinder en effecten het Plan daadwerkelijk heeft. Dat begrenst de zoekgebieden wellicht nader, of geeft de mate van hinder aan indien een zoekgebied tot de randen wordt benut en waarvoor in principe provinciale vergunning verleend kan worden. Het treft geen doel om zoekgebieden mogelijk te ruim te formuleren, die dan pas door een ProjectMER nader zou moeten worden onderzocht op effecten. Variantenvergelijk mag in een losstaand rapport, maar niet in een MER.</p>	<p>B1. De in het Addendum gehanteerde aanpak ter beoordeling van de zoekgebieden is passend bij het niveau van het provinciale besluit, te weten een instructieregel waarin wordt aangegeven in welke gebieden het bevoegd gezag windturbines ruimtelijk mogelijk kan maken. Voor een plan-m.e.r. op dit abstractieniveau is het niet ongebruikelijk om de effectenbeoordeling te doen in de vorm van een beschrijving van de kansen en risico's. Deze aanpak maakt geen gebruik van de windturbinebepalingen uit het Activiteitenbesluit of de -regeling. Voor vervolgbesluiten over concrete projecten (bestemmingsplannen, omgevingsvergunningen) dient nog wel nader en gedetailleerd milieuonderzoek plaats te vinden conform de methodiek zoals omschreven in de door u genoemde Delfszijluitspraak (zie r.o. 65). De toelichting hierover in het Addendum is uitgebreid naar aanleiding van uw zienswijze (zie paragraaf 1.5), evenals de toelichting hierover in het document "Doorontwikkeling wind op land". B2. De ervaring op projectniveau is dat in de meeste gevallen Lden maatgevend is. Gezien de aanpak in het Addendum (waarbij niet is gerekend met normen) is dit overigens niet relevant. Deze passage wordt verwijderd uit het Addendum.</p>
ZW-0050	ZO-0090	<p>C) Par 1.4.3 Overige wet- en regelgeving en beleid Zienswijze A: De obstakelverlichting is momenteel nog niet in een nieuwe Omgevingswet verankerd. Dat hoeft ook niet strikt, want het ILT volgt hierin de IATA/ICAO richtlijnen, zoals vastgelegd in een ratificatieverdrag van de internationale ICAO Annex 14 in 1947. Deze heeft naderingsdetectie al lang goedgekeurd, zoals al in omliggende landen in gebruik is. Ook Nederland heeft in de Staatscourant een "Informatieblad obstakelverlichting" 2020 gepubliceerd die naderingsdetectie mogelijk maakt. Het is niet passend te stellen dat ILT geen handhaving zou kunnen doen en zich beperkt tot pilots, waar zij zich kunnen beroepen op ICAO en het Informatieblad 2020 dat met hun HUF-toets is bekrachtigd.</p> <p>Par. 2.2 Aanpak in dit Addendum Zienswijze B: De beoordelingsschaal van Tabel 2.1. het AddendumMER op blz 20 gaat voorbij aan individuele rechten "Gering risico op negatief effect, bijvoorbeeld als weinig tot geen woningen aanwezig zijn". Zonder die "weinig" woningen compleet vrij te maken van hinder of maatregelen, vergoedingen. Op blz 25 wordt ook erkend "Er is in de RES'en 1.0 bij de totstandkoming van de zoekgebieden geen harde, uniforme randvoorwaarde gehanteerd met betrekking tot de afstand tot woningen en/of de mogelijke maximale geluidbelasting als gevolg van windturbines" en "Deze factoren zijn voor de zoekgebieden grotendeels niet bekend." Het AddendumMER</p>	<p>A. Het informatieblad obstakelverlichting 2020 gaat in op een naderingsdetectiesysteem. Het werken met een naderingsdetectiesysteem is geen verplichting. Een motie om deze detectie wettelijk verplicht te stellen is op 25 februari 2021 aangenomen. De minister verwacht dat in 2022/2023 naderingsdetectie wordt verankerd in de Omgevingswet. Zie ook de kamerbrief met reactie op motie Moorlag over obstakelverlichting windparken. De tekst die hierover in het Addendum staat is aangepast. B. De inhoud van het Addendum en de aanpak van het in beeld brengen van de kansen en risico's per zoekgebied past bij het niveau van het voorgenomen provinciale beleid dat in de 1e partiële herziening heeft geresulteerd in een instructieregel over waar windturbines in de provincie ruimtelijk mogelijk kunnen worden gemaakt.</p>

		<p>geeft slechts "een beeld van de gevoeligheid van de zoekgebieden voor het optreden van geluidhinder". Dit mag dan voor een sortering op effecten genoeg lijken, een m.e.r. vormt dit volstrekt niet: de milieugevolgen moeten daarin bekend zijn en niet alleen verhoudingsgewijs, maar absoluut onderzocht zijn.</p>	
ZW-0050	ZO-0091	<p>D) Par 3.2.1. Leefomgeving, Geluid Effecten op geluid – geluidhinder Zienswijze: Figuur 3.1.a op blz 26 is niet in lijn met later onderzoek, laat staan met nog uit te voeren onderzoek. Daarvoor neemt de DG Klimaat en energie in gesprek met omwonenden-organisaties 2 tot 4 jaar voor, waarmee wordt gesteld dat gedegen onderzoek tijd vergt. Vanwege de hinderbeleving zijn getallen van hoorbaar geluid van minder belang: de beleving van hinder is voor tonaal (ritmisch wisselend) geluid anders en niet hoorbaar laagfrequent geluid moet niet A- maar Cgewogen meegenomen worden. De hinder"beleving", is bepalend en die is voor tonaal windturbinegeluid met of zonder laagfrequente aandeel in 2021 beschreven door prof. dr. ir. Timothy van Renterghem van WAVES Research Group, Department of Information Technology, Faculty of Engineering and Architecture, Ghent University.: ZIE ORIGINELE ZW. Zienswijze: De "vertaling naar afstanden" in figuur 3.1.b is (daarom) volstrekt discutabel. De AddendumMER neemt al op voorhand het criterium "aantal ernstig gehinderden" als maatstaf, waarbij alleen vergeleken wordt welke zoeklocatie meer of minder gehinderden kent. Terwijl elke gehinderde er 1 teveel kan zijn in de vereiste zorg voor goed bestuur en zorg voor gezondheid van elke inwoner. Er zijn bijvoorbeeld woningen op minder dan 300m meegeteld als "gehinderd". Het gaat om de milieu-effecten uit een MER te kennen, niet om die onderling te schalen.</p>	<p>D2. De aanpak in het Addendum is er op gericht inzichtelijk te maken hoe groot de kans op het optreden van hinder bij de beschouwde zoekgebieden is. Het Addendum doet geen uitspraken over de vraag of en in hoeverre dit optreden van hinder acceptabel is. Dit is een in de besluitvorming te maken afweging. Het Addendum richt zich op het abstractieniveau van het besluit dat nu wordt genomen, te weten hetgeen in het document "Doorontwikkeling wind op land" staat opgenomen en de daaruit voortvloeiende instructieregel in de 1e partiële herziening OVN2020 die het mogelijk maakt in het daarvoor aangewezen werkingsgebied windturbines ruimtelijk mogelijk te maken. Voor afzonderlijke windturbineprojecten moeten in het kader van een goede ruimtelijke ordening de milieugevolgen gedetailleerd worden onderzocht en zal (per project) een afweging moeten worden gemaakt van alle belangen, waaronder ook de belangen van omwonenden. Bij een dergelijke afweging gaat het om onder meer om het belang van de leefomgeving, natuur en landschap, maar ook het belang van de energietransitie en eventuele andere belangen. Deze afweging wordt gemaakt door het daartoe bevoegd gezag. De afweging kan er toe leiden dat een zekere mate van hinder als acceptabel wordt aangemerkt. In het Addendum is geen afzonderlijke aandacht besteed aan de mogelijke effecten op de gezondheid. Dit is gedaan omdat wel aandacht is besteed aan de milieuaspecten (zoals geluid) die mogelijk gezondheidgerelateerd zouden kunnen zijn . Gezien het abstractieniveau van het te nemen besluit en gezien het ontbreken van een wetenschappelijk aangetoonde relatie tussen de mate van geluidbelasting en de mate van het optreden van gezondheidsklachten is in het</p>

			Addendum dit niet in beeld gebracht. In het Addendum wordt dit nader toegelicht.
ZW-0050	ZO-0092	<p>Ruimtelijke handreiking wind op land</p> <p>Zienswijze A: De zg "Handreiking Wind op Land " meent dat inpassing van windturbines in het landschap mogelijk is. Windmolens staan gewoon bovenop het 2D-landschap en kunnen op geen enkele wijze worden "ingepast". Dat bevestigt de handreiking ook enigermate door voorkeur voor grootschalige landschappen i.p.v. sterk verkavelde en door "verdwerging van elementen in het landschap" tegen te willen gaan.</p> <p>Zienswijze B: plaatsen van nieuwe windparken nabij bestaande treft de wens om interferentie tegen te gaan. De aangegeven maat van 10 maal de masthoogte komt neer op ca. 1.5km afstand, waarmee visuele interferentie bepaald niet onmogelijk is. Vaker wordt 3 km aangehouden, waarmee echter de horizonbeleving al sterk wordt geschaad.</p> <p>Zienswijze C: een Beeldkwaliteitsplan blijkt in de praktijk buigzaam naar de daarvoor betalende opdrachtgever. Ook gebleken is dat landschapskundige bureaus niet graag hun potentiële opdrachtgevers voor de voeten lopen. Vindt hiervoor een meer objectieve methode, of laat dit achterwege en erken dat Windturbines met hun derde dimensie nooit zijn in te passen of te beleven in het platte vlak waar voorheen een eikenboom de maatgevende hoogte was.</p>	<p>A. De inpassingsopgave van grote windturbines is door de maat en schaal anders dan dat van andere soorten ontwikkelingen. Hier staat o.a. het volgende over in de handreiking "(...)Wanneer we het hebben over de inpassing van windturbines dan gaat het er enerzijds om dat de leesbaarheid en de kwaliteiten van het landschap zichtbaar blijven en zo min mogelijk verstoord raken. En anderzijds dat er een nieuwe herkenbare gebruikslaag op zorgvuldige wijze wordt toegevoegd. (...). Daarnaast wordt er ook over ontwikkelprincipes voor het "plaatsen" in plaats van het inpassen gesproken.</p> <p>B. Het doel achter dit principe is om opstellingen van elkaar te kunnen blijven onderscheiden, niet om uit te sluiten dat er meerdere opstellingen binnen een blikveld vallen. Een onderlinge afstand van 10 maal de as-hoogte is hiervoor voldoende.</p> <p>C. Een beeldkwaliteitsplan is geen toetsingskader, het is onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing bij de planvorming. Onder andere basis van het beeldkwaliteitsplan kan het bevoegd gezag beoordelen in hoeverre is voldoende rekening is gehouden met de principes uit de ruimtelijke handreiking WOL of nagaan of de argumentatie sterk genoeg is om van specifieke principes af te wijken.</p>

		<p>Samenvatting: Figuur 1 Illustratieve weergave van omvang windturbines tot werelderfgoed</p> <p>Juist de forten buiten de hoofdverdedigingslijn liggen in landelijk gebied waar nog geen sprake is van schending van de zichtlijnen, een van de belangrijkste unieke Uitzonderlijke Universele Waarden van de Stelling van Amsterdam en Hollandse Waterlinie. Het risico dat plaatsing van windturbines ook buiten het werelderfgoed tot aantasting van de visuele integriteit kan leiden, is recent expliciet door UNESCO en ICOMOS benoemd.</p> <p>Een windturbine van 5,6 MW heeft een tiphoogte van 240 meter en is vanaf tientallen kilometers zichtbaar. Ieder verband met de 19 meter hoge vuurtoren van het Vuurtoreneiland is volledig weg.</p> <p>De plaatsing van windturbines in het IJmeer is niet nodig in het kader van de energietransitie, maar brengt wel schade toe aan de unieke universele waarden van Pampus en Vuurtoreneiland, en is daarmee risicovol voor de UNESCO-status van Pampus en Vuurtoreneiland.</p> <p>Het gebied dient daarom betere bescherming te krijgen in het afwegingskader dan de huidige gele status.</p> <p>Opmerking 1 – Doelstelling van de bescherming van UNESCO-werelderfgoed</p> <p>Nederland is al vaker door ICOMOS en UNESCO op de vingers getikt dat zij teveel ruimte liet voor aantasting van het erfgoed, of onvoldoende deed om het erfgoed te beschermen. Immers, de primaire doelstelling van het beschermingsbeleid voor UNESCO-werelderfgoed is bescherming en behoud van de sites en het geheel, met het oog op het toegankelijk maken en het overdragen aan komende generaties.</p>	<p>Wij houden bij de toepassing van het werkingsgebied Stelling van Amsterdam in onze verordening de begrenzings aan die volgen uit het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Een groot deel van het IJmeer valt hier buiten. De gele zone zoals aangegeven in het afwegingskader is gelegen buiten de begrenzings van het Barro. Dat neemt niet weg dat gemeenten voor een zorgvuldige planvoorbereiding en een goede ruimtelijke ordening de eventuele gevolgen van een plan op de kernkwaliteiten van de werelderfgoederen moeten meewegen.</p> <p>Aanvullend, ook wij, de Provincie Noord-Holland, vinden werelderfgoed erg belangrijk. Het afwegingskader is juist daarom opgenomen in de OV NH2020 en de OV NH2022 en heeft tot doel om tot een zorgvuldige afweging van verschillende belangen te komen waaronder dus die van het werelderfgoed.</p>
ZW-0051	ZO-0093	<p>Opmerking 2 – Belangenafweging niet eerder gemaakt</p> <p>Het rapport stelt dat de vraag naar ruimte voor energiewinning groot is, wat tot druk op de Hollandse Waterlinies leidt. Impliciet wordt hiermee een zwaarwegend belang gepresenteerd om aantasting van de integriteit van de Hollandse Waterlinies te billijken. De besluitvorming over deze belangenafweging heeft echter nog niet plaatsgevonden!</p> <p>Bij goedkeuring van de RES is de afweging van de mogelijke negatieve invloed van de plaatsing van windturbines op erfgoed namelijk niet meegenomen of afgewogen ten opzichte van alternatieve vormen van energieopwekking of de mogelijkheden van energiebesparing.</p> <p>We willen hier expliciet opmerken dat we met deze opmerkingen de uitgangspunten van de werkingsgebieden niet ter discussie stellen. Deze opmerking ziet er op dat de gestelde noodzaak voor eventuele aantasting van het werelderfgoed ontbreekt.</p> <p>Noodzaak op basis van de RES ontbreekt</p> <p>De Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 is de uitwerking van het Klimaatakkoord. Een van de doelen van het Klimaatakkoord is om in 2030 35 TWH duurzame energie op land op te wekken.</p> <p>De RES 1.0 is tot stand gekomen op basis van een vrijwillig aanbod van de verschillende energieregio's. Er is of was</p>	<p>In het Klimaatakkoord is afgesproken dat de 30 Regionale Energiestrategieën gezamenlijk 35 TWH aan zon en wind opgewekt moeten hebben in 2030. De keuze voor wind op land en zon is gemaakt omdat dit bewezen technieken zijn die in 2030 gerealiseerd kunnen zijn. Parallel wordt ook volop ingezet op energiebesparing en wind op zee, maar dit valt buiten de scope van de RES. Ook wij hebben ons daaraan gecommitteerd via de RES NHN en RES NHZ. In de RES 1.0 Noord-Holland Zuid zijn zoekgebieden voor zon en wind opgenomen waar een eerste belangenafweging heeft plaatsgevonden. Deze zoekgebieden worden nu verder uitgewerkt .</p> <p>Wanneer hier concrete initiatieven uitkomen, vindt een afweging plaats o.b.v. onder meer de beschermingsregimes die zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening; voor Unesco werelderfgoed is het afwegingskader uitgangspunt. Uw standpunt dat het bod van de RES niet noodzakelijk is en de zoekgebieden niet nodig zijn om de beoogde 35 TWh aan zonne- en windenergie te realiseren, delen wij niet .</p> <p>Een aantasting van de kernkwaliteiten van de Stelling van Amsterdam en de Nieuwe Hollandse</p>

		<p>geen opgelegde of dwingende norm waaraan energieregio's moeten voldoen. Daarmee is het bod van de RES 1.0 per definitie niet noodzakelijk.</p>	<p>Waterlinie is niet aan de orde. Wij hebben juist een Afwegingskader Energietransitie Hollandse Waterlinies laten uitwerken waarbij is onderzocht waar ruimte kan worden geboden aan initiatieven voor zon en wind zonder aantasting van de kernkwaliteiten. Concrete initiatieven zullen hier aan moeten voldoen, evenals aan andere ruimtelijke procedures.</p>
ZW-0051	ZO-0095	<p>Opmerking 3 - alternatieven voor CO2 besparing Er zijn alternatieve oplossingen voor CO2 besparing: verminderen van het energieverbruik, het opwekken van windenergie buiten de eigen regio of op zee, of andere vormen van duurzame energie. Voor de leesbaarheid zijn deze in bijlage 1 verder uitgewerkt. Er is geen verschil tussen energie die binnen het eigen gebied wordt opgewekt en energie die elders wordt opgewekt. Daarmee bestaat de gestelde noodzaak van het mogelijk maken van wind-op-land en de gestelde noodzaak voor aantasting van UNESCO-werelderfgoed niet. De keuze voor de opwekking van wind-op-land is slechts een politieke keuze en het gevolg van een sterke lobby van de windindustrie. Waarom zouden we ons cultureel erfgoed zulke schade van wind-op-land laten ondervinden, als dit werkelijk niet noodzakelijk is? De aantasting van het erfgoed is echter in veel gevallen permanent en onomkeerbaar, die bovendien kan leiden tot een verdere achteruitgang van het erfgoed indien in een later stadium verdere verruiming van initiatieven worden ontstaan (glijdende schaal). Mogelijk verlies UNESCO-werelderfgoedstatus Deze en verdere aantasting zou kunnen leiden tot het verlies van de UNESCO-werelderfgoedstatus, zoals ook is gebeurd bij het Arabische Oryx reservaat in Oman (UNESCO-werelderfgoed tussen 1994 en 2007), de Elbe-vallei in Dresden (UNESCO-werelderfgoed tussen 2004 en 2009) en recent nog de Maritieme handelsstad Liverpool (UNESCO-werelderfgoed tussen 2012 en 2021). UNESCO en ICOMOS zijn in het verleden al kritisch geweest op de mogelijke plaatsing van windturbines nabij Mont Saint Michel in Frankrijk, waarbij zelfs sprake is geweest van het ontnemen van de UNESCO-werelderfgoed-status van Mont Saint Michel.</p>	<p>De keuze voor een focus op wind op land en zon is in het Klimaatakkoord gemaakt en is daarmee een politieke keuze. Wij delen uw standpunt niet dat deze keuze het gevolg is van een sterke lobby van de windindustrie.</p>

		De blamage, terugloop in toerisme en de financiële consequentie indien de zojuist toegekende UNESCO status van de Hollandse Waterlinie weer zou worden ingetrokken door de plaatsing van een windmolens zou enorm zijn.	
ZW-0051	ZO-0096	<p>Opmerking 4 – Compensatie voor verlies van subsidies Erfgoed is onbetaalbaar en zou beter beschermd moeten worden. Mocht er desondanks voor worden gekozen om windturbine-initiatieven mogelijk te maken nabij de Hollandse Waterlinie, dan zou, subsidiair, de vergunning waarborgen moeten hebben dat de financiële gevolgen van het verlies van de UNESCO-werelderfgoedstatus, en daaraan verbonden subsidies, kunnen worden verhaald op de initiatiefnemers van de windturbines. Het is immers onrechtvaardig dat private partijen voordeel trekken uit de plaatsing van windturbines, wat ten koste gaat van publieke middelen of de middelen van de beheerders van de sites.</p> <p>Opmerking 5 – Afwegingskader (p.7) De gestelde doelstelling van het beleidsdocument is om “ruimte bieden aan de energietransitie zonder dat dit de kernkwaliteiten van het werelderfgoed onevenredig aantast” (onderstreping toegevoegd). Evenredigheid impliceert een belangenafweging, die echter nergens in het document wordt gemaakt. Het mogelijk maken van energieopwekking op land wordt als een gegeven beschouwd. Zoals we al bij opmerkingen 2 en 3 hebben duidelijk gemaakt, ontbreekt de noodzaak voor opwekking van wind-op-land en zijn er voldoende alternatieven voor CO2-besparing. De doelstelling van het beleid zou primair moeten zijn het beschermen van landschappelijke en cultuurhistorische waarden, met subsidiair het beschrijven onder welke voorwaarden deze waarden intact blijven bij het ontwikkelen van initiatieven voor het opwekken van energie.</p>	Verhaal op initiatiefnemers is niet nodig, omdat initiatieven die de kernkwaliteiten aantasten niet mogelijk zijn. Onze huidige doelstelling komt overeen met wat u voorstelt: bescherming van het werelderfgoed en onder voorwaarden ruimte bieden aan ontwikkelingen waarbij de kernkwaliteiten niet worden geschaad. Het afwegingskader is gebaseerd op de methodiek van een Heritage Impactment Assessment (HIA). Op die manier krijgt de initiatiefnemer inzicht in het al dan niet kansrijk zijn van eventuele projecten. Indien er onduidelijkheid is, blijft er de mogelijkheid tot het opstellen van een HIA. In antwoord op uw zienswijze t.a.v. kleinschalige initiatieven: het gaat om windmolens kleiner dan 15 meter. De regels die hieraan verbonden zijn staan op andere plekken in deze Omgevingsverordening. In de Ruimtelijke Handreiking Wol en Kwaliteitsimpuls Zon staan de regels m.b.t. de ruimtelijke inpassing hiervoor.

ZW-0051	ZO-0097	<p>Opmerking 8 – RES proces (p.23) Hier wordt expliciet gemaakt dat de belangenafweging tussen de politieke ambitie om windenergie op land op te wekken en de mogelijke aantasting van UNESCO-werelderfgoed niet heeft plaatsgevonden. De RES 1.0 is namelijk vastgesteld onder het huidige beschermingsregime voor werelderfgoed, dat een verbod kent voor opwekking van zon en wind. Als er al een noodzaak is voor de opwekking van extra vormen van duurzame energie op land, kan de RES 1.0 niet de reden zijn om meer initiatieven mogelijk te maken die een mogelijk negatieve invloed hebben op UNESCO-werelderfgoed. Deze belangenafweging heeft immers nog niet plaatsgevonden, en vindt ook niet plaats in dit afwegingskader.</p> <p>Opmerking 9 – Onderzoeksmethode (p.25) In aanvulling op opmerking 6: de keuze voor generieke uitgangspunten die in de meeste gevallen van toepassing zullen zijn is te begrijpen uit praktische overwegingen, maar kan daardoor niet dienen als HIA voor individuele initiatieven voor opwekking van duurzame energie. Immers, de situatie verschilt per site. De authenticiteit en kwaliteit van iedere site verschilt, net zoals dat de impact van initiatieven per site zal verschillen.</p>	<p>In antwoord op opmerking 8: In de RES 1.0 Noord-Holland Zuid zijn zoekgebieden voor zon en wind opgenomen waar een eerste belangenafweging heeft plaatsgevonden. Deze zoekgebieden worden nu verder uitgewerkt. Wanneer hier concrete initiatieven uitkomen, vindt een afweging plaats o.b.v. onder meer de beschermingsregimes die zijn vastgelegd in deze omgevingsverordening; voor Unesco is het Afwegingskader "Energietransitie Hollandse Waterlinies" uitgangspunt. In antwoord op opmerking 9 verwijzen wij u naar onze reactie op opmerking 6. In antwoord op opmerking 10: wij nemen uw voorstel niet over omdat de voorgestelde normen voldoende zijn beargumenteerd. Deze argumentatie vindt u terug in de bijlage van het hiervoor genoemde afwegingskader onder de titel Ontwerpend onderzoek op blz 130-176. Voor de specifieke argumentatie voor de afstand t.o.v. de hoofdverdedigingslijn verwijzen wij u naar blz 141, eerste alinea.</p>
ZW-0051	ZO-0098	<p>Opmerking 11 – Forten (p.28) Voor forten die aan de hoofdverdedigingslijn liggen wordt de gehele verboden kringen volledig als rode zone aangemeld. Voor forten die niet aan de hoofdverdedigingslijn liggen wordt (zonder verdere onderbouwing) een uitzondering gemaakt voor windturbines van 5,6 MW. Die mogen op een minimale afstand van 2.000 meter vanaf het fort worden geplaatst. Ook hier lijkt sprake van een doelredenering. Het is onduidelijk welke regels gelden voor windturbines met een ander vermogen. Het strategisch landschap vormt de basis van de Stelling van Amsterdam. Voor het ongetrainde oog is dit landschap onzichtbaar, maar het was van levensbelang voor de werking van de linie. Rondom de forten mocht (bijna) niet gebouwd worden (verboden kringen). Hierdoor ontstond een open landschap rondom de verdedigingslijn. Juist de forten buiten de hoofdverdedigingslijn liggen in landelijk gebied, waar nog geen sprake is van schending van de zichtlijnen (een van de belangrijkste unieke Uitzonderlijke Universele Waarden van de Stelling van Amsterdam en Hollandse Waterlinie). Het risico dat plaatsing van windturbines ook buiten het werelderfgoed tot aantasting van de visuele integriteit kan leiden, is recent expliciet door UNESCO en ICOMOS benoemd. Zoals gesteld op p.20 heeft een windturbine van 5,6 MW een tiphoogte van 240 meter. Een dergelijke turbine is vanaf tientallen kilometers zichtbaar; het rode toplicht 's nachts nog verder. Ook een 3 MW turbine heeft een tiphoogte van meer dan 120 meter. Voor beide typen windmolens geldt dat ieder verband met de 19 (!) meter hoge vuurtoren van het Vuurtoreneiland met een bescheiden lichtschijnsel volledig weg is.</p>	<p>Voor windmolens van 5,6 MW die niet aan de hoofdverdedigingslijn liggen, geldt dat zij op grotere afstand van de hoofdverdedigingslijn zijn gelegen dan de forten die wel direct aan de hoofdverdedigingslijn grenzen. Dicht bij de hoofdverdedigingslijn geldt vaak een effect op meer kernkwaliteiten dan bij een fort dat hier verder vanaf ligt. De meeste samenhangende attributen (ensembles) liggen in een strook nabij de hoofdverdedigingslijn. Wanneer energievormen dicht bij deze zone komen, hebben ze vrijwel altijd effect op meerdere attributen. Overigens komt een situatie dat een fort verder van de hoofdverdedigingslijn af is gelegen nauwelijks voor. Deze regel heeft vooral geleid tot een gele zone van 2.000 meter rondom bijvoorbeeld fort Pampus en Vuurtoreneiland.</p>

ZW-0051	ZO-0099	<p>Opmerking 12 – Gele zone (p.29)</p> <p>De uitzonderingsregel voor kleine forten, waar de property kleiner is dan de verboden kringen, om het resterende gebied van de verboden kringen onder de gele zone te laten vallen, is niet onderbouwd en onbegrijpelijk.</p> <p>Zoals het “Kwaliteitsteam Nieuwe Hollandse Waterline” in augustus 2018 al stelde, noodzaakt de bewust gekozen gecamoufleerde opzet van deze sites extra bescherming voor aantasting van de visuele integriteit: ZIE ORIGINELE ZW VOOR CITAAT OP PAGINA 7.</p> <p>Het toestaan van de plaatsing van een of meer grootschalige windturbines in dergelijke gebieden zal grote schade aan de Uitzonderlijke Universele Waarden van de sites toebrengen en zou daarom voorkomen moeten worden.</p>	<p>Wij houden bij de toepassing van het werkingsgebied Stelling van Amsterdam in onze verordening de begrenzings aan vanuit het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Een groot deel van het IJmeer valt hier buiten. De gele zone zoals aangegeven in het afwegingskader is gelegen buiten deze Barro begrenzings. De regels van de Omgevingsverordening Noord-Holland met betrekking tot de werelderfgoederen zijn op deze zone dan ook niet van toepassing. Dat neemt niet weg dat een zorgvuldige planvoorbereiding en een goede ruimtelijke ordening vereisen dat gemeenten de eventuele beïnvloeding van een plan op de kernkwaliteiten van de werelderfgoederen bij de afweging betrekken. Dat houdt in dat zij de belangen van het werelderfgoed moeten meewegen voor initiatieven die weliswaar buiten de begrenzing van de Stelling van Amsterdam zijn gelegen, maar er wel effect op hebben.</p> <p>Ten aanzien van waardecreatie op blz 36 wordt bedoeld dat er een mogelijkheid is om bij een initiatief juist extra waarde aan de Stelling van Amsterdam toe te voegen. Dit is één van de voorwaarden die wij aan een ontwikkeling stellen. Extra waarde toevoegen kan bijvoorbeeld door de verboden kringen een meer open karakter te geven en belangrijke zichten te herstellen. Dit kan onder meer door opgaande versturende elementen te verwijderen. De exacte invulling vraagt wel om een goede afweging, want deze objecten kunnen ook van waarde zijn voor andere aspecten, bijvoorbeeld natuur.</p>
ZW-0051	ZO-0100	<p>Opmerking 14 – Pampus en Vuurtoreneiland (p.97-98)</p> <p>Relatie met het access</p> <p>Tussen de forten in en rond het IJmeer, en het access (de stad Amsterdam), bestaat een sterke relatie. Het is daarom essentieel om de zichtbaarheid en herkenbaarheid van de relatie intact te houden en waar mogelijk te versterken. Bovendien zijn deze objecten goed geconserveerd gebleven vanwege de relatief geïsoleerde ligging zijn. Deze forten blinken daarom uit in gaafheid.</p> <p>Bestaande laagbouw in relatie tot windturbines</p> <p>Het relatief kleinschalige karakter van de toenmalige (laag)bouw dient in verhouding te blijven met het platte, open karakter van het waterland er omheen. “De beleving van de vrije open ruimte” is een van de kernwaarden van het landschap die de Provincie Noord-Holland zelf onderkent.</p> <p>Windmolens van meer dan honderd of zelfs tweehonderd meter hoogte hebben een grote impact op zowel de authenticiteit als de visuele integriteit van het landschap en zouden het landelijke, open karakter ernstig verstoren.</p> <p>De zichtlijnen vanaf de forten dienen daarom open</p>	<p>In het afwegingskader zijn ten aanzien van de deelgebieden globale beschrijvingen opgenomen. Op blz 98 treft u een beschrijving aan van de Vestingdriehoek Diemen, Pampus en Vuurtoreneiland. In het kader van een ruimtelijke procedure zal de gemeente/een initiatiefnemer altijd de aanwezige kernkwaliteiten op een projectlocatie moeten beschrijven en motiveren dat deze kernkwaliteiten niet worden aangetast. Zie ook de beantwoording van ZO-0097.</p> <p>Wij houden bij de toepassing van het werkingsgebied Stelling van Amsterdam in onze verordening de begrenzings aan vanuit het rijksbesluit algemene richtlijnen ruimtelijke ordening (Barro). Een groot deel van het IJmeer valt hier buiten. De gele zone zoals aangegeven in het afwegingskader is gelegen buiten deze barrobegrenzings. Dat neemt niet weg dat gemeenten moeten voldoen aan een goede ruimtelijke ordening. Dat houdt in dat zij de belangen van het werelderfgoed moeten</p>

		<p>gehouden te worden. Ook de verboden kringen buiten de property moeten ongemoeid blijven om de visuele integriteit vanaf en naar de forten niet aan te tasten.</p> <p>Zichtlijnen</p> <p>Zoekgebied 4c, dat door de Gemeente Amsterdam tot voorkeursgebied is aangemerkt, ligt precies middenin de zichtlijn Pampus – Vuurtoreneiland.</p> <p>Plaatsing van windturbines, in welke maat of aantal dan ook, zal leiden tot ernstige aantasting van de kernkwaliteiten, coherentie en schaal van het cultuurlandschap.</p> <p>Desalniettemin blijkt nergens uit de zones en kaartmateriaal in het afwegingskader dat dit gebied bij uitstek niet geschikt is.</p>	<p>meewegen voor initiatieven die wel is waar buiten de begrenzings van de Stelling van Amsterdam zijn gelegen maar er wel effect op hebben.</p>
ZW-0051	ZO-0101	<p>Zienswijze MER Addendum Wind-op-land Provincie Noord-Holland</p> <p>Opmerking 1 – Noodzaak voor wind-op-land ontbreekt (p.1)</p> <p>De Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 is de uitwerking van het Klimaatakkoord. Een van de doelen van het Klimaatakkoord is om in 2030 35 TWH duurzame energie op land op te wekken.</p> <p>De RES 1.0 is tot stand gekomen op basis van een vrijwillig aanbod van de verschillende energieregio's. Er is of was geen opgelegde of dwingende norm waaraan energieregio's moeten voldoen.</p> <p>Tijdens het proces voor de totstandkoming van de RES 1.0 is duidelijk geworden dat op basis van reeds vergunde SDE subsidies (dus concrete, vergunde projecten voor de opwek van duurzame energie op land) de 35 TWH-doelstelling al wordt behaald. De extra zoekgebieden voor windenergie uit de RES 1.0, waar deze Plan MER op ziet, zijn dus niet nodig om de 35 TWH-doelstelling van het Klimaatakkoord te halen. Deze conclusie wordt zelfs door Urgenda onderkent.</p> <p>Bovendien zijn er alternatieven voor wind-op-land om duurzame energie op te wekken of CO2-uitstoot te besparen, die minder nadelig zijn voor de woonomgeving, kwetsbare natuur of cultuurhistorische waarden, zoals hieronder toegelicht.</p> <p>Verder is het van belang om te onderkennen dat de opwek van wind-op-land big business is. In alle fasen van het proces, waaronder de politieke besluitvorming en vergunningverlening, zijn bedrijven betrokken die heel veel geld verdienen aan wind-op-land. De windindustrie heeft dan ook een sterke en kapitaalkrachtige lobby, die uit commercieel belang zoveel mogelijk wind-op-land propageert. Ronald Plasterk onderschrijft politici en de windmolenindustrie als volgt: "Ze hebben er geen belang bij dat het probleem wordt opgelost. Ze zijn van plan er nog jaren plezier van te hebben."</p>	<p>In het Klimaatakkoord is afgesproken dat de 30 Energieregio's gezamenlijk 35 TWH aan zon en wind opgewekt moeten hebben in 2030. De keuze voor wind op land en zon is gemaakt omdat dit bewezen technieken zijn die in 2030 gerealiseerd kunnen zijn. Parallel wordt ook volop ingezet op energiebesparing en wind op zee, maar dit valt buiten de scope van de RES. Ook wij hebben ons daaraan gecommitteerd. Uw standpunt -dat het bod van de RES niet noodzakelijk is en de zoekgebieden niet nodig zijn om de beoogde 35 TWh aan zonne- en windenergie te realiseren- delen wij niet. De keuze voor een focus op wind op land en zon is in het Klimaatakkoord gemaakt en is daarmee een politieke keuze. Verder delen wij uw standpunt niet dat deze keuze het gevolg is van een sterke lobby van de windindustrie.</p>

ZW-0051	ZO-0102	<p>Opmerking 2 - alternatieven voor CO2 vermindering Er zijn alternatieven voor de vermindering van de CO2 uitstoot die in zijn geheel niet worden benoemd. Wind-op-zee is efficiënter qua opwek, goedkoper, en leidt tot minder overlast voor mens, dier en cultuurhistorische waarden. Alle nog niet gerealiseerde wind-op-land kan naar zee, zonder enige consequentie op het eindresultaat van de (toekomstige) klimaatambitie. Dit sluit ook direct aan op de recent uitgebrachte Nationale Omgevingsvisie (NOVI) en de verkiezingsprogramma's van de landelijke politieke partijen die allemaal wind-op-zee propageerden boven wind-op-land. VERDERE ARGUMENTATIE HIERVOOR IN ORIGINELE ZIENSWIJZE (BETREFT RUIIMTE, KOSTEN, NATUUR, ENERGIEBESPARING)</p> <p>Conclusie Er zijn alternatieve oplossingen voor CO2 besparing: verminderen van het energieverbruik, het opwekken van windenergie buiten de eigen regio of op zee, of andere vormen van duurzame energie. Er is geen verschil tussen energie die binnen het eigen gebied wordt opgewekt en energie die elders wordt opgewekt. Daarmee bestaat de noodzaak van het verder mogelijk maken van wind-op-land niet. De keuze voor de opwekking van wind-op-land is slechts een politieke keuze en het gevolg van een sterke lobby van de windindustrie.</p>	<p>T.a.v. uw 2e opmerking. Dank voor uw zienswijze. Deze heeft echter geen betrekking op de 1e partiële herziening van de Omgevingsverordening Noord-Holland2020 en zal om die reden hier niet inhoudelijk worden beantwoord. T.a.v. uw 3e opmerking. In het planMER uit 2014 en in het Addendum op dit planMER is geen gebruik gemaakt van de normen uit het Activiteitenbesluit. Naar aanleiding van de zienswijzen is de toelichting op het deel in het Addendum dat hierop ingaat aangevuld. Voor slagschaduw is alleen gekeken naar de hoeveelheid gevoelige objecten in de omgeving van een zoekgebied. Voor externe veiligheid is gekeken of er beperkt kwetsbare objecten in of bij de zoekgebieden liggen (en zijn andere veiligheidsaspecten in beeld gebracht, zoals hoogspanningslijnen).</p>
ZW-0051	ZO-0103	<p>Opmerking 4 – Kansen en risico's (p.24) Woningen Zoekgebieden 21 en 23 en een deel van 22 liggen op zeer kleine afstand van woningen en toekomstige bouwprojecten. De contouren van alle drie gebieden zijn grotendeels vastgesteld op basis van een perimeter van 350 meter tot woningen; een norm die de gemeente Amsterdam heeft toegepast zonder verdere onderbouwing of toetsing aan een Strategische Milieubeoordeling (zoals vereist op grond van het Nevele arrest). Zie ook de eerdergenoemde uitspraak van de Raad van State.</p> <p>UNESCO-sites Zoekgebieden 21 en 23 en een deel van 22 liggen op zeer kleine afstand van UNESCO-erfgoedsites die behoren tot de Stelling van Amsterdam. Zoekgebieden 22 en 23 zijn zelfs beperkt door een contour rondom Vuurtoreneiland (een van de UNESCO-sites van de Stelling van Amsterdam). Er is niet beschreven op welke norm deze contour is gebaseerd, noch is deze norm onderbouwd.</p> <p>Recreatiegebieden Zoekgebieden 21 en 23 en een deel van 22 beslaan belangrijke recreatiegebieden in of grenzend aan een stedelijk deelgebied waar al zeer weinig buitenruimte voorhanden is.</p> <p>Opmerking 5 – Geluidsoverlast (p.25) Ten aanzien van geluidsoverlast lijkt hier selectief literatuur</p>	<p>Opm 5:Het Addendum is niet de plaats voor een wetenschappelijke analyse van de mogelijke gezondheidseffecten van windturbinegeluid. Een overzicht van de wetenschappelijke kennis ten aanzien van de gezondheidseffecten van windturbinegeluid is opgenomen in een publicatie van het RIVM (RIVM rapport 2020—2014). Een conclusie in dat rapport is dat 'gezondheidsklachten voornamelijk verband houden met een reeks niet-akoestische factoren en net per se met de daadwerkelijke mate van blootstelling' (pagina 56). Door het ontbreken van een relatie tussen de mate van geluidbelasting en de mate van het optreden van gezondheidsklachten is in het Addendum dit niet in beeld gebracht. In het Addendum wordt dit toegelicht. Zoals ook beschreven in het Addendum (paragraaf 3.2.1) is de gehanteerde methode gericht op het geven van een indicatie, aandachtspunten van en verschillen tussen de zoekgebieden. In het Addendum is een indicatie gegeven van de kans op het optreden van hinder op basis van de meest recente hiervoor beschikbare literatuur. De gehanteerde relatie tussen de kans op het optreden van hinder en de geluidbelasting (in dB) is ook gebaseerd op de meest recente hiervoor beschikbare literatuur. Voor het doel van het Addendum is dit de gebruikelijke methode. Het Addendum</p>

	<p>te worden aangehaald. Zo toonde Dr. De Laat van de Universiteit Leiden tijdens de expertsessie over windturbines voor de Amsterdamse Gemeenteraad op 2 februari 2021¹⁶ een heel ander beeld van de gevolgen van geluidsoverlast van windturbines.</p> <p>Dr. De Laat stelde vast dat op een afstand van 700 tot 900 meter 60% van de populatie hoofdpijn als gevolg van windturbine-overlast rapporteerde. Dichterbij, op een afstand van 350-500 meter was dat zelfs 75%! Deze percentages passen bij de casussen van windpark Houten en windpark Spui nabij Piershil.</p> <p>Het voert te ver om de medische verklaring voor deze klachten hier te beschrijven. O.m. het recente onderzoek van Dr. De Laat en Prof. Feenstra biedt voldoende aanwijzingen dat de klachten van omwonenden reëel zijn.</p>	<p>gaat niet over normen, maar geeft een beeld van de kans op het optreden van hinder. De functie van het Addendum is een beeld te geven van de mogelijke milieugevolgen van het voorgenomen beleid, meer specifiek van het verankeren van de uitkomsten van RES 1.0 in het provinciale beleid. Het nu voorgenomen beleid is niet gericht op een nieuwe normstelling,</p>
ZW-0051	<p>ZO-0104</p> <p>Opmerking 6 – Aantal omwonenden dat overlast ondervindt (p.27 en 28)</p> <p>De gehanteerde methode om de overlast voor bewoners in te schatten bestaat uit het aantal woningen uit de Basisregistratie Adressen en Gebouwen waarvan de auteur verwacht dat die overlast zullen ondervinden te vermenigvuldigen met een gemiddeld aantal bewoners per adres. Dit wordt in het rapport ook zo uitgelegd.</p> <p>Gehanteerde gemiddelde voor bewoners per adres</p> <p>Het gehanteerde aantal bewoners per adres is veel te laag voor stedelijk gebied als IJburg. Postcode 1086 telt 2,6721 bewoners per adres en postcode 1087 2,5522 bewoners per adres. Dit geeft een gemiddelde van 2,57 bewoners per adres, wat tot 22% meer bewoners die overlast ondervinden leidt.</p> <p>Geen rekening met in ontwikkeling zijnde bebouwing</p> <p>Wat nog kwalijker is, is dat deze methode geen rekening houdt met de in ontwikkeling zijnde plannen voor verdere bouw op Centumeiland, Strandeiland en Buiteneiland. Op deze locaties staan weliswaar nu nog weinig woningen, maar in de nabije toekomst worden op deze eilanden nog duizenden woningen gerealiseerd, met potentiële overlast voor tienduizenden bewoners.</p> <p>Natuurlijk kunnen er in andere zoekgebieden ook woningbouwplannen voorkomen. Figuur 3.2 wekt echter de indruk dat in zoekgebied 21 (en in mindere mate 22 en 23) géén woningen geraakt zouden worden door plaatsing van windturbines, wat feitelijk onjuist is en daarmee geeft figuur 3.2 een volkomen misleidend beeld van de impact die plaatsing van windturbines in deze zoekgebieden zou hebben.</p> <p>Aan de hand van een identieke methode en gebruikmakend</p>	<p>6. In het Addendum is de gehanteerde methodiek beschreven en toegelicht. De gehanteerde methodiek geeft een indicatie van de kans op het optreden van hinder, maar pretendeert niet een exacte voorspelling van de effecten te zijn. Het hanteren van een gemiddeld aantal bewoners per woning past goed bij de gehanteerde methodiek.</p> <p>In een MER is het te dien gebruikelijk en in vaste rechtspraak bevestigd dat voor de toekomstige situatie uit dient te worden gegaan van vastgesteld beleid, waaronder vastgestelde ruimtelijke plannen. In veel gevallen is voor toekomstige plannen wel een indicatie van de locatie beschikbaar, maar nog geen stedenbouwkundig plan en ook niet de aantallen en locaties van woningen. Er is voor de berekeningen gebruik gemaakt van actuele digitale informatie over de woningen (BAG) . Gezien het abstractieniveau van het onderzoek en voor de onderlinge vergelijkbaarheid leidt een aanpassing van het gemiddeld aantal personen per woning niet tot een andere beoordeling van de risico's op het optreden van hinder.</p> <p>Voor toekomstige woonwijken (zoals uitbreiding van IJburg) is niet bekend hoeveel woningen er komen en waar. Naar aanleiding van de zienswijzen is aanvullend op basis van een kaart met toekomstige woningbouwlocaties nagegaan of dergelijke toekomstige woningen tot meer gehinderden zouden kunnen leiden.</p>

	<p>van de kaart van de gemeente Amsterdam²³ komen we tot het volgende beeld, waarbij we opmerken dat de overlast waarschijnlijk verder draagt dan de gehanteerde 1.200 meter. Deze afstand is gekozen om aan te sluiten bij de methode die de auteur van de Plan MER heeft gebruikt. Het aantal (toekomstige) bewoners dat overlast zal ervaren van windturbines in zoekgebied 21 zal in de (tien)duizenden liggen.</p>	<p>Aan de hand van deze kwalitatieve analyse is nagegaan of de beoordeling van de zoekgebieden zou moeten worden aangepast. De zoekgebieden 22 en 23 hebben een aantal subgebieden die in het Addendum niet afzonderlijk zijn beschouwd. Voor zoekgebied 23, dat bestaat uit een aantal subgebieden, geldt dat deze deels overlappen met potentiële woningbouwlocaties (HavenStad). Ook delen van zoekgebied 22 (Waterland/IJmeer), zoekgebied 21 (IJburg baai) en zoekgebied 26 (Ring A10 noord) liggen dicht bij woningbouwlocaties die deels al onherroepelijk zijn en deels nog in voorbereiding. Hiermee is bij de beoordeling rekening gehouden.</p>
ZW-0051	ZO-0105 <p>Opmerking 10 – Landschap en erfgoed (p.57) Zoekgebied 21 ligt ingeklemd tussen twee UNESCO-sites (Pampus en Vuurtoreneiland, beiden onderdeel van de Stelling van Amsterdam). De door UNESCO benoemde 'Uitzonderlijke en Universele Waarde' van de Stelling van Amsterdam zijn: - Het unieke, samenhangende en goed bewaard gebleven, laat negentiende-eeuwse en vroeg twintigste-eeuwse hydrologisch en militair landschappelijk geheel, bestaande uit: o een doorgaand stelsel van linedijken in een grote ring om Amsterdam; sluizen en voor- en achterkanalen; o forten, liggend aan accessen; inundatiegebieden; o voormalige schootsvelden (visueel open) en verboden kringen (merendeels onbebouwd gebied); en o de landschappelijke inpassing en camouflage van de voormalige militaire objecten. - Relatief grote openheid; - Groene en relatief stille ring rond Amsterdam. Juist de forten buiten de hoofdverdedigingslijn liggen in landelijk gebied waar nog geen sprake is van schending van de zichtlijnen, een van de belangrijkste unieke Uitzonderlijke Universele Waarden van de Stelling van Amsterdam en Hollandse Waterlinie. Het risico dat plaatsing van windturbines ook buiten het werelderfgoed tot aantasting</p>	<p>10. In het Addendum is rekening gehouden met het Afsprakenkader Energietransitie Hollandse Waterlinies. Zoekgebied 21 ligt in de gele zone, voor zowel turbines van 5,6 MW als 3 MW. Ook de zoekgebieden 22 en 23 liggen deels in de gele zone. Dit Afsprakenkader moet worden gevolgd bij de planvorming voor concrete plannen voor windturbines in de rode, oranje of gele zones.</p>

		<p>van de visuele integriteit kan leiden, is recent expliciet door UNESCO en ICOMOS benoemd.</p> <p>Een windturbine van 5,6 MW heeft een tiphoogte van 240 meter en is vanaf tientallen kilometers zichtbaar. Ieder verband met de 19 meter hoge vuurtoren van het Vuurtoreneiland is volledig weg.</p>	
ZW-0051	ZO-0106	<p>Opmerking 11 – Natuur (p.63)</p> <p>Zoekgebied 23 ligt tegen het kunstmatige eiland dat enige jaren geleden is aangelegd ter compensatie van de aanleg van de woonwijk IJburg en grenst aan Natura 2000 gebied. Zoekgebied 21 ligt letterlijk op de grens van Natura 2000 gebied.</p> <p>Het IJmeer is sinds 2004 een speciale beschermingszone²⁶ onder de EU Habitat-richtlijn. Het is deel van het IJsselmeergebied dat belangrijk is voor heel Europa, samen met het Markermeer en tot aan de kustzone Muiden. Het is het leefgebied van vele duizenden beschermde vogels die er het hele jaar door te zien zijn. Het IJmeer ligt op een trekvogelroute en is een overwinteringsgebied en een rustplaats voor trekvogels.</p> <p>In de ondiepe delen van het IJmeer groeien kranswieren die in de zomer en de herfst een belangrijke voedselbron voor vogels zijn. Het is de grootste oppervlakte van deze wieren in ons land.</p> <p>Het Markermeer/IJmeer is onder meer van belang voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visetende watervogels: de fuut, de aalscholver, het nonnetje, de visdief, de grote zaagbek, de dwergmeeuw, en de zwarte stern. - Mosseletende watervogels: kuifeend, tafeleend, topper. - Waterplantenetende watervogels: krooneend, meerkoet, tafeleend. <p>Aalscholvers komen vanuit hun broedkolonies in het Naardermeer en de Lepelaarplassen naar het IJmeer om voedsel te zoeken. Ook de Zwarte Stern is hier in de nazomer te zien, verspreid over het open water. In het winterseizoen foerageren Tafeleend, Kuifeend en Toppereend 's nachts op driehoeksmossels, die verspreid in het gebied voorkomen; overdag worden beschutte rustplaatsen opgezocht zoals Pampushaven, tussen Marken en Durgerdam, in de zuidoosthoek of in het Markermeer. Ook de Brilduiker foerageert op de mosselbanken in het gebied.</p>	<p>11. In het Addendum is aangegeven dat windturbines effecten kunnen hebben op vogels en vleermuizen. Ook is de locatie van het zoekgebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden in beeld gebracht. Bij de beoordeling van de zoekgebieden is daar rekening mee gehouden (zie tabel 3.6 van het Addendum). De concrete kans op effecten moet op projectniveau worden onderzocht. De beschouwing in het Addendum kan worden beschouwd als een aanzet tot een voortoets in het kader van de natuurwetgeving.</p>

		<p>Natura 2000 Natura 2000-gebieden zijn wettelijk beschermd via de Wet Natuurbescherming. Het is verboden een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied (artikel 2.7 Wet natuurbescherming). Om de gevolgen van het project vast te stellen, moet een passende beoordeling worden gemaakt. Als daaruit blijkt dat een effect niet is uitgesloten, dan kan alleen vergunning worden verkregen als er</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. geen alternatieve oplossingen zijn, 2. er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, en 3. er compenserende maatregelen worden getroffen. <p>In opmerking 1 hebben we uiteengezet dat er geen dwingende redenen zijn voor de opwek van wind-op-land. De keuze voor wind-op-land is slechts een politieke keuze. Daarmee wordt voorwaarde 2 verworpen. In opmerking 2 hebben we al uiteengezet dat er alternatieve oplossingen voor de opwek van duurzame energie op locaties die minder kwetsbaar zijn en waar de opwek bovendien goedkoper kan plaatsvinden. Daarmee wordt voorwaarde 1 ook verworpen. Plaatsing van windturbines in de zoekgebieden die invloed hebben op Natura 2000 gebieden, in ieder geval zoekgebieden 21, 22 en 23, is daarmee verboden. Ten aanzien van voorwaarde 3 willen we opmerken dat zoekgebied 23 grenst aan het gebied dat is ingericht als natuurcompensatie voor de aanleg van IJburg. Dit vogeleiland is op succesvolle wijze gecreëerd en wordt door duizenden vogels gebruikt om te rusten en te broeden. Verstoring van de kwaliteit van dit gebied zou eerder getroffen mitigerende maatregelen teniet doen en is daarmee ook verboden.</p>	<p>In het Addendum is het volgende opgenomen: Het plaatsen van windturbines in zoekgebieden die zich dichtbij Natura-2000 gebieden of NNN bevinden vormt een potentieel risico, omdat er een significant verstorend effect kan optreden of de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in het gebied kan verslechteren. De effecten van de plaatsing van windturbines dienen nauwkeurig in kaart gebracht te worden door middel een voortoets en -als significant negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen niet op voorhand kunnen worden uitgesloten - een passende beoordeling . In de beoordelingstabel zijn de gebieden waar dit speelt met een donkere grijstint aangegeven. De beschouwing in het Addendum kan worden beschouwd als een aanzet tot een voortoets in het kader van de natuurwetgeving.</p>
ZW-0051	ZO-0107	<p>Opmerking 12 – Recreatie en toerisme (p.68) Zoekgebied 21 is net als zoekgebieden 22 en 23 een belangrijk gebieden voor kleinschalige, stille recreatie. Veel zeilers en surfers maken graag gebruik van het water, maar ook bewoners van IJburg en heel Amsterdam Oost en het aangrenzende stadsdeel Amsterdam Zuid-Oost verruilen graag hun kleine woningen voor rust en ontspanning op of langs de oevers. Deze gebieden liggen bovendien in een gebied, dat onder meer door het stedenbouwkundige motto “blauw is het groen”, al erg weinig groene recreatiemogelijkheden heeft. De Rekenkamer van de Metropoolregio Amsterdam erkent dat met name IJburg erg weinig groen heeft, dat bovendien onder druk staat: “Zo is duidelijk dat de hoeveelheid van het aanwezige groen van wijk tot wijk verschilt en dat er in de Stadionbuurt en, met name, IJburg West relatief weinig groen is. De door ons gesproken deskundigen geven ook aan dat de hoeveelheid groen in deze wijken in hun ogen onvoldoende is en onder druk staat.”³⁴ De behoefte aan recreatie wordt de komende jaren door de</p>	<p>12. In het Addendum is in paragraaf 3.5.3.aandacht besteed aan de mogelijke effecten van windturbines op recreatie en toerisme. Daarbij zijn ook de zoekgebieden 22 en 23 (althans delen daarvan) genoemd. Naar aanleiding van de zienswijze is de tekst in paragraaf 3.5.3 aangevuld. 13. In het Addendum is in hoofdstuk 4 aangegeven wat de gevolgen zijn van het loslaten van een aantal eisen en beperkingen van het vigerende beleid van de provincie Noord-Holland. In hoofdstuk 4 wordt daarbij onder andere ingegaan op hier genoemde zoekgebieden. Voor deze gebieden is de constatering in hoofdstuk 4.3.2. van het Addendum dat de kans op een (negatieve) impact op het landschap en de cultuurhistorie groter is met het nieuwe beleid dan bij het vigerende beleid .Deze informatie is door de provincie betrokken bij de besluitvorming. 14.</p>
ZW-0051	ZO-0108		

		<p>komst van de nieuwe eilanden van IJburg fase 2 alleen maar groter. Dit onderkent de gemeente Amsterdam zelf ook³⁵. Sterker nog, een van de nieuwe eilanden krijgt nadrukkelijk een (stille) recreatiefunctie.</p> <p>Plaatsing van windturbines zal de rust en aantrekkelijkheid van deze gebieden ernstig verminderen.</p>	<p>Wij nemen deze opmerking voor kennisgeving aan.</p>
ZW-0052	ZO-0109	<p>1) Wellicht mocht bij u de indruk ontstaan dat wij tegen energietransitie zijn. Niets is minder waar, ook wij zien daar de absolute noodzaak van in. Echter is zorgvuldigheid en belangenafweging de kerntaak van bestuurders bij het nemen van een besluit, zie hiertoe onderstaande: Awb artikel 3:2, 3:3 en 3:4.</p> <p>Wij hebben de indruk dat zulks onvoldoende in uw besluitvorming heeft meegewogen. Hetgeen, wellicht onbedoeld, al gauw kan leiden tot verminderd vertrouwen bij de burger in de overheid.</p> <p>Wij willen op een positieve manier graag meewerken, dus in gezamenlijkheid zoeken naar een oplossing die recht doet aan de noodzaak tot energietransitie alsmede de behartiging van de belangen van de omwonenden, overeenkomstig de wettelijke regelingen.</p> <p>Wij hopen dat sentimenten van persoonlijke aard, het groepsbelang dan wel andere belangen die qua aard niet in de besluitvorming mogen meewegen, daarbij ook geen enkele rol zullen spelen, teneinde tot een zuivere besluitvorming te kunnen komen, die het belang van alle betrokkene op een evenwichtige, wijze vertegenwoordigt.</p> <p>Tot slot willen wij u wijzen op de invloed van windturbines op de natuur. Enkele zoekgebieden staan op zeer geringe afstand van waardevolle natuur, zoals het natuurmonument 'Het Gein', en het Diemberbos, onderdeel van het Natuur Netwerk Nederland.</p> <p>Wij menen dat ook het behoud van natuur, en niet alleen vanuit milieutechnisch oogpunt, een wezenlijk onderdeel vormt bij de besluitvorming.</p>	<p>U roept ons op om op basis van het voorzorgsprincipe de afstandsnorm van windturbines tot bebouwing niet te verlagen, maar tot nader onderzoek te vergroten naar 10 maal de ashoogte. Ons antwoord hierop luidt als volgt. De provincie Noord-Holland volgt de ontwikkelingen bij het RIVM en de Rijksoverheid met betrekking tot de geluidsnormen en windmolens in relatie tot de volksgezondheid. Het is aan de gemeenten om waar nodig nader onderzoek voor te schrijven naar de mogelijke gezondheidseffecten bij specifieke locaties. Op het moment dat er dergelijk onderzoek wordt gedaan zullen we goed inhoudelijk betrokken zijn / blijven en naar bevinden handelen. Zo heeft bijvoorbeeld Amsterdam aan haar inwoners toegezegd nader onderzoek te (laten) doen naar gezondheidsrisico's en ook geluidssimulaties te gaan doen zodat omwonenden ook kunnen ervaren wat het geluid van eventuele windturbines is. Recentelijk is bekend geworden dat het RIVM met de GGD hun samenwerking en kennisuitwisseling op dit thema versterken in een 'Expertisepunt windenergie en gezondheid'. Met dit Expertisepunt verhoogt het RIVM de reeds doorlopende inzet op het verzamelen, duiden en verspreiden van kennis over windenergie en gezondheid. Het Expertisepunt vervangt hiermee het eerdere Expertisecentrum Windenergie.</p>

ZW-0052	ZO-0110	<p>2)</p> <p>U kunt zich ten aanzien van afstanden in geen enkele zin beroepen op het Activiteitenbesluit, nu de relevante voorschriften daarin over het drijven van een windturbine buiten werking zijn gesteld. In plaats daarvan redeneert het AddendumMER in termen van “aantallen (ernstig) gehinderden, waarbij de locatie met het kleinste aantal daarvan wint. Zo kan het zijn dat een bepaald zoekgebied met 1197 ernstig gehinderde woningen toch de beoordeling “wit” verkreeg. De rechten van die 1197 gehinderden worden daarmee verwaarloosd. Gelet op de te beperkte scope van uw onderzoek is het dan ook geen wonder dat daarin geen enkele vergelijkende beoordeling resulteert in “Zwart”.</p> <p>Daarmee is niet alleen de kwaliteit van effectbeoordeling onder de maat, maar treedt u ook op in strijd met de eisen, die volgen uit het Verdrag van Aarhus / Richtlijn 2011/92 E – geschreven om bij te dragen aan de bescherming van het recht in een milieu te leven dat passend is voor persoonlijke gezondheid en welzijn de uitspraak van de Raad van State van 30 juni 2021 ECLI:NL:RVS:2021:1395 dat een voorafgaande milieubeoordeling volgens Unierecht niet mag ontbreken aan een Plan, op basis van Europese Hof ECLI:EU:2020:503 onder meer overweging 75 van de uitspraak in een zaak tussen de Europese Commissie en Ierland uit 2019 (Europese Hof ECLI:EU:C:2019:955). De norm die uit de Strategische Milieubeoordelingsrichtlijn volgt is dat een plan of programma met aanzienlijke milieugevolgen slechts dan mag worden vastgesteld als vooraf met wetenschappelijke zekerheid is vastgesteld dat de gezondheid van de mens en diens leefomgeving wordt beschermd of verbeterd. Dit ziet zowel op de volksgezondheid als op de persoonlijke gezondheid van individuele omwonenden. Met mogelijke aantasting van de gezondheid van omwonenden wordt bovendien inbreuk gemaakt op de grondrechten van uw burgers.</p>	<p>Zoals ook in het Addendum aangegeven pretendeert het Addendum niet een exacte, gedetailleerde effectbeschrijving te zijn. Dat is immers, gezien de stand van de planvorming (alleen gebieden, geen concrete windturbineopstellingen) ook niet mogelijk. Dat laat onverlet dat de kansen en risico's van de zoekgebieden kunnen worden beschreven en dat een goed beeld kan worden gegeven van de overall milieugevolgen van het voorgenomen beleid van de provincie. In het Addendum is geen afzonderlijke aandacht besteed aan de mogelijke effecten op de gezondheid. Dit is gedaan omdat wel aandacht is besteed aan de milieuaspecten (zoals geluid en slagschaduw) die van belang kunnen zijn voor de gezondheid. Gezien het abstractieniveau van het te nemen besluit en gezien het ontbreken van een wetenschappelijk aangetoonde relatie tussen de mate van geluidbelasting en de mate van het optreden van gezondheidsklachten is in het Addendum dit niet in beeld gebracht. In het Addendum wordt dit toegelicht. De in het Addendum gehanteerde methodiek en gebruikte gegevens zijn in lijn met de huidige stand van de kennis met betrekking tot de mogelijke effecten van windturbinegeluid op gezondheid. Een overzicht van de wetenschappelijke kennis ten aanzien van de gezondheidseffecten van windturbinegeluid is opgenomen in een publicatie van het RIVM (RIVM rapport 2020—2014). Een conclusie in dat rapport is dat ‘gezondheidsklachten voornamelijk verband houden met een reeks niet-akoestische factoren en net per se met de daadwerkelijke mate van blootstelling’ (pagina 56). Van enige strijd met het unierecht zoals in de zienswijze wordt vermeld achten wij dan ook geen sprake.</p>
ZW-0052	ZO-0111	<p>3) 84 Daar moet nog aan worden toegevoegd dat enkel het Hof, bij wijze van uitzondering en om dwingende redenen van rechtszekerheid, een voorlopige opschorting kan toestaan van het effect dat een regel van het Unierecht op het daarmee strijdige nationale recht heeft, namelijk de terzijdestelling ervan. Indien de nationale rechterlijke instanties bevoegd zouden zijn om aan de nationale bepalingen voorrang te geven boven het Unierecht waarmee zij in strijd zijn, al was het maar tijdelijk, dan zou immers afbreuk worden gedaan aan de uniforme toepassing van het Unierecht (arrest van 29 juli 2019, Inter-Environnement Wallonie en Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen, C 411/17, EU:C:2019:622, punt 177 en aldaar aangehaalde rechtspraak).</p> <p>Er mag derhalve geen strijdigheid bestaan met het rechtstreeks werkende Unierecht.</p> <p>Nu bescherming van leefomgeving en gezondheid gerekend en gewaarborgd wordt door het Handvest van de Europese</p>	<p>Zie ook ons antwoord op uw zienswijze 2. Er is (zoals ook bij het planMER uit 2014) voor de beoordeling van het aspect geluid gekeken naar het aantal gehinderden per zoekgebied. Voor het aspect slagschaduw is gekeken naar de hoeveelheid gevoelige objecten in of nabij een zoekgebied. Voor externe veiligheid is beoordeeld of er (beperkt) kwetsbare objecten in of nabij de zoekgebieden liggen. Bovendien zijn andere risicobronnen in beeld gebracht, zoals infrastructuur, risicovolle inrichtingen, buisleidingen en hoogspanningslijnen. De in het Addendum gehanteerde aanpak ter beoordeling van de zoekgebieden is passend bij het niveau van het provinciale besluit, te weten een instructieregel waarin wordt aangegeven in welke gebieden het bevoegd gezag windturbines ruimtelijk mogelijk kan maken. De aanpak maakt</p>

		<p>Unie en diverse verdragen en deze derhalve fundamentele rechten c.q. mensenrechten vormen zijn ernstige inbreuken daarop - ook begrijpelijkerwijs - niet toegestaan. Er is momenteel helemaal geen MER met kaartjes of effectvergelijk mogelijk zolang niet bekend is welke gezondheidseffecten geluid en slagschaduw hebben, zolang elke afstandsnorm in milieueffect onbekend is en dus nog niemand kan aangeven bij welke afstanden welke gezondheidsklachten er exact zijn. Daardoor is het nu dan ook onmogelijk een rechtmatige AddendumMER vast te stellen. Er zijn aannames gedaan en er is vergeleken op "aantal gehinderden" (op welke maatstaf dan) maar het gaat erom dat een m.e.r. over de feiten gaat die wetenschappelijk met zekerheid vastgesteld zijn en die zijn er nu helemaal nog niet. Het proces rondom uw herziening moet derhalve tot nader order gestopt worden totdat dat wel wetenschappelijk met zekerheid vastgesteld is, waarna door de provincie een echte PlanMER per zoekgebied op basis van die uitkomst opnieuw uitgevoerd dient te worden.</p>	<p>geen gebruik van de windturbinebepalingen uit het Activiteitenbesluit of de –regeling. Het in artikel 4, derde lid, Verdrag betreffende de Europese Unie (hierna: VEU) neergelegde beginsel van loyale samenwerking verplicht in dit geval dus niet om "onwettige gevolgen van de schending van het Unierecht ongedaan te maken". Van een onwettig gevolg van de schending van het Unierecht is immers geen sprake.</p>
ZW-0053	ZO-0112	<p>Wat betreft het MER Addendum Wind op Land en partiële wijziging provinciale verordening 2020 volgt hieronder een zienswijze van vier tuinders van direct betrokken Amsterdamse volkstuinparken.</p> <p>Deze zienswijze is als volgt opgebouwd:</p> <p>Deel 1 betreft in zijn algemeenheid de aspecten veiligheid, gezondheid/leefkwaliteit en natuur/recreatie inzake volkstuinparken. Deze opmerkingen gelden voor alle volkstuinparken.</p> <p>Deel 2 zoomt in op drie zoekgebieden waarin tuinparken gelegen zijn, t.w.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zoekgebied Science Park : tuinpark Nieuwe Levenskracht - Zoekgebied Strook A 10: tuinparken Buikslotermeerpark, Tuinwijk, De Molen en Kweeklust - Zoekgebieden 3-Diemerscheg Diemen 20-Diemerscheg Diemen 30-Diemerscheg Amsterdam 32-Waternetlokatie Gein : Tuinparken Frankendael en Linnaeus) <p>Voor ons gaat het bij zoekgebieden wind om twee hoofdregels wat betreft milieu effecten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Geen (ernstige) overlast voor omwonenden/verblijvers 2. Geen aantasting van recreatie- en natuurgebieden <p>Uit het onderstaande zal duidelijk worden dat de zoekgebieden, waarin onze tuinparken gelegen zijn, niet voldoen aan deze hoofdregels, zodat in die zoekgebieden geen windturbines kunnen worden geplaatst. Het plaatsen van windturbines in deze zoekgebieden is niet realistisch en strijdig met een veilige en gezonde leefomgeving en met het Amsterdamse groenbeleid.</p> <p>Opmerking vooraf: tuinpark Nieuwe Levenskracht (Science Park), wordt in het geheel niet vermeld in het MER Addendum, de tuinparken in Driemond worden slechts zijdelings genoemd.</p>	<p>Het Addendum maakt gebruik van de kaarten en de zoekgebieden die in de rapportages van de twee RESSen zijn opgenomen. Ten aanzien van externe veiligheid is gekeken of er beperkt kwetsbare objecten in of bij de zoekgebieden liggen. Daarnaast moet bij het plaatsen van windturbines rekening worden gehouden met risico's voor infrastructuur (zoals wegen en spoorlijnen), (ondergrondse) buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en hoogspanningsverbindingen. Ook moet het toegevoegd risico ten aanzien van risicovolle bedrijven beoordeeld worden. Bij de verdere planvorming (op projectniveau) wordt externe veiligheid betrokken en worden de risico's in beeld gebracht. We zien geen reden om de kaarten in het Addendum aan te passen.</p>

ZW-0053	ZO-0113	<p>Op 15 juni jl. is in het kader van het RES (Regionale Energie Strategie) - proces motie 32813-731 van de leden Erkens en Leijten door de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangenomen.</p> <p>In deze motie wordt de regering verzocht op korte termijn een onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren naar de effecten van verschillende afstandsnormen op de gezondheid en leefkwaliteit van omwonenden bij het plaatsen van windturbines op land. Tevens wordt de regering verzocht de resultaten van dit onderzoek mee te nemen in het verder concretiseren van de 30 Regionale Energie Strategieën.</p> <p>Ook het RIVM heeft aangegeven dat er aanvullend onderzoek nodig is naar de gezondheidseffecten van windturbines.</p> <p>In dit kader wijzen wij ook op de uitspraak d.d. 30 juni 2021 van de Afdeling bestuursrecht van de Raad van State inzake Delfzijl (ECLI:NL:RVS:2021:1395) en inzake Goyerbrug (gemeente Houten) van 28 juli 2021 (ECLI:NL:RVS:2021:1679), die zijn gebaseerd op het Nevele-arrest van het Hof van Justitie te Luxemburg (ECLI:EU:C:2020:503). Daarin is aangegeven dat voor 'plannen' en 'programma's' in de zin van de Strategische Milieu Beoordelings Richtlijn (SMB-richtlijn) een voorafgaande plan-MER is vereist. De ratio daarvan is gelegen in het feit dat daarmee het hoge beschermingsniveau van de gezondheid van de mens en diens leefomgeving (het milieu) kan worden behouden of verbeterd. Verslechteren is in geen geval toegestaan.</p> <p>De norm die uit de Strategische Milieubeoordelingsrichtlijn volgt is dat een plan of programma met aanzienlijke milieugevolgen slechts dan mag worden vergund als vooraf met wetenschappelijke zekerheid is vastgesteld dat de gezondheid van de mens en diens leefomgeving wordt beschermd of verbeterd. Dit slaat zowel op de volksgezondheid als op de persoonlijke gezondheid van individuele omwonenden.</p> <p>Met mogelijke aantasting van de gezondheid van omwonenden wordt bovendien inbreuk gemaakt op de grondrechten van zowel burgers als tuinders van Amsterdam.</p>	<p>In het Addendum is geen afzonderlijke aandacht besteed aan de mogelijke effecten op de gezondheid. Dit is gedaan omdat wel ruim aandacht is besteed aan de milieuaspecten (zoals geluid en slagschaduw) die mogelijk gezondheidgerelateerd zouden kunnen zijn. Gezien het abstractieniveau van het te nemen besluit en gezien het ontbreken van een wetenschappelijk aangetoonde relatie tussen de mate van geluidbelasting en de mate van het optreden van gezondheidsklachten is in het Addendum dit niet in beeld gebracht. In het Addendum wordt dit nader toegelicht.</p>
ZW-0053	ZO-0114	<p>Wat betreft het MER addendum en gehinderden willen wij het volgende opmerken. De provincie heeft een effectbeoordeling op het afschaffen van de 600 meter afstandsnorm aangekondigd in een technische RES sessie voor statenleden en deze is ook afgesproken tussen de wethouder Amsterdam en GS Provincie (zie gespreksverslag in bijlage 2).</p> <p>Dit heeft geresulteerd in het MER addendum. Op blz 28 staan tabellen met gehinderden. In de aantallen gehinderden is alleen rekening gehouden met bewoners van huizen en niet met de bewoners van volkstuinparken (de tuinders en hun familie). De van toepassing zijnde algemene beschermingsnorm van de Europese Strategische Milieu Beoordelingsrichtlijn is technisch niet gebonden aan het zijn van woning of niet. Dus die algemene beschermingsnorm geldt ook voor een volkstuinpark. Dat klemt te meer nu</p>	<p>Het Addendum gaat niet over de keuzes, maar laat wel de gevolg van keuzes zien. In hoofdstuk 4 van het Addendum wordt onder andere ingegaan op het effect van het loslaten van de afstandnorm van 600 m. Deze informatie is door de provincie betrokken bij de afwegingen met betrekking tot het nieuwe beleid (met onder ander het loslaten van een aantal eisen en normen).</p>

	<p>nachtverblijf wettelijk is toegestaan en hinder en overlast ook tijdens de nachtelijke uren optreedt. Met aan dat verblijf verbonden risico's zal ook rekening moeten worden gehouden. Dat is immers doel en strekking van externe veiligheidsbepalingen. Bovendien zijn tuinders overdag heel veel buiten en daardoor ondergaan zij extra veel hinder. Naar aanleiding van bovenstaande figuur uit het MER addendum willen wij het volgende opmerken over de geluidsnorm en de daarvan afgeleide vuistregel voor afstand.</p> <p>Het jaargemiddelde geluidniveau Lden dat veroorzaakt wordt door een windturbine of windpark, mag bijv bij een woning niet meer bedragen dan 47 dB. Daarnaast geldt een maximaal toelaatbare waarde voor het jaargemiddelde geluidniveau in de nachtperiode Lnight van 41 dB.</p> <p>De gemeente Amsterdam heeft de geluidsnorm omgerekend naar een vuistregel afstandsnorm van 350 meter voor omwonenden. (NB deze vuistregel van 350 meter afstand van woningen is toegepast door Amsterdam in de kaarten van de RES zoekgebieden maar niet voor tuinparken. Voor de tuinparken is zelfs de 198 meter veiligheidszoning niet ingetekend.)</p>	
ZW-0053	ZO-0115 <p>Integendeel, ondanks het aantal gehinderde omwonenden en zonder acht te slaan op aanwezigheid en veiligheid, gezondheid en leefklimaat van de bewoners van tuinhuisjes en mede recreanten concludeert het MER addendum dat de beoordelingen laten zien dat bij vrijwel alle zoekgebieden aandachtspunten aanwezig zijn, maar dat showstoppers (de beoordeling 'zwart' van het beoordelingskader) niet voorkomen.</p> <p>Evenmin wordt uitgelegd waarom de provincie de oorspronkelijk motivering voor het toepassen van een 600 meter afstandsnorm (een goed leefklimaat en fysieke veiligheid) nu niet meer van toepassing vindt.</p> <p>De motivering van de provincie voor een afstandsnorm van minimaal 600 meter is gebaseerd op de Wro en opgenomen in passages uit een eerdere provinciale verordening als bijgevoegd in bijlage 3.,</p> <p>Het is onbegrijpelijk dat de provincie altijd een goede (voor)zorg voor gezondheid en veiligheid heeft geborgd en daar nu juist op dit moment tegen de RvS uitspraak in en zonder rekening te houden met bovengenoemde moties, ten onrechte en ongemotiveerd afscheid van neemt.</p> <p>Wij verzoeken:</p> <p>a) De aanwezigheid van tuinparken en veiligheid, gezondheid en leefklimaat van bewoners van tuinhuisen als hierboven aangegeven te borgen en te betrekken als showstopper in relevante tabellen en conclusies in het MER addendum. Daarbij ook rekening houdend met motie 2748 van PS, motie 32813-731 van de Tweede Kamer en de uitspraak van de Raad van State d.d. 30 juni 2021</p> <p>b) De 600 meter afstandsnorm in stand te houden in de provinciale verordening 2020 en volgende verordeningen tot het moment dat de aangekondigde nadere onderzoeken van rijkswege beschikbaar zijn.</p>	<p>a: In het Addendum is geen gebruik gemaakt van normen (bijvoorbeeld voor geluid). De aanwezigheid van volkstuintcomplexen in of nabij zoekgebieden is bekeken als onderdeel van de effecten op recreatie en toerisme (zie paragraaf 3.5.3). Hierin zijn de volkstuinten genoemd.. Naar aanleiding van de zienswijze wordt de tekst in deze paragraaf verduidelijkt. Er is geen aanleiding de beoordeling aan te passen.</p> <p>B: het Addendum gaat niet over de keuzes, maar laat wel het gevolg van keuzes zien. In hoofdstuk 4 van het Addendum wordt onder andere ingegaan op het effect van het loslaten van de afstandsnorm van 600 m. Deze informatie is door de provincie betrokken bij de afwegingen met betrekking tot het nieuwe beleid (met onder ander het loslaten van een aantal eisen en normen).</p>

ZW-0053	ZO-0116	<p>Natuur en recreatie</p> <p>Over volkstuinparken en Natuur zijn diverse uitgebreide raadsadressen ingediend, waarin de rol op gebied van biodiversiteit, beschermde flora en fauna aan de orde komt. Hier willen wij volstaan met hetgeen de website van de gemeente Amsterdam over ons vermeldt, zodat u een overall beeld krijgt van de ambities op gebied van groen en recreatie.</p> <p>Volkstuinen openbaar toegankelijk</p> <p>De druk op de openbare ruimte en het groen neemt met de groei van de stad steeds verder toe. Het is een opgave in de bestaande en nieuwe stad voldoende kwalitatief groen te realiseren.</p> <p>Het groenbeleid in Amsterdam is er op gericht dat alle groengebieden openbaar en toegankelijk zijn en geschikt voor intensiever en meer divers gebruik.</p> <p>Volkstuinen nemen in het totale groenpalet van de stad een bijzondere positie in. Ze vervullen een belangrijke rol op het sociaal-maatschappelijke, ecologische, educatieve, duurzame en groene vlak.</p> <p>In Amsterdam is ruim 300 hectare aan volkstuinparken. Het gaat in totaal om ongeveer 6000 volkstuinen op 43 verschillende parken. Het merendeel van de tuinparken is aangesloten bij de Bond van Volkstuinders, en alle parken hebben een eigen bestuur.</p> <p>ZIE ORIGINELE ZIENSWIJZE VOOR TOELICHTING OP WAARDE VAN VOLKSTUINEN PAGINA 4.</p> <p>Wij verzoeken:</p> <p>Rekening te houden in het MER addendum met de functie van volkstuinparken en de betreffende tabellen dienovereenkomstig aan te passen. De functie op gebied van biodiversiteit, bescherming flora en fauna, en recreatie verdraagt zich niet met plaatsing van industriële windturbines</p>	<p>In het Addendum is melding gemaakt van volkstuinen in de paragraaf over recreatie en toerisme (paragraaf 3.5.3). Omdat de volkstuinen c.q. de tuinhuisjes niet zijn aangemerkt als woningen of andere gevoelige bestemming is hiermee geen rekening gehouden bij de bepaling van het aantal (ernstig) gehinderden in de beoordeling van geluid (paragraaf 3.2.1) Naar aanleiding van de zienswijze zal in paragraaf 3.2.1 van het Addendum hierover een beknopte toelichting worden opgenomen. De volkstuincomplexen hebben geen status in het kader van de natuurwetgeving. Er is geen reden om het Addendum op dit punt aan te passen.</p>
ZW-0053	ZO-0117	<p>Zoekgebieden</p> <p>ZIE PAGINA 5 t/m 9 VAN ORIGINELE ZIENSWIJZE VOOR OPMERKINGEN OVER ZOEKGEBIEDEN</p> <p>Wij verzoeken:</p> <p>Helaas moeten wij concluderen dat de milieu-effecten op leefklimaat van burgers, tuinders en recreanten en natuur/landschap in de breedste zin (zwaar) onderschat zijn en de vereiste gevalideerde normen ontbreken..</p> <p>Wij verzoeken om aanpassing van de items / tabellen van de betreffende zoekgebieden als hierboven aangegeven.</p>	<p>In het Addendum is in voldoende mate en op juiste wijze rekening gehouden met de volkstuincomplexen. De zienswijze leidt niet tot een aanpassing van de beoordelingen van de zoekgebieden, maar wordt wel de toelichting in de tekst op enkele plaatsen aangevuld (zie onze eerdere reacties op uw zienswijzen).</p>
ZW-0054	ZO-0118	<p>Op bladzijde 15 onder het kopje "Externe veiligheid" wordt aangegeven dat windturbines externe veiligheidsrisico's kennen. Om te voorkomen dat de windturbines in de nabijheid van risicovolle bedrijven risicoverhogend zijn is door het Rijk de Circulaire windturbine bij risicovolle bedrijven opgesteld (juni 2021 ter inzage geweest, en nog niet gepubliceerd).</p> <p>Voorstel: We zouden graag zien dat naar deze circulaire wordt verwezen. Tevens adviseren we bovenstaande in een zinssnede toe te voegen in deze alinea.</p>	<p>We zullen op pagina 15 van het addendum PlanMer verwijzen naar deze circulaire en zinsnede hierover toevoegen.</p>

ZW-0054	ZO-0119	<p>Artikel 6.27b. Kleine windturbines in landelijk gebied In dit artikel wordt het woord “zon” gebruikt dat leidt ons inziens tot onduidelijkheid.</p> <p>Voorstel: Mocht het toch noodzakelijk zijn dit woord te gebruiken, omdat het hier om een verwijzing gaat, dan graag dit explicieter formuleren.</p>	<p>Het woord “zon” komt hier uit de context van een RES zoekgebied voor "wind + zon". Het gaat hier om het werkingsgebied van de regel en deze kan niet worden aangepast.</p> <p>Wel zullen dit verduidelijken in de atikelgewijze toelichting op de Omgevingsverordening.</p>
ZW-0054	ZO-0120	<p>In onze eerdere zienswijzen hebben we aangegeven bij initiatieven rond de experimenteer en meerwaarde bepalingen actief te willen mee denken. Enigszins verrast ontdekte een collega van de week dat er gewerkt wordt aan een ‘innovatieve RES’. Citaat uit onze gezamenlijke zienswijze op de provinciale omgevingsverordening NHN2022</p> <p>Gelet op vorenstaande pleiten wij voor een apart artikel over veiligheid en gezondheid. Dit in de breedste zin van het woord. Bij elke innovatie speelt veiligheid en gezondheid een rol. Dit wordt wel in de Omgevingsvisie 2050 genoemd maar niet als zodanig vertaald naar de Omgevingsverordening NH2022. Als inhoudelijke experts op dit gebied zien wij graag de betrokkenheid vooraan in het planologische proces verankerd. Door het opnemen van een apart artikel over veiligheid en gezondheid en onze adviestaak wordt dit gewaarborgd.</p> <p>De experimenteerbepaling is bovendien niet toereikend. Bij elke innovatie in het kader van de energietransitie enkel wind en zon te noemen is beperkend. Er zijn veel meer innovaties denkbaar (naast de energietransitie bijvoorbeeld ook op het gebied van mobiliteit die nu nog onbekend zijn) waarbij dit parten gaat spelen. Door het opnemen van een apart artikel wordt veiligheid en gezondheid bij elke toekomstige ontwikkelingen ondervangen. Vraag: Hoe kunnen wij als veiligheidsregio’s beter aanhaken en onze meerwaarde inbrengen? Dit om te voorkomen dat we in een latere fase minder veiligheidswinst kunnen behalen en/of er mogelijk extra kosten gemaakt moeten worden, om toch het beoogde veiligheidsniveau te kunnen behalen. Deze vraag hebben we ook aan de organisatie RES NHN gesteld en wij willen u uitnodigen hier een actieve (regie) rol in te spelen.</p>	<p>Wij hebben hierover overleg gehad met de programmaorganisatie RES NHN en NHZ. In het Uitvoeringsprogramma RES dat door de partners zal worden vastgesteld is de adviserende taak van de veiligheidsregio’s nadrukkelijk opgenomen. Ten eerste de adviesrol bij de fase van de concretisering van zoekgebieden alsook bij locaties naar vergunde projecten. Ten tweede bij de bouwstart van een project en de controle bij de oplevering van een project. Ook zaten de veiligheidsregio’s aan tafel bij de kennissessie RES op 2 december 2021 over het uitvoeringsprogramma. Op deze wijze achten wij het aspect veiligheid en gezondheid in het RES proces afdoende geborgd.</p>
ZW-0055	ZO-0121	<p>In de herziening worden de werelderfgoederen specifiek benoemd. Uit de toelichting op de wijziging van artikel 6.49 lezen wij dat voor de Stelling van Amsterdam en de Nieuwe Hollandse Waterlinie het absolute verbod op windturbines komt te vervallen. Voor dit werelderfgoed zal door GS { op PM } het Afwegingskader Energieopwekking Hollandse Waterlinies worden vastgesteld. Aan de hand van dit afwegingskader kunnen gemeenten beoordelen of een ruimtelijke ontwikkeling voor wind past binnen de kernkwaliteiten van het werelderfgoed.</p> <p>In de samenleving blijkt er steeds meer vraag naar ruimte voor dergelijke (kleinere) windmolens, dit is in Beemster niet anders, m.n. betreft dit de diverse agrarische bedrijven. Wij willen er bij u op aandringen ook een afwegingskader energieopwekking op te stellen voor Unesco Werelderfgoed Beemster. Hierover zijn wij reeds in gesprek, en we zetten dit graag voort.</p>	<p>Wij zijn reeds met u in gesprek over deze casus, en delen de intentie met u.</p>

ZW-0056	ZO-0122	<p>Afwegingskader Energietransitie Hollandse Waterlinies</p> <p>In algemene zin onderschrijven wij de urgente noodzaak voor de energietransitie, klimaatverandering duldt geen verder uitstel.</p> <p>Maar de nut en noodzaak van Wind op Land worden in dit afwegingskader niet aangetoond, los van de algemene maatschappelijke discussie of Wind op Zee niet beter en goedkoper is. Er vindt in het afwegingskader ook geen belangenafweging plaats, integendeel, het afwegingskader lijkt vooral geschreven vanuit een doelredenering om ontwikkelingen binnen het erfgoed mogelijk te maken die nu eenvoudigweg verboden zijn.</p> <p>Het doel van de energietransitie is om ervoor te zorgen dat we klimaatverandering een halt toe roepen en er voor toekomstige generaties een leefbare planeet overblijft. Het doel van de UNESCO werelderfgoed bescherming is om erfgoed dat van unieke en universele waarde is voor de mensheid te beschermen voor toekomstige generaties. Werelderfgoed opofferen ten behoeve van de energietransitie schiet zijn doel voorbij, zowel de planeet als het werelderfgoed moeten we beschermen voor toekomstige generaties.</p> <p>Het is daarom van essentieel belang dat de provincies hun rol als beschermers van het werelderfgoed ter harte nemen en vervullen. ICOMOS heeft Nederland in het verleden al meerdere malen erop gewezen dat er te laks wordt om gesprongen met die bescherming en toestaan van nieuwe ontwikkelingen binnen het werelderfgoed.</p> <p>Niet alleen moeten we het erfgoed beschermen voor toekomstige generaties, ook voor huidige generaties is de Stelling een waardevolle groene, natuur en cultuurrijke ring rondom de metropool die van onschatbare waarde is. Het risico die UNESCO status kwijt te raken is reëel en moeten we niet willen nemen omdat er alternatieven voor handen zijn.</p>	<p>In het Klimaatakkoord is afgesproken dat de 30 Regionale Energiestrategieën (RES) gezamenlijk 35 TWh aan zon en wind opgewekt moeten hebben in 2030. De keuze voor wind op land en zon is gemaakt omdat dit bewezen technieken zijn die in 2030 gerealiseerd kunnen zijn. Parallel wordt ook volop ingezet op energiebesparing en wind op zee, maar dit valt buiten de scope van de RES. Ook wij hebben ons daaraan gecommitteerd via de RES Noord-Holland Noord en RES Noord-Holland Zuid. In de RES 1.0 Noord-Holland Zuid zijn zoekgebieden voor zon en wind opgenomen waar een eerste belangenafweging heeft plaatsgevonden. Deze zoekgebieden worden nu verder uitgewerkt. Wanneer hier concrete initiatieven uitkomen, vindt een afweging plaats op basis van onder meer de beschermingsregimes die zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening; voor Unesco werelderfgoed is het afwegingskader uitgangspunt. Bij deze afweging wordt ook de motie van PS meegenomen. Uw standpunt dat het bod van de RES niet noodzakelijk is en de zoekgebieden niet nodig zijn om de beoogde 35 TWh aan zonne- en windenergie te realiseren delen wij niet.</p> <p>Een aantasting van de kernkwaliteiten van de Stelling van Amsterdam en de Nieuwe Hollandse Waterlinie is niet aan de orde. Wij hebben juist een Afwegingskader Energietransitie Hollandse Waterlinies laten uitwerken waarbij is onderzocht waar ruimte kan worden geboden aan initiatieven voor zon en wind zonder aantasting van de kernkwaliteiten. Concrete initiatieven zullen hier aan moeten voldoen, evenals aan andere ruimtelijke procedures. Gemeenten moeten voor een zorgvuldige planvoorbereiding en een goede ruimtelijke ordening de eventuele gevolgen van het plan voor het werelderfgoed meewegen bij initiatieven die weliswaar buiten de begrenzingen van de Stelling van Amsterdam zijn gelegen, maar er wel effect op hebben.</p>
---------	---------	--	---

ZW-0056	ZO-0123	<p>Inhoudelijk over het afwegingskader</p> <p>In algemene zin vinden wij dat het afwegingskader geen verduidelijking geeft in de beoordeling van de effecten van energietransitie ontwikkelingen binnen het werelderfgoed gebied.</p> <p>Er is sprake van veel vage text zonder dat die vertaald wordt in concrete kwaliteiten en effecten. Ook is er een veelheid van icoontjes met bijbehorende leestekens als x, ?!, etc. Het is in het afwegingskader alleen zo dicht op elkaar gepropt dat het niet meer leesbaar is.</p> <p>Ook zijn de kleuren en zones verwarrend. Met betrekking tot de 'gele zone' is het geel op de legenda anders dan het meer oranje/geel in de kaarten. Saillant omdat juist in gele zones meer mogelijk zou zijn en er nu verwarring zou kunnen optreden tussen wat geel en oranje is.</p> <p>Ook ontbreken veelal de kernkwaliteiten zoals zichtlijnen in het kaartmateriaal, dat geeft onduidelijkheid.</p> <p>Kernkwaliteiten worden pas aan het einde van het afwegingskader in text beschreven.</p> <p>In zijn algemeenheid is de 'Leidraad cultuur en landschap' een veel heldere beschrijving van de waarde en kwaliteit van het landschap en erfgoed. Helemaal als je daar de zeer goed functionerende 'RES viewer' van de provincie bij gebruikt.</p>	<p>Ons inziens zijn de kwaliteiten en effecten concreet beschreven. Wij verwijzen u hiervoor naar de bijlage van het Afwegingskader met de titel Ontwerpend onderzoek op blz 130-176. Wij hebben dit in een bijlage opgenomen om de praktische werking van het afwegingskader zo helder mogelijk te kunnen verwoorden.</p> <p>Verder zijn de kernkwaliteiten per deelgebied in hoofdstuk 4 van het Afwegingskader globaal beschreven. In het kader van een ruimtelijke procedure zal de gemeente/ initiatiefnemer overigens altijd de aanwezige kernkwaliteiten op een projectlocatie moeten beschrijven en motiveren dat deze niet worden aangetast.</p> <p>De icoontjes hebben wij inmiddels interactief laten maken. Dus door op een icoontje te klikken, komt de tekst te voorschijn en met het kruisje kan de tekst weer worden weggeklikt.</p> <p>Bij het afwegingskader zullen (indicatieve) zoneringskaarten worden gevoegd, waarbij door inzoomen op de locaties de kleuren beter te onderscheiden zijn en daarmee overeenkomen met de legenda. Het Afwegingskader is gebaseerd op de methodiek van een Heritage Impactment Assessment (HIA). Op die manier krijgen de initiatiefnemer en de gemeente inzicht in de kansrijkheid van een project. Indien dit onvoldoende duidelijkheid geeft, blijft er de mogelijkheid tot het opstellen van een aparte HIA.</p>
ZW-0056	ZO-0124	<p>Voorgestelde afstandsnormen Afwegingskader</p> <p>In het afwegingskader worden verschillende afstanden en zoneringen gebruikt voor ontwikkelingen binnen het erfgoed. Bijvoorbeeld 3.0MW turbines op 1500m, 5.6MW op 3000m van de Hoofdverdedigingslijn. Maar voor solitair gelegen forten (zoals Pampus en Vuurtoreneiland) gelden dan weer andere afstanden en normen.</p> <p>Nergens in het afwegingskader worden die afstandsnormen onderbouwd met inhoudelijke argumenten en effecten op de kernkwaliteiten. Ook worden de verschillen in de normen niet onderbouwd.</p> <p>De normen zouden moeten worden onderbouwd aan de hand van hun effecten op de authenticiteit en visuele integriteit van het erfgoed/landschap en de kernkwaliteiten. Hetzelfde geldt voor het verschil in normering van forten die niet aan de hoofdverdedigingslijn liggen. In het geval van Pampus en Vuurtoreneiland zijn juist deze landschappen nog gaaf en authentiek en is het moeilijk te bevatten waarom daar dan juist de gele zone geldt en er dus meer mogelijk zou moeten zijn.</p>	<p>De onderbouwing van de normen vindt u terug in de bijlage van het Afwegingskader onder de titel Ontwerpend onderzoek op blz 130-176.</p> <p>Voor de specifieke argumentatie voor de aangehouden afstanden tot de hoofdverdedigingslijn verwijzen wij u naar blz 141, eerste alinea.</p> <p>Wij houden bij de toepassing van het werkingsgebied Stelling van Amsterdam in onze Omgevingsverordening de begrenzingen aan vanuit het Besluit algemene richtlijnen ruimtelijke ordening (Barro). De gele zone zoals aangegeven in het afwegingskader is gelegen buiten deze begrenzingen. Dat neemt niet weg dat gemeenten in het kader van een zorgvuldige planvoorbereiding en een goede ruimtelijke ordening de eventuele gevolgen van een ontwikkeling op het werelderfgoed moeten meewegen.</p>

ZW-0056	ZO-0125	<p>Pampus en Vuurtoreneiland in het Afwegingskader</p> <p>Ten eerste is in het afwegingskader het gebied Pampus en Vuurtoreneiland veel te summier beschreven. Een beschrijving die geen recht doet aan de bijzondere kwaliteiten van dit deel van de Stelling. Daarnaast ontbreken ook nog beoordelingen als 'laadvermogen', zichtlijnen in het kaartmateriaal, en welke ontwikkelingen (met name voor de HVL) er recentelijk al hebben plaatsgevonden waardoor je andere/nieuwe ontwikkelingen in het juiste perspectief kan bezien.</p> <p>Tussen de driehoek Pampus, Vuurtoreneiland en Fort Diemerdam bestaat een sterke relatie. Ze dienden ter bescherming van de monding van het IJ en mogelijke toenadering van vijandige schepen naar Amsterdam. Het gebied tussen Pampus en Vuurtoreneiland is nog gaaf en authentiek. De zichtlijnen tussen de 2 zijn nog helemaal vrij. Door de geïsoleerde ligging van deze forten zie je ten noorden ervan feitelijk wat men in de 19e daar ook zag. Daarentegen is de zichtlijn met Fort Diemerdam afgesloten door de bouw van IJburg 1. De bouw van IJburg 1 heeft plaats gevonden precies voor de hoofdverdegingslijn aan de onveilige zijde. Daarnaast is de ontwikkeling van IJburg 2 nu in volle gang, en ook op Zeeburgereiland is grootschalige woningbouw/hoogbouw in ontwikkeling. Geheel voor de Deze ontwikkelingen vinden plaats voor de HVL aan de onveilige zijde. Hierin is ook hoogbouw gepland. Voorheen was er ook zicht vanuit Vuurtoreneiland op de Vesting Muiden en het Muiderslot - deze zichtlijn wordt nu door Strandeiland/IJburg 2 geblokkeerd. De enig resterende zichtlijn en gaafheid is dus Vuurtoreneiland- Pampus en de zones daaromheen en ten noorden ervan.</p>	<p>In het Afwegingskader zijn ten aanzien van de deelgebieden globale beschrijvingen opgenomen. Op blz 98 treft u een beschrijving aan van de Vestingdriehoek Diemen, Pampus en Vuurtoreneiland. In het kader van een ruimtelijke procedure zal de gemeente/een initiatiefnemer altijd de aanwezige kernkwaliteiten op een projectlocatie moeten beschrijven en motiveren dat deze kernkwaliteiten niet worden aangetast. Ten aanzien van de beoordeling van het laadvermogen zal deze altijd per concreet initiatief gemaakt moeten worden. Op blz 32 van het afwegingskader is aangegeven dat: "is gekeken naar het laadvermogen van het Linielandschap van een specifiek gebied. Daarnaast zal altijd een afweging m.b.t. cumulatie van het landschap als geheel en integraal (ook andere ontwikkelingen) nodig zijn."</p> <p>De gemeente Amsterdam zal, zoals eerder is aangegeven, de effecten van een project op het werelderfgoed moeten meewegen voor een zorgvuldige planvoorbereiding en een goede ruimtelijke ordening.</p>
ZW-0056	ZO-0126	<p>De zone rond Pampus en Vuurtoreneiland zou met een straal van minimaal 4000m rood moeten zijn. ± 4000m is de afstand Pampus tot de Flevopolder (alwaar op de buitenste dijk windturbines reeds staan) en waardoor het gebied rondom Durgerdam, Vuurtoreiland en Pampus gaaf, authentiek en open blijft. En tegenwicht biedt aan de sterke verstedelijking bij IJburg.</p> <p>Ook is dit gebied een goed voorbeeld dat het afwegingskader te veel versimpeld door te redeneren vanuit de HVL als grote gemene deler, niet voldoende naar de specifieke kwaliteiten van het gebied kijkt, en overigens ook niet de algemene kernkwaliteiten (zichtlijnen, herkenbaarheid en openheid landschap). En dit soort ingrijpende ontwikkelingen door de provincies altijd in het geheel en integraal beoordeeld dienen te worden daarbij rekening houdend met ook natuur en Bijzondere provinciale landschappen. Concluderend kan men voor dit gebied ook op het eerste gezicht al beoordelen dat een grotere mate van bescherming dan 'Geel' noodzakelijk is. Rood met een straal van ± 4000m lijkt toepasselijker, ook gelet op de aangenomen moties in de provinciale staten.</p> <p>Maatwerk kleine ontwikkelingen Zowel Pampus als Vuurtoreneiland hebben beiden een sterke ambitie om duurzaam en zelfvoorzienend te opereren. We moeten wel omdat we als eilanden ook op</p>	<p>Wij kunnen uw verzoek om een rode zone van 4000 meter rondom Pampus en Vuurtoreneiland te leggen niet honoreren, omdat wij uitgaan van de begrenzingen van het Barro. In deze begrenzingen zijn alleen de eilanden opgenomen en niet het gebied erom heen. Wel is in het Afwegingskader specifiek ingegaan op kleinschalige opwek van zon en wind. In de tekst van het Afwegingskader nemen wij de volgende tekst op pagina 12, 1e kolom op: "voor kleine zonne- en windinitiatieven die in de eigen behoefte van fort/woning/agrarisch bedrijf voorzien, is maatwerk nodig. Hiervoor dient een 'light' versie HIA te worden uitgevoerd, waarbij specifieke kennis van werelderfgoed noodzakelijk is".</p>

		<p>ons zelf zijn aangewezen en niet aangesloten zijn op NUTS voorzieningen. Als zodanig zijn er al veel verduurzaming gerealiseerd en liggen er nog verder gaande plannen op tafel. Binnen dit afwegingskader worden windturbines binnen de verboden kringen wel mogelijk gemaakt maar kleinschalige opwek op de eilanden zelf onmogelijk. Dat zou andersom moeten, plaatsing van turbines hebben zeer negatieve effecten op deze 2 stelling onderdelen.</p> <p>Kleinschalige opwek op de eilanden zelf zou mits het op gepaste wijze met oog voor monumentale waarde geschiedt juist wel mogelijk moeten zijn, hiervoor zou een 'maatwerk uitzondering' van toepassing moeten zijn.</p>	
ZW-0057	ZO-0127	<p>Als eerste zijn wij positief over uw voornemen om met de partiële herziening van uw huidige provinciale Omgevingsverordening planologisch invulling te geven aan de uitkomsten van het gezamenlijk doorlopen "RES-proces". Teneinde de voorgenomen ambities uit de RES 1.0 te kunnen uitvoeren, heeft u nieuw beleid opgesteld voor o.m. windenergie. In het ontwerp lezen wij onder meer dat het huidige verbod op Windturbines (behoudens vergunning voor Noord-Holland Zuid) en de afstandseis van 600 meter tot gevoelige bestemmingen komen te vervallen. Helaas moeten wij concluderen dat dit niet in lijn is met wat wij voorstaan. Onze gemeenteraad wil juist een minimale afstand van 600 m ten opzichte van woningen en gevoelige bestemmingen zoals natuurgebieden en gemeentegrenzen in acht nemen met het oog op de leefbaarheid, natuur- en landschapswaarden, biodiversiteit en ter voorkoming van een achteruitgang van de weidevogelpopulatie. Een eerder aangenomen motie hebben wij hierbij gevoegd.</p> <p>Uit uw stukken blijkt dat voor een verruiming en het vervallen van de eerder opgenomen verboden een instructieregel in de plaats komt voor de gehele provincie die inhoudt dat gemeenten in hun omgevingsplannen windturbines mogelijk "kunnen" maken (uitsluitend voor zoekgebieden wind en wind+zon die in de RES'en 1.0 zijn vastgelegd) mits zorgvuldig ruimtelijk ingepast. Uit ambtelijk overleg met uw provincie is bevestigd, dat de beleidsvrijheid bij de gemeente blijft om zelf te bepalen of zij de geboden ruimte van de provincie op een goede wijze wil benutten. Wij concluderen dat de gemeente voor wat betreft dit onderwerp aan de lat staat voor een verantwoord beleid.</p>	<p>Wij danken u voor uw positieve feedback. In onze Omgevingsverordening is geen minimaal aan te houden afstand opgenomen, omdat afstand houden geen doel op zich is. Het doel is hinder te voorkomen/ te beperken door bijvoorbeeld het geluidsniveau op een gevel onder een bepaalde waarde te houden. Het staat uw gemeenteraad echter vrij om toch een minimale afstand op te nemen in uw ruimtelijke kaders.</p>

ZW-0058	ZO-0128	<p>Via deze wijze geven we graag onze reactie op het concept afwegingskader Energie voor de Hollandse Waterlinie. Wij constateren dat dit kader zorgvuldig is opgesteld, met oog voor cultuurhistorie. We dienen een zienswijze in betreffende :</p> <p>1) de borging van het afwegingskader. Het is niet duidelijk welke instantie het afwegingskader moet toetsen. Daarmee is de besluitvorming op basis van het afwegingskader of een voorgenomen zonnepark of windmolen wel of niet geoorloofd is, onvoldoende geborgd. Gezien de 'outstanding values' van de Stelling van Amsterdam en de Hollandse Waterlinie vanwege de Unesco Werelderfgoed status, dringen we er bij de provincie aan om de borging in handen te leggen bij het Stellingbureau van de provincie Noord-Holland. Zij hebben de expertise in huis om, voorgenomen zon- en windaanvragen zorgvuldig en onafhankelijk af te wegen op basis van het kader. Wij vinden het zeer onwenselijk om de borging in handen te leggen van gemeentelijke overheden. Want in dat geval is besluitvorming afhankelijk van de lokale politieke koers en ontbreekt bovenlokale coördinatie en regie. Het gevolg: een wildgroei aan zon en wind binnen de Stelling van Amsterdam. Dat is een reëel scenario is blijkt wel uit de vele (particuliere) initiatieven waarmee gemeentes nu al bestookt worden om zon en wind te realiseren.</p>	<p>In antwoord op uw eerste punt: Wij kunnen niet aan uw verzoek voldoen om bestemmingsplannen te toetsen. Juridisch gezien zijn gemeenten het bevoegde gezag voor het toetsen van bestemmingsplannen aan de regels van de provinciale omgevingsverordening. In zijn algemeenheid heeft de provincie goed vooroverleg met de gemeenten over nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen en wordt daarbij door het programmabureau Stelling van Amsterdam van de provincie geadviseerd. Daarnaast kent het ruimtelijke juridisch instrumentarium voor de provincie de mogelijkheid tot het inbrengen van zienswijzen op bestemmingsplannen en de mogelijkheid tot het geven van een reactieve aanwijzing achteraf. Ook onder de Omgevingswet, als die van kracht wordt, blijft een dergelijke werkwijze bestaan. In antwoord op uw tweede punt: Als hiervoor een concreet initiatief wordt ingediend is het aan de gemeenten u hierbij tijdig te betrekken. Wij zullen dit in de advisering naar de gemeenten toe uitdragen.</p>
ZW-0059	ZO-0129	<p>1) Namens de ondertekenende organisaties, maken wij gebruik van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op het afwegingskader Energietransitie Hollandse Waterlinies, 22 juli 2021.</p> <p>Om een heldere reactie op het afwegingskader Energietransitie Hollandse Waterlinies te geven, is het noodzakelijk om de voor aanname voor het afwegingskader te verwoorden.</p> <p>Het afwegingskader gaat uit van de aanname dat overal maatregelen genomen moeten worden om het plaatsen van windmolens en zonneweides op land mogelijk te maken, dit in het kader van het realiseren de doelstellingen van de duurzame energietransitie.</p> <p>En werkt vervolgens een afwegingskader uit, om met in stand houding van het cultureel erfgoed, binnen de Hollandse Waterlinies vormen van grootschalige projecten voor wind- en zonne-energie te faciliteren. (Het afwegingskader geeft zo helder mogelijk aan, waar wel en waar niet.) Men gaat ervanuit dat dit mogelijk moet zijn, omdat men het noodzakelijk vindt de energietransitie maximaal in te zetten tegen de klimaatverandering.</p> <p>In beginsel staan wij natuurlijk positief tegenover het streven om in te zetten op ontwikkeling van duurzame energie in Nederland, ook op land en onderschrijven de noodzaak. Echter wij zien dat op dit moment de wijze waarop het wind- en zonnepotentieel wordt ontwikkeld, averechts werkt op het draagvlak hiervoor.</p> <p>Voor zonne-energie zijn wij van mening dat eerst alle daken in Nederland benut moeten worden.</p> <p>Door de regeling Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie (SDE++) gebeurt het plaatsen van zonnepanelen op daken veel te kort. Namelijk de SDE werkt</p>	<p>De provincie Noord-Holland acht het vanuit het oogpunt van voedselzekerheid, biodiversiteit, landschap en cultuurhistorie van belang dat zorgvuldig wordt omgegaan met landbouwgronden en natuur. Tegelijk staan wij voor de nationale opgave om op kosteneffectieve wijze een CO2-reductie te realiseren van tenminste 49% in 2030. Deze doelstelling halen we niet (op tijd) door eerst te wachten tot alle daken zijn benut voor het opwekken van zonne-energie. Zonneparken en windmolens zijn daarom een onmisbare bouwsteen voor het halen van de klimaatdoelstelling. De nut en noodzaak voor wind en zon op land zijn door het Rijk onderzocht. Iedere provincie heeft op basis daarvan van het Rijk een opgave gekregen voor het bieden van ruimte voor zon en wind op land. In de Omgevingsverordening 2020 stonden verbodsbepalingen voor zon en wind in de Stelling van Amsterdam en Nieuwe Hollandse Waterlinie. Bij het maken van beleid voor zon en wind zijn deze destijds bewust aan het artikel toegevoegd om eerst te onderzoeken wat mogelijke effecten kunnen zijn op het werelderfgoed. Deze bepalingen worden vanuit de Rijkswetgeving namelijk niet voorgeschreven. Het bepaalt alleen dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen de kernkwaliteiten niet mogen schaden. Het afwegingskader waarnaar wordt verwezen in de partiële herziening van de Omgevingsverordening 2020 biedt nu inzicht in</p>

		als een verdienmodel. We constateren dat het met name op dit moment buitenlandse investeerders zijn, die beleggen in gronden die worden omgezet in zonneweides, dit door het verschil in rendement en complexiteit van aanleg, veroorzaakt door de omvang van een veld ten opzichte van een dak. We vinden dit effect van de SDE++ een ongewenste consequentie.	de ruimte die er is voor zon en wind zonder schade te doen aan de kernkwaliteiten.
ZW-0059	ZO-0130	<p>2) Pas als na uiterste inspanning om eerst op daken zonnepanelen te realiseren en vervolgens op landbouwgrond buiten de eerdergenoemde gebieden zonneweides te implementeren, geconstateerd wordt dat daarmee toch niet voldoende groene energie gecreëerd wordt, kan gekeken worden om dan de grond in de Hollandse Waterlinies te benutten. Maar ook dan alleen nog in overleg met Unesco en met een zeer goed ontwikkeld inpassingsplan. Ook dan zouden windmolens binnen of in te dichte nabijheid van de Hollandse Waterlinies niet toegestaan moeten worden omdat die een overduidelijk direct schadelijke impact hebben op de waarde en beleving van het erfgoed.</p> <p>Dit geldt zowel voor de besproken 3MW molens in het afwegingskader, als voor de 5,6 MW molens, of de in de toekomst nog hoger te ontwikkelen molens.</p> <p>Het gevaar op dit moment is dat zonneweides en windmolens plaatsen in veel gevallen als een verdienmodel gezien worden en dat winst de drijvende factor wordt achter locatie bepaling.</p> <p>Culturele erfgoederen aantasten voor economisch gewin mag nooit een leidraad zijn.</p> <p>Ten slotte zouden we hier in Nederland binnen bijna alle politieke geleidingen op onze achterste benen staan als in Egypte besloten zou worden de 4 zijden van de Pyramides met zonnepanelen te bekleden.</p> <p>Om alle voorgaand genoemde redenen vragen de ondertekenende organisaties om op dit moment geen toestemming te verlenen voor het plaatsen van windmolens en zonneweides in of in de direct fysieke nabijheid van de Hollandse Waterlinies.</p>	Zie hiervoor de beantwoording van ZO-0093.

ZW-0060	ZO-0131	<p>1) Steun voor meerwaardebepaling Natuurmonumenten steunt de aanpassing van Artikel 6.43, waardoor de saldo-benadering wordt vervangen door een meerwaardebepaling.</p> <p>2) Kleine windturbines in landelijk gebied Door de aanpassing van artikel 6.27b is het in principe mogelijk om in geheel Noord-Holland kleine windturbines met een ashoogte van 15 meter hoog te plaatsen. Dergelijke kleine windturbines hebben een grote invloed op de landschappelijke beleving, terwijl de opbrengst zeer gering is. In de "Ruimtelijke handreiking Wind op Land" geeft u zelf aan dat de opbrengst van 750 kleine windturbines vergelijkbaar is met 1 turbine van 7,5 Mw. Wij snappen de wens van individuele agrarische bedrijven om een bijdrage te leveren aan de energietransitie. Tegelijkertijd zijn er nog heel veel daken van stallen en loodsen waar geen zonnepanelen op zijn aangebracht.</p> <p>Natuurmonumenten is daarom van mening dat in Bijzondere Provinciale Landschappen er geen ruimte is voor kleine windturbines. In het open landschap van Noord-Holland zijn ook kleine windturbines van verre zichtbaar. Om deze reden is het belangrijk om in ieder geval de meest waardevolle gebieden als de binnenduintrand of open veenweidengebieden te vrijwaren van dergelijke windmolens.</p> <p>Wij stellen dan ook voor om in artikel 6.25b een verbod op te nemen, waardoor plaatsing van kleine windturbines met een ashoogte tot 15 meter niet mogelijk is binnen de NNN, en binnen Bijzondere Provinciale Landschappen.</p> <p>Indien u dit niet wilt overnemen, willen wij u vragen om in ieder geval de bevoegdheid op te nemen vanuit GS om gebieden aan te wijzen waar plaatsen van kleine windturbines niet is toegestaan. Op deze manier is het toch nog mogelijk om provinciale regie te blijven voeren.</p>	<p>3. Windmolens hebben effect op natuur. Vogels en vleermuizen worden soms slachtoffer. De effecten op vogels en vleermuizen zijn relatief klein ten opzichte van andere bedreigingen zoals verkeer, hoogbouw, landbouw en huiskatten. Voor sommige soorten geldt echter dat windenergie een relatief grotere invloed heeft. Mede door de op 5 juli 2021 aangenomen motie Vogelvriendelijkere Windmolens werken we samen met het Rijk, NWEA, TenneT, Vogelbescherming Nederland, Zoogdiervereniging en de Natuur en Milieu Federaties samen in een traject: de Natuurinclusieve Energietransitie. Een van de doelen van dit traject is om gericht onderzoek te doen om de kennis over vogels en vleermuizen waar mogelijk te vergroten en zodoende aantal slachtoffers te verminderen. Verder participeren we in IPO-verband in het onderzoek wat in de Eemshaven gehouden gaat worden naar het toepassen van een zwarte wiek om vogelslachtoffers te verminderen. Een detectiesysteem voor vogels is daar reeds succesvol getest. Bij de voortgang van deze onderzoeken zijn wij nauw betrokken, maar wij vinden het te vroeg om daar nu al regels voor op te stellen. Ecologische aspecten, ook los van regels over de inpassing, zullen altijd een rol spelen bij de vergunningverlening. Er zal immers ook altijd moeten worden voldaan aan de eisen van de Wet natuurbescherming (straks opgenomen in de Omgevingswet) die zien op soortenbescherming.</p>
ZW-0060	ZO-0132	<p>In de aangenomen motie is alleen sprake van een "onderzoek" om te bepalen hoe ecologische maatregelen kunnen worden afgedwongen. Het lijkt ons van belang om dit niet alleen te onderzoeken, maar in de omgevingsverordening alvast een mogelijkheid op te nemen om de maatregelen voor te schrijven.</p> <p>Natuurmonumenten wil dan ook voorstellen om lid 6.27a als volgt aan te passen:</p> <p>a. de windturbines zorgvuldig ruimtelijk en ecologisch worden ingepast; Om deze zorgvuldige ecologische inpassing mogelijk te maken, willen wij u vragen om een "Ecologische handreiking Wind op Land" op te stellen. In deze handreiking kunnen dan richtlijnen worden opgenomen over bijvoorbeeld de minimale afstand tussen windturbines in belangrijke vogeltrekroutes, of een afwegingskader over de toepassing van een vogeldetectiesysteem met een stilstandsvoorziening.</p> <p>4) Neem regels op over verminderen verlichting van windturbines In de ruimtelijke handreiking is veel aandacht voor de plaatsing van windturbines binnen landschapsstructuren. Gedurende de nacht zijn deze structuren echter niet</p>	<p>Dank voor het voorstel tot aanpassing van artikel 6.27a. Ecologische aspecten spelen, ook los van onze regels over de inpassing, altijd een rol bij de vergunningverlening van windturbines. Er zal immers ook altijd moeten worden voldaan aan de eisen van de Wet natuurbescherming (straks opgenomen in de Omgevingswet) die zien op soortenbescherming. Om die reden kiezen wij er niet voor om artikel 6.27a aan te passen of een ecologische handreiking op te stellen. 4. Provinciale regels over het verminderen van verlichting achten wij niet noodzakelijk, gelet op het feit dat op 25 februari 2021 een motie is aangenomen om naderingsdetectie wettelijk verplicht te stellen. De minister van Economische Zaken en Klimaat verwacht dat in 2022 naderingsdetectie wordt verankerd in wetgeving. 5. Bedankt voor uw reactie.</p> <p>Wij kunnen uw zienswijze over zoekgebied Nes volgen en passen de beoordeling in het Addendum aan.</p>

		<p>zichtbaar. Door de obstakelverlichting van de turbines vormen de windparken in de nacht een zeer zichtbare nieuwe “structuur”, welke de duisternis aantast. Een voorbeeld: het windpark Wieringermeer is gezien vanaf de Waddenzee nachts dominant aanwezig dan gedurende de dag. Om deze reden dient er een aparte afweging te worden gemaakt over de ruimtelijke effecten op de duisternis. Wij willen voorstellen om een apart hoofdstuk over de obstakelverlichting op te nemen. Natuurmonumenten wil concreet voorstellen om (aantasting van) duisternis als criterium toe te voegen bij het beoordelen van de zorgvuldige ruimtelijke aanpassing. In de nadere regels dient bovendien een verplichting te worden opgenomen om obstakelverlichting zoveel als mogelijk te vermijden. Door het aanbrengen van een vliegtuigdetectiesysteem met transponders is het mogelijk om de verlichting uit te zetten.</p>	
ZW-0060	ZO-0133	<p>6) Voeg icoongebieden toe aan Stelling van Amsterdam Om plaatsing van windturbines en zonnevelden binnen de Stelling van Amsterdam, en de Waterlinie, mogelijk te kunnen maken heeft u een “Afwegingskader Energietransitie Hollandse Waterlinies” opgesteld. Allereerst willen wij onze waardering uitspreken voor de grote hoeveelheid informatie in het afwegingskader. Er is duidelijk een poging ondernomen om de waarden van het werelderfgoed goed te beschrijven, en te doorgronden. Op hoofdlijnen steunen wij de gedachtegang om afstandsregels op te nemen t.o.v. de hoofdverdedigingslijn. Natuurmonumenten is wel van mening dat de afstand van 300 meter voor zonnevelden in een aantal onaangetaste landschappen te weinig is. Met name in het noordelijk deel van de Stelling zijn een aantal nu nog zeer open landschappen aanwezig. Plaatsing van zonnevelden zal de beleving in bijvoorbeeld de Beemster, en Polder Zeevang, ernstig aantasten. Om deze reden willen wij voorstellen om de algemene afstandsregels aan te vullen met een aantal “icoongebieden”, waar geen zonnevelden en windturbines mogen worden geplaatst. Deze icoongebieden zijn de meest onaangetaste delen van de Stelling. Een kleine verstoring in de vorm van een zonneveld heeft hierdoor een groot effect. Concreet willen wij voorstellen om de volgende deelgebieden in Noord-Holland aan te wijzen als icoongebied, en hierdoor te vrijwaren van de opwek van energie: 1) Noordelijk veenweidelandschap I, 2) Droogmakerij Beemster aan de onveilige kant, 3) Noordelijk veenweidelandschap II: het deel tussen de N246 en de N8, dus ten noorden en westen van Krommenie 4) Veenweidelandschap van de Amstel: deel tussen Botshol en de Vecht, dus ten zuiden van Abcoude 5) Vechtplassengebied, met uitzondering van zonnevelden in de Horstermeerpolder.</p>	<p>In antwoord op vraag 6: Wij nemen uw voorstel niet over. Uitgangspunt voor ons zijn de regels van het rijk waarin de aanvaardbaarheid van ruimtelijke ontwikkelingen, zoals wind en zon, afhankelijk is gesteld van de gevolgen van deze ontwikkelingen op de kernkwaliteiten van de Stelling van Amsterdam. Hiermee is het gebied naar ons inzien voldoende beschermd. Het is daarom overbodig om icoongebieden toe te voegen. Het Afwegingskader gaat uit van de systematiek van een Heritage Impact Assessment. Een kleine verstoring geeft geen groot effect. Aan de hand van het Afwegingskader kan per ruimtelijke ontwikkeling worden beoordeeld of hierdoor de kernkwaliteiten worden aangetast. In antwoord op vraag 7: wij kunnen niet aan uw verzoek voldoen om bestemmingsplannen te toetsen aan de provinciale omgevingsverordening. Juridisch gezien zijn gemeenten het bevoegde gezag voor het toetsen van bestemmingsplannen. In zijn algemeenheid heeft de provincie goed vooroverleg met gemeenten over nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen en wordt hierbij door het programmabureau Stelling van Amsterdam geadviseerd. Daarnaast kent het ruimtelijk juridisch instrumentarium voor de provincie de mogelijkheden tot het inbrengen van zienswijzen op bestemmingsplannen en het geven van een reactieve aanwijzing achteraf.</p>

ZW-0060	ZO-0134	<p>8) Maak de kaarten en kleuren duidelijker</p> <p>In het afwegingskader worden meerdere kleuren en termen door elkaar heen gebruikt. Er is sprake van een rode zone, maar ook van “rood op de kaart”. In het laatste geval gaat het om vrijwaringsgebieden voor zonnevelden en windturbines. In een aantal gevallen valt dit samen met de rode zone, en soms ook niet. Wij willen voorstellen om duidelijker aan te geven waar wel, en waar niet, zonnevelden en windturbines mogen worden geplaatst. Er zijn een aantal kaarten opgenomen, waarin diverse stippelijntjes staan. Deze lijntjes komen weer niet overeen met de vrijwaringszones.</p> <p>Onze suggestie: maak een kaart als op blz 41. Verwijder de stippelijntjes, en vervang deze door drie duidelijke lijnen: afstandsgrens voor zonnevelden, voor 3mw, en voor 5,6 mw. Op deze manier is het voor een ieder heel duidelijk welke grenzen worden gehanteerd.</p>	<p>In antwoord op opmerking 8: bij het afwegingskader zullen (indicatieve) zoneringskaarten worden gevoegd, waarbij door inzoomen op de locaties de kleuren beter te onderscheiden zijn.</p>
ZW-0060	ZO-0135	<p>9) Pas de afstandsregels ook toe in het IJmeer</p> <p>In het afwegingskader is op blz 28 het volgende opgenomen: Bij het fort en de verboden kringen</p> <p>De forten spelen een belangrijke rol bij het begrijpen van het systeem van de verdedigingslijn en zijn tegenwoordig belangrijke plekken om het verhaal van de Hollandse Waterlinies uit te dragen. Om deze kernkwaliteit ook voor de toekomst te borgen, vallen de forten inclusief verboden kringen altijd onder de rode zone. Dit geldt voor alle onderzochte energievormen. In enkele gevallen ligt het fort niet direct aan de hoofdverdedigingslijn. In dat geval geldt voor windturbines van 5,6 MW altijd een minimale afstand van 2000 meter vanaf een fort.</p> <p>Overige attributen op afstand van de hoofdverdedigingslijn</p> <p>Een groot deel van de attributen vallen onder de hierboven genoemde afstandszones. Toch komt het voor dat er soms nog attributen buiten deze zone liggen, omdat ze ver van de hoofdverdedigingslijn liggen. Bijvoorbeeld een acces dat door het gehele inundatiegebied heen loopt of een inundatiekanaal.</p> <p>Om de waarde van deze attributen te borgen zijn hier ook afstandsregels voor opgenomen, deze gebieden vallen onder de rode zone.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor zonnevelden met een maximale hoogte van 1,5 meter wordt een zone van 200 meter aangehouden. In sommige landschappen gelden dat ook zonnevelden boven ooghoogte mogelijk zijn. Dit is vermeld onder de spelregels. • Voor windturbines van 5,6 MW geldt een afstand van 2000 meter. • Voor windturbines van 3 MW een afstand van 1000 meter. 	<p>Wij kunnen niet voldoen aan uw verzoek om rode zones van 2.000 meter van toepassing te laten zijn op de forten op Pampus en Vuurtoreneiland. Wij houden bij de toepassing van het werkingsgebied Stelling van Amsterdam in onze Omgevingsverordening de begrenzingen aan vanuit het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). In deze begrenzingen zijn alleen de eilanden opgenomen en niet het gebied erom heen. De gele zone zoals aangegeven in het afwegingskader is gelegen buiten deze begrenzingen. Dat neemt niet weg dat gemeenten voor een zorgvuldige planvoorbereiding en een goede ruimtelijke ordening de eventuele effecten van een plan op het werelderfgoed moeten meewegen.</p>

ZW-0061	ZO-0136	<p>1) Vanwege de uitgestelde invoering van de Omgevingswet heeft uw college op 27 september jl. het ontwerp van de '1e partiële herziening Omgevingsverordening NH2020 ter inzage gelegd samen met de '1e partiële herziening Omgevingsregeling NH2020', alsmede de daarop betrekking hebbende stukken (de 'Doorontwikkeling Wind op Land 2021', het concept 'afwegingskader energietransitie werelderfgoed' en het addendum op het plan MER wind op land 2014'). Daarbij geeft u aan dat eerder ingediende zienswijzen op de Omgevingsverordening NH2022 niet opnieuw hoeven te worden ingediend. Daarom treft u onze bestuurlijke zienswijze van 16 juni 2021 op de Omgevingsverordening NH2022 bijgaand aan als bijlage en herhalen wij hieronder slechts kort de kern van deze zienswijze conform de wens van het BO Ruimte/Landschap MRA Zaanstreek Waterland van 29 september jl. Vanwege de urgentie daarvan verzoeken wij u gelijktijdig met de partiële herziening nu al invulling te geven aan deze zienswijze. Om één en ander compleet te maken treft u bijgaand als bijlagen eveneens de aanvullende zienswijzen aan, die gemeenten binnen onze deelregio ook al zelf hebben ingediend op het onderwerp 'Doorontwikkeling Wind op land 2021'. In onze bestuurlijke zienswijze van 16 juni 2021 hebben wij er allereerst op aangedrongen dat u de beschermingsregimes aanpast in de Omgevingsverordening. Wij willen namelijk zelf met aandacht voor een goede landschappelijke inpassing conform de uitgangspunten van de Omgevingswet onze lokale afwegingen weer kunnen maken ten aanzien van stedelijke en ruimtelijke ontwikkelingen.</p>	<p>Wij danken u voor uw zienswijzen. Voor zover het een herhaling betreft van reeds ingediende zienswijzen op de OVN2022, verwijzen wij u naar ons antwoord dat wij op die eerder ingediende zienswijzen hebben gegeven (antwoordnota OVN2022). Voor wat betreft uw vraag omtrent eenduidige definities het volgende. Met het oog op mogelijke onduidelijkheid rond de toelichting van het begrip "groot openbaar belang" en het begrip "geen reële alternatieven" is specifiek voor de situatie van de RES binnen het BPL de toelichting hierop verder uitgebreid (zie artikelsgewijze toelichting BPL).</p>
ZW-0061	ZO-0137	<p>2) Vanuit het oogpunt van de rechtszekerheid benadrukken wij ook het belang van het opstellen van beleidsregels als uitwerking van bepaalde artikelen van de Omgevingsverordening zoals t.a.v. artikel 13.3 en artikel 6.10 van de Omgevingsverordening NH2022. Tot slot hebben wij in onze bestuurlijke zienswijze van 16 juni 2021 aangegeven dat kleinschalige woningbouw in bepaalde delen van de MRA mogelijk zou moeten zijn als er ter plaatse binnenstedelijk geen of onvoldoende mogelijkheden bestaan om te verdichten. Dit in het belang van de leefbaarheid, de ruimtelijke kwaliteit en bijvoorbeeld de wooncarrièremogelijkheden binnen plattelandskernen. Wij gaan ervan uit een bijdrage te hebben geleverd aan het verder verbeteren van de huidige Omgevingsverordening NH2020 met onze eerdere bestuurlijke reactie op de herziening Omgevingsverordening NH2020 en met de verschillende aanvullende zienswijzen van gemeenten binnen Zaanstreek Waterland, die separaat zijn ingediend door de betreffende gemeenten.</p>	<p>Wij danken u voor uw inbreng. Met het oog op onduidelijkheid specifiek voor de situatie van de RES binnen het BPL bij de toelichting groot openbaar belang en geen reële alternatieven hebben wij in het ontwerp van de 1e partiële herziening de toelichting hierop verder uitgebreid (zie artikelsgewijze toelichting BPL). Deze landt daarmee in zowel de OV NH2020 als de OV NH2022.</p>

ZW-0062	ZO-0138	<p>Om de voortgang van de Regionale Energiestrategie 1.0 (RES 1.0) te waarborgen, heeft u voor windenergie nieuw beleid opgesteld. Dit houdt in dat de nu geldende bovenwettelijke maatregelen voor wind op land, zoals de afstandseis van 600 meter tot gevoelige bestemmingen en het verbod op windturbines behoudens vergunning voor Noord-Holland Zuid, komen te vervallen.</p> <p>In de RES 1.0 en in uw ontwerp-herziening is op het grondgebied van de gemeente Amsterdam een zoekgebied voor windenergie opgenomen. Dit zoekgebied omvat het voorkeursgebied Noorder IJplas en Cornelis Douwesterrein. De grens van dit zoekgebied voor windenergie sluit direct aan op de gemeentegrens van Oostzaan.</p> <p>Als de 600 meter-grens niet zou worden gerespecteerd komen de windturbines te dicht bij het Oostzanerveld te staan. Het Oostzanerveld, gelegen aan de oostkant van de A8, is door de provincie aangewezen als Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL). Het BPL Oostzanerveld heeft als open en waterrijk veenpolderlandschap een zeer hoge cultuurhistorische waarde. De grote openheid is van bijzondere waarde, zowel voor bewoners en recreanten, als voor weidevogels. Windturbines die duidelijk zichtbaar zijn vanuit het veenpoldergebied verstoren het grote open karakter van dit Bijzonder Provinciaal Landschap. Bovendien zullen de omstandigheden voor weidevogels verslechteren als de windmolens te dicht op het veenpolderlandschap van Oostzaan worden geplaatst. Hiermee moet rekening worden gehouden bij het bepalen van de locaties voor de windturbines. Daarom is het dringend noodzakelijk dat de grens van 600 meter ter plekke wel wordt gerespecteerd. De gemeente Oostzaan verzoekt, met verwijzing naar bijgevoegde motie (nr. 21M11) van onze gemeenteraad, de partiële herziening op een zodanige manier aan te passen dat de realisatie van windturbines binnen 600 meter van de gemeentegrens op voorhand is uitgesloten, en dat burgerparticipatie, lokaal eigendom en toereikend draagvlakonderzoek geborgd zijn.</p>	<p>Bij de verdere concretisering van windzoekgebied Noordijplas/Cornelis Douwesterrein moet door de gemeenten Amsterdam/initiatiefnemer onderzocht worden wat de mogelijkheden zijn in relatie tot het BPL. In uw zienswijze spreekt u over “te dicht bij” het BPL in Oostzanerveld. Het Oostzanerveld is wel BPL maar de zoeklocatie is er niet in gelegen. BPL kent geen externe werking. Dit neemt niet weg dat er altijd rekenschap van een goede ruimtelijke ordening moet worden gegeven. Daarnaast vraagt u om een dusdanige wijziging dat de realisatie van windturbines binnen 600 meter van de gemeentegrens op voorhand is uitgesloten. Dit is iets anders dan de oorspronkelijke 600 meter ten opzichte van gevoelige bestemmingen, die wij nu loslaten. Dat de bovenwettelijke regel van 600 m tot een gevoelige bestemming los worden gelaten neemt niet weg dat er in het kader van een goede ruimtelijke ordening een aanvaardbaar woon- en leefklimaat moet worden gegarandeerd voor de (toekomstige) woningen. Dit betekent dat er in de nadere uitwerking van dit gebied door middel van onderzoek tot een afstandsnorm gekomen moet worden welke passend is in deze specifieke omgeving.</p> <p>In de 1e partiële herziening van Omgevingsverordening NH 2020 hebben wij er bewust voor gekozen om onze bovenwettelijke regels waaronder de 600 m tot gevoelige bestemmingen los te laten. En daarvoor in de plaats een instructieregel voor gemeenten op te nemen. In het Uitvoeringsprogramma RES is mede op ons verzoek nadrukkelijk opgenomen dat in Q1/Q2 2022 gemeenten afspraken maken bij grensoverschrijdende en grens nabije zoekgebieden; het betreft daarbij ook afspraken over burgerparticipatie van buurgemeenten, lokaal eigendom etc.</p>
---------	---------	--	--

ZW-0063	ZO-0140	<p>M.b.t. Artikel 6.27b, lid 1 onder sub a Kleine windturbines in Landelijk gebied:</p> <p>1. Hier wordt gesproken over ‘stedelijke activiteit’. Dit begrip staat nu niet in de begripsomschrijving. Alleen stedelijke functie en stedelijke ontwikkeling. Onze vraag is of stedelijke activiteit hetzelfde is als stedelijke functie? Zo ja, svp 1 begrip in verordening hanteren. Zo nee, begrip stedelijke activiteit opnemen om verwarring te voorkomen.</p> <p>2. Hier wordt gesproken over ‘bouwperceel’. Het is ons niet duidelijk wat daarmee bedoeld wordt. In Zaanstad wordt doorgaans een bouwperceel (in de vorm van een bouwvlak) alleen aangegeven voor het hoofdgebouw. Op het bijbehorende erf is tot een bepaalde maximale oppervlakte erfbebouwing toegestaan (daar zou ook een windmolen onder kunnen vallen). Het is voor ons niet duidelijk of zo’n erfbebouwingsregeling in de toekomst mogelijk blijft (evt. met nadere regels voor de situering van de windmolen). Dit vinden wij namelijk wel gewenst. Kan dit verduidelijkt worden in de regels en/of toelichting op de regels?</p> <p>M.b.t. artikel 6.43 lid 8:</p> <p>3. Het valt ons op dat hier gesproken wordt over ‘omgevingsplan’ maar in de bepalingen over windturbines alleen over ruimtelijk plan (waarbij verwezen wordt naar de Wro/Wabo bepalingen over plannen en afwijkingen van plannen). Dit roept de vraag op of de bepalingen over windturbines dan niet gelden voor het Omgevingsplan. Het komt ons juridisch verwarrend over als in de regeling over twee verschillende planvormen gesproken wordt. Wellicht is dit op te lossen door in de begripsbepalingen onder het begrip ‘ruimtelijk plan’ ook de juridische planvorm van de Omgevingswet en de afwijkingmogelijkheden daarop te laten vallen.</p>	<p>We hebben in de OVN2022 de toelichting op artikel 6.36 als volgt aangepast, en nemen deze aanpassing ook mee in de OVN2020.</p> <p>TOELICHTING: Dit artikel regelt dat voor omgevingsplannen in het landelijk gebied mogelijk is te voorzien in de bouw van één windturbine per bouwperceel. Dit kan alleen als de windturbine wordt gebouwd op een agrarisch bouwperceel of op een bouwperceel van ten minste 1 hectare waar een stedelijke activiteit is toegestaan. Met agrarisch bouwperceel wordt conform het bepaalde in artikel 1.1 van deze verordening bedoeld: een aaneengesloten stuk grond waarop bebouwing met een hoofdgebouw en bijbehorende gebouwen van een agrarisch bedrijf is toegestaan. Met bouwperceel waar een stedelijke activiteit is toegestaan wordt bedoeld een bouwperceel waar functies die verband houden met wonen, bedrijven, voorzieningen, stedelijk water en stedelijk groen zijn toegestaan. De genoemde 1 hectare ziet op het bestemmingsvlak, niet op het bouwvlak. Daarnaast mag de ashoogte niet meer bedragen dan 15 meter vanaf het maaiveld, dient de windturbine in landschappelijk opzicht aan te sluiten op de bijbehorende bebouwing en moet de windturbine zorgvuldig ruimtelijk wordt ingepast.. Ook hebben we artikel 6.43 lid 8 in de 1e partiële herziening OVN2020 aangepast, in die zin, dat we van "omgevingsplan" "ruimtelijk besluit" hebben gemaakt.</p>
---------	---------	---	---